

## אונקלום

## במדבר ד במדבר

**כְּבָלַע אֶת־הַקְדֵּשׁ וִמְתֻנוֹ: פְּפְפְּ קְדֵשָׁא רְבָא יְמֹתָן:**  
קִנְעַט פְּסָקוִים . הַלְקִיכוֹ סִינְעָן . וּמְפִיטִירִין וְכֵיה מְפִרְבָּר כְּנָעַט נְגַשְׁע סִינְעָן כְּ:

רשוי

אל אהל טוער לראות כבלע את הקדש, נפלטה זו וככלו עליו צגד פלוני וכמו חומו והטעם כאשר יוסר בנינו, יוסר מפקד הפרטת נמכסה פלונית ובלווע קלו פול כפוי יד) •  
ונגללה הארון (לו) [יב] וויא כי כבלע כתו כבוסות, והטעם כאשר יכסו הארון לשאת אותו (לו) [יג], וזה טעם קרוב מהראשון (לו) והנה שתים אזהרות, שלא ינעו בקדש כי אם בבדים ישאהו ולא יראו הקדש (לו): חסלת פרשת במדבר

יהל אור

(לו) נesson כככלע פום הסרת סדר ונטולו, וככלו חמל ולמה ייכחו לרחות לה הקדש כככלע, כהמ' יוסר בינו וכס כקרטיס יוסר נ"כ הפלכת ונגללה המרון: (לו) וכן פ"י רט"ז ז"ל וכן ת"ה וכן פ"י קרד"ק, ר' לישך גבורה זלי ז"ל, מך רל"ט טעה בוכחוט ולמה ממה נכתוב יבלט פום, מך ופי רטפיט יבלט מון (מסלי יט חמ), ובקעתקת פ' זוקנים, סניילס רמ"ל טעה ברגע כי דבר סגנון, כתפע' פיניק נבו וליינכו, וכן קון מוו' ינעו עד טיכוסה ומזו יטהו: (לו) כהוג מגולחה: (ו יט) נל מפלמי מעד נלע' רקי, עניינו נל תרף ממי מך רגע ממד:

מקורי רשוי

טודס לנדס ילקוט חרוז'

## אבן עזרא

רכני אוֹר נכית: [יב] ועיין ברכני שפנמ למת פירוטו וכחכ ויפא להר ועיין ברכני מוסרול' למת סכער ע"ז: [יג] עיין יסל מאיר, וכן כתוב רל"ט, פנס מהר שליח לי לטעים יספס פום (מסלי יט) וכפנס פי וטעים יבלט פום וס ר' לישך גבורה זלי ז"ל, מך רל"ט טעה בוכחוט ולמה ממה נכתוב יבלט פום, מך ופי רטפיט יבלט מון (מסלי יט חמ), ובקעתקת פ' זוקנים, סניילס רמ"ל טעה ברגע כי דבר סגנון, כתפע' פיניק נבו וליינכו, וכן קון מוו' ינעו עד טיכוסה ומזו יטהו: (לו) כהוג מגולחה:

## רכני אוֹר

פאות לאחزا רעה (הטער): י"ז כטו ותבלענה השבילים חזקאות (ברא' ט"א ו') שהיו מכבים את השבילים הפובות (פס"ז) וכ"ה דעת אונקלום:

## אונקלום

## במדבר ד נשא

**כִּי־יָדַבְּרָה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לִאמְرָה:**  
**כִּי־נְשָׂא אֶת־רָאשׁ בְּנֵי גַּרְשֹׁן אֶת־אֲנָוֹן**  
**לְבִית אֶבֶן הַתְּהוֹן:** נ"ג מבר  
לְזַרְעַתָּהוֹן: נ"ג תלאין שניין ולעלא עד  
בר חמישין שניין תמןין יתהוֹן בְּלִדְתִּי יְחִילָא  
חִילָא ?מְפָלָח פְּלִחָנָא  
**הַבָּא לְצָבָא צָבָא לְעַבְדָּה עַבְדָּה**

רשוי

כב נשא. שם הפעל כתו זכר את יום (כב) נשא את ראש בני גרשון גם השבת (שנות ב' ח) (ה) וטעם נשא שא (ג): נם דם. בעבר שנשא את ראש הקהילות (ג) [א]: נלחמות כמה יס עגניו לכל עטוד:

יהל אור

(ג) והוא מדור, וכל מדור נזכר נמו: (ב) כה' כה' כה' וככון ועיין מוק"ב לט"ז, ועיין מטור מל' טעוד מס

## אבן עזרא

כב נשא. שם הפעל כתו זכר את יום השבת (שנות ב' ח) (ה) וטעם נשא שא (ג): נם דם. בעבר שנשא את ראש הקהילות (ג) [א]: נלחמות כמה יס עגניו לכל עטוד:

רכני אוֹר

(ג) עיין ברכני מיס טכני גלו, רל"כ סיליל נס גס מות לול נמי גרטון, המכ' זלי זלי זל סומ כה' כה' וככון ועיין מוק"ב לט"ז, ועיין מטור מל' טעוד מס

## מנחת יהודת

כו) נם דם, קאי על הדווי, טני שעדיין לא נשא את הקהילי (ט' ל"ז) משמע שלא פקד אותן רק אחר שצוה

דאש בני קהלה, עד אחר שצוה לישא כל שליטה, כי לישא

## במדבר ד נשא

יז 33

**בְּאֹהֶל מוֹעֵד:** כִּי זֹאת עֲבָדָת  
**מִשְׁפָּחָת הַגְּרוּשָׁנִי לְעָבָד וְלִמְשָׁא:**  
**כִּי וְגַשְׁאָו אֶת־זִרְיעָת הַמִּשְׁבָּן וְאֶת־  
 אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסָהוּ וּמִכְסָה הַתְּחִשָּׁת  
**אֲשֶׁר־עַלְיוֹ מִלְמָעָלה וְאֶת־מִסְךָ  
 פִּתְחָה אֹהֶל מוֹעֵד:** כִּי וְאֶת קַרְעֵי  
**הַחֶצֶר וְאֶת־מִסְךָ | פִּתְחָה | שַׁעַר  
 הַחֶצֶר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁבָּן וְעַל־  
**הַמִּזְבֵּחַ סְבִיבּוֹ אֶת־מִתְרִידָם וְאֶת־  
 בְּלִבְלֵי עֲבָדָתָם וְאֶת בְּלִי־אֲשֶׁר  
 יַעֲשֵׂה לָהֶם וְעֲבָדוּ: כִּי עַל־פִּי אַהֲרֹן******

אבן עוזרא

כִּי לעבד. להקיס המשבן ולעשות הלחים  
 ואות אهل מועד. לשחוות ולשלוטו (<sup>ג</sup>): ולמשא. שם הופיע (<sup>ה</sup>)  
 וכמוهو ולטסע את הטהנות (לטטה י ב) (<sup>ג</sup>)  
 כי טקלי שמות הפעלים טשתנים (<sup>ו</sup>):  
 כה ומכסה התחש אשר עליו. אחז הכתוב  
 דרך קקרה שלא הזכיר טכמה עורות אילים (<sup>ז</sup>)  
 וו"א שני המכתבים היו דבוקים (<sup>ט</sup>) [ב]:  
 בו ואת כל כלי העבודה. בשולחות ויתודות  
 ויטירות (<sup>ט</sup>): ואת כל אשר יעשה להם.  
 לכל העבודה או לmspנן ולטזבח (<sup>ו</sup>) [<sup>ט</sup>]:  
 גראון (<sup>ט</sup>): (<sup>ט</sup>) על פי אהרן ובנוו.

וחוץ מטבחים (<sup>ט</sup>) ממונת עליכם ניד חימר בן חכון (<sup>ט</sup>):

קרני אור

## אונקלוס

במטשנו זטנא: כיד דין  
 פְּרִיחָן וְרַעַת גַּרְשָׁוֹן  
**?מִפְלָח וְלִמְטוֹל:**  
 כה וַיַּטְלוּוּ יִתְרִיעָת  
 מִשְׁבָּנָא וַיַּתְמַשְּׁבָּנָא זטנא  
 חֹזֶפֶא ה וְחֹזֶפֶא  
 דְּסִנּוֹנָא דִי עַלְזָהִ  
 מַלְעָלָא וַיַּתְפְּרַסָּא דְּתָרְבָּע  
 מִשְׁבָּנָא זטנא: כי וַיַּתְפְּרַסָּא  
 דְּרַתְתָּא וַיַּתְמַלְאָה פְּרַסָּא  
 דְּטַעַנְגָּא דְּתָרְבָּע דְּרַתָּא  
 דִי עַל מִשְׁבָּנָא וְעַל  
 מִדְבָּחָא סְחוֹר סְחוֹר וַיַּתְמַלְאָה  
 אַטְוְנִיהָן וַיַּתְמַלְאָה כָּל טָנִי  
 פְּלַחְנָהוּן וַיַּתְמַלְאָה כָּל דִי  
 יַתְמַפְּרַסְרָל לְהֹן וַיַּפְּלַחְנוּן:  
 כִּי עַל מִימֶר אַהֲרֹן וּבְנָוֹהִ  
 יְמִינְכֶּל פְּלִיטָן בְּגִי גַּרְשָׁוֹן

## רישוי

(כח) את ירידות המשבן. עעל כמחטנו: עעל כמחטנו: (כח) את ירידות המשבן. עעל כמחטנו: עעל כמחטנו: ירידות עויס כנטיות  
 ואות אهل מועד. ירידות עויס כנטיות  
 ליהל עליו: מבשו. מורות היילס מלומדים:  
 מסך פתח. וילון המזרחי טו): (כו) אשר  
 על המשבן. כלומר סקלעים והמקץ צל  
 חלל הסוככים ומגניש על המזקן ועל מזבח  
 כנחת סביב צ): ואת כל אשר יעשה  
 להם. כתרגומו וית כל לית מסל להון לכני  
 גראון (<sup>ט</sup>): (<sup>ט</sup>) על פי אהרן ובנוו.

## יהל אור

הלהוון כמו טמונת הַתְּנִינִית כני קהת, כי מלאת נס כלה  
 טפנס לתופסת פנין: (<sup>ג</sup>) ולמה לנענודת הקרכנות כי  
 כרמל"ס מס טפער עז: (<sup>ג</sup>) עיין מקוב"כ לט"ז: (<sup>ט</sup>):  
 לחינה כשרה הלה כהניש: (ד) מקויל וינקל מהר סכוון מקויל כ"ל פ"ה הפעל בקמן וכע"ז נחולס  
 וכ"ל ולמאנז ויניכו רליה: (ה) המ"ס כפתה וכממן' בקמן. (ו) סניות מקויל: (ז) דעתה מה' ז"ל שמלה  
 מכטבו ט אל מהל מועד, ופי' מהל מועד סגוון מכטבו, ולחו הכתוב דרך קלה:  
 (ח) מכפה טוילות ההיילס ומוכפה כתחש כיו' דנקיס וכממרנו ומוכפה כתחש, כולל נ"כ מכפה ערונות היילס:  
 (ט) וגס' המ"ב "ויתודות למופרוה" פ"י לקדור בסס המיתרים וכל"ק "ומיתריקס" פ"י מיתרים סל  
 בעמודים: (ו) וכן פ"י הכרמאנ', ודעתי, שמלה להס מוסנה על המזקן והמזקה הנזקרים נפסוק  
 זה, ופירוטו וולת כל אפר יעשה לכל כלי המזקן ולמזקה, כי כלים רכושים קו', הכל יקי' גענולת ני

## מנחת יהודה

ליישא כל טלשות: (<sup>ט</sup>) מה שאמר וילון המזרחי הוא בתוספת כרעת הראב"ע והרטב"ן, ולזה הביא ראה טרטרם כי על  
 ביאר: (?) שהוא עומד בחצר: (<sup>ט</sup>) עיקר בונת ר"ש", הכלים לא שייך לאמר דיחטסר (הטעטר): (<sup>ט</sup>) וכז"ל "טנ"  
 הבנים": (<sup>ט</sup>) עיין רטב"ן טהה השבנן  
 בלוגנות

אונקלוס

לְכָל מִטּוֹלָהּ וְלְכָל  
פְּלַחֲנָהּ וְתִמְנוּן עַלְיהָ  
בְּמַטְרָא יְתָכֵל מִטּוֹלָהּ;  
כִּי דַיְן פְּלַחַן זֶרֶעַית בְּגַיִ  
גַּרְשָׂוֹן בְּמִשְׁבָּנוֹ זְמָנָא  
זְמַטְרָתָהּ וּבִידָא  
דָאִיתָמָר בָּר אַהֲרֹן  
בְּהַנָּא; כַּט בְּגַי מְרָרִי  
לְזָרָעִיתָהּ וּבֵית  
אַבְהָתָהּ תְּמִינִי יְתָהּוֹן;  
לְמִפְרָתָלִין שְׁנִינָא  
וְלְעַלְאָ וְעַד בָּר חַמְישִׁין  
שְׁנִינָא תִּמְגְּנוּן כֵּל דָאַתִּי  
לְחִילָא לְמַפְלָח יְתָ פְּלַחַן  
מִשְׁבָּנוֹ זְמָנָא; לֹא וְדָא  
מַטְרָת מִטּוֹלָהּ לְכָל  
פְּלַחֲנָהּ בְּמִשְׁבָּנוֹ זְמָנָא  
דָּפִי מִשְׁבָּנוֹ וְעַבְרוֹהִי  
וְעַמּוֹדוֹהִי וְסִמְכֹהִי;  
לְבָב וְעַמּוֹדִי דְּדַרְתָּא סְחוֹר  
סְחוֹר וְסִמְכִיהָן וְסִכְיָהָן  
וְאַטְוְגִיהָן לְכָל מִגְיָהָן  
וְלְכָל פְּלַחֲנָהּ וּבְשִׁמְךָן  
תִּמְנוּן יְתָ פְּגַי מַטְרָת  
מִטּוֹלָהּ; לֹג דַיְן פְּלַחַן

٢٧

ומיתריהם. סל עמודים  
ויתרי כקלעים במקול בני  
לו פגניש אלום. יתרות  
ככלונות וCONDSEN כו) כמו  
יהל אור

ולא הזכיר נסח נמי מרוי:  
למי מרוי דנוקה עס פ' נסח

מנחת יהודה

כז) קלוניות בדים ארוכים, זכ) (סדרות פ"ג מ"ח) ופודלה ע"ג קלונסות, וCONDIFIN, בעריך הגי' קונטסין בט"ה, וכ"ג בז"ל

במדבר ד נשא

יבנין קתינה פלעבדת בנין הנראשי  
לכל-משׁאמָם וילל כל עבדתם  
ופקדיםם עליהם במשמרת את  
כל-משׁאמָם: כזו את עבדת משפטה  
בנין הנראשי באלה מועד  
ומשמרתם ביד איתמר באל-אהרן  
הכהן: סכת בני מരרי למשפחותם  
לכית-אבתם תפקד אתם: למבון  
שלשים שנה ומעלה ועד פול  
חמשים שנה תפקדים כל-הבא  
ראצבא לעבד את-עבדת אהל  
מועד: לא זו את משמרת משׁאמָם  
לכל-עבדתם באלה מועד קרש  
הmeshpachot ובריתינו ועמדוינו ואננו:  
לב ועמדו החרצ'ר סביר ואדנייהם  
ויתודתם ומיתריהם לכל-פלידם  
ולכל-עבדתם ובשפת תפקדנו את  
כל-משמרת משׁאמָם: לנו את עבדת

בן עזר

כט בני מררי. לא הזכיר לשאת שמותם (ו) (ב) ויתדתם ומיתריהם. סל עמודים כי הפרשה דבקה (ז) [ה]: ערכיו יקרים (ובבבון, גולן, ועוד), והוא

**ערכה** בז יפהות ומרហות הן לאנושות הלאה

קרכני אור

[ד] עין ברדי"ה ובכלי יקר טפי' מלאי מים לא סוכיר כלל גראן: (יח) פ"י ולת הוכיר נסח בכני מרלי: בכני מרלי נסח, כי משל בכני קסט ובכני גראן סוכ יותר (יב) כי כפראה כל בכני מרלו בוגר בטח פ' גזע

## במרבר ד נשא

יח 35

**מִשְׁפָחֹת בְּנֵי מֹרְךִי לְכַלְעֲבָדָתֶם  
בָּאָהָל מוֹעֵד בַּיד אִתְמָר בָּז  
אַהֲרֹן הַפְּהָנוֹן: לוֹ וַיַּפְלֹךְ מִשְׁהָוְאַהֲרֹן  
וְנִשְׁיאָי הַעֲדָה אֶת־בְּנֵי הַקָּהָתִי  
לְמִשְׁפָחֹתֶם וְלִבְית אֲבָתֶם: לְהַמְּבָן  
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעַלָּה וְעַד בָּזְבָּז  
חֲמֹשִׁים שָׁנָה כְּלִיה בָּא לְצָבָא  
לְעַבְדָּה בָּאָהָל מוֹעֵד: לוֹ וַיַּהַי  
פְּקָדֵיכֶם לְמִשְׁפָחֹתֶם אֶלְפִּים שְׁבָע  
מֵאוֹת וְחֲמֹשִׁים: לוֹ אֶקְחָה פְּקָדֵי  
מִשְׁפָחֹת הַקָּהָתִי כְּלִיה עַבְדָּבָאָה  
מוֹעֵד אֲשֶׁר פְּקָד מִשְׁהָוְאַהֲרֹן עַל  
פֵּי יְהֹוָה בַּיד־מִשְׁהָ: סֶנְיָה וּפְקָדֵי  
בְּנֵי גַּרְשָׁׂן לְמִשְׁפָחוֹתֶם וְלִבְית  
אֲבָתֶם: לטַ מְבָן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה  
וּמַעַלָּה וְעַד בָּזְבָּז מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים  
הָבָא לְצָבָא לְעַבְדָּה בָּאָהָל מוֹעֵד:  
וַיַּהַי פְּקָדֵיכֶם לְמִשְׁפָחֹתֶם לְבִת  
אֲבָתֶם אֶלְפִּים וְשָׁשׁ מֵאוֹת  
שְׁלֹשִׁים: מִאֶקְחָה פְּקָדֵי מִשְׁפָחָת  
בְּנֵי גַּרְשָׁׂן כְּלִיה עַבְדָּבָאָה  
אֲשֶׁר פְּקָד־מִשְׁהָ וְאַהֲרֹן עַל־פֵּי יְהֹוָה: טַב וּפְקָדֵי  
מִשְׁפָחֹת בְּנֵי מֹרְךִי לְמִשְׁפָחֹתֶם לְבִת אֲבָתֶם:**

סבון

## אונקלוס

וְרַשְׁתָּה בְּנֵי טָרְרִי יְכִי  
פְּלִיחָנוֹן בְּמִשְׁפָן וּמְנָא  
בִּידָא דְאִיתְטָר בְּרָאַהָרָן  
פְּהָנָא: לְד וּמְנָא מְשָׁה  
וְאַהֲרֹן וּרְבָרְבָּי כְּנַשְׁתָּא  
יְתִבְגָּנִי קְהָת יְוּרְעַתְהָנוֹן:  
זְלִגְיָת אֶבְתָּהָנוֹן:  
לְהַמְּבָר תְּלַתְּנִין שְׁנִינָן  
וְלְעַלָּא וְעַד בְּרָחְמָשִׁין  
שְׁנִינָן כָּל דְאַתִּי לְחִילָא  
לְפִלְחָנָא בְּמִשְׁפָן וּמְנָא:  
לוֹ וְהָוו סְגִינִי הָנוֹן  
לְוּרְעַתְהָנוֹן תְּרִין אַלְפִּין  
שְׁבַע מֵאת וְחַמְשִׁין:  
לְאַלְיָן מְנִינִי וְרַעַית קְהָת  
כָּל דְּפִילָה בְּמִשְׁפָן וּמְנָא  
הַיְמָנָא מְשָׁה וְאַהֲרָן עַל  
מִימְרָא דִי בְּרָא דְמִשְׁהָ:  
לְה וּמְנִינִי בְגִי גַרְשָׁׂן  
לְזְרֻעַתְהָנוֹן וְלִבְית  
אֶבְתָּהָנוֹן: לטַ מְבָר  
תְּלַתְּנִין שְׁנִינָן וְלְעַלָּא וְעַד  
בְּרָחְמָשִׁין שְׁנִינָן כָּל דְאַתִּי  
לְחִילָא לְפִלְחָנָא בְּמִשְׁפָן  
וּמְנָא: טַ וְהָוו מְנִינִי הָנוֹן  
לְזְרֻעַתְהָנוֹן לִבְית  
אֶבְתָּהָנוֹן תְּרִין אַלְפִּין  
וְשִׁית מֵאת וְתְלַתְּנִין:  
סָאַלְיָן מְנִינִי וְרַעַית בְגִי  
גַרְשָׁׂן כָּל דְּפִילָה בְּמִשְׁפָן  
וּמְנָא דַיְמָנָא מְשָׁה  
וְאַהֲרָן עַל מִימְרָא דִי:  
סָבָ וּמְנִינִי וְרַעַית בְגִי  
מֹרְךִי לְזְרֻעַתְהָנוֹן לִבְית

אֲשֶׁר פְּקָד־מִשְׁהָ  
מִשְׁפָחֹת בְּנֵי מֹרְךִי

## אנקלום

אֲכַתְּהָתְהוֹן: טֶג מִפְרָת  
תַּלְתֵּין שְׁנִין וְלַעֲלָא וְעַד  
בְּרַחֲמֵשִׁין שְׁנִין כְּלַדְאַתִּי  
לְחַילָּא לְפָלָחָנָא בְּמִשְׁבָּנוֹ  
זְמִינָא: טֶר וְהָוו מְנִינִיהוֹן  
לְזַרְעִיתָהוֹן תַּלְתָּא אַלְפִין  
וּמְאַתָּן: טֶה אַלְין מְנִינִי  
וּרְצִית בְּגַי מְרַדִּי דִי מְנָא  
מְשָׁה וְאַהֲרֹן עַל מִמְרָא  
לְדִי בְּיַדָּא דְמִשְׁהָ: טֶוּ כָּל  
מְנִינִיא דִי טָנָא מִשְׁהָ  
וְאַהֲרֹן וּרְבָרְבָּי יִשְׂרָאֵל  
יְתִי גַּזְאִי לְזַרְעִיתָהוֹן  
וְלְבִית אַבְהָתָהוֹן: טֶמֶר  
תַּלְתֵּין שְׁנִין וְלַעֲלָא וְעַד  
בְּרַחֲמֵשִׁין שְׁנִין כְּלַדְאַתִּי  
לְמִפְלָח פְּלָחוֹן פָּלָחָנָא  
וּפְלָתוֹן מְטוֹל בְּמִשְׁבָּנוֹ  
זְמִינָא: טֶה וְהָוו מְנִינִיהוֹן  
הַמְנִינִיא אַלְפִין וְחַמְשָׁ  
מְאָה וְתָמָנוֹן: טֶס עַל  
מִמְרָא דִי מְנָא יְתָהּוֹן  
בְּיַדָּא דְמִשְׁהָ גַּבָּר גַּבָּר

**אַלְפִים וְחַמְשִׁים מְאוֹת וְשָׁמְנִים: טֶלְפִי יְהֹוָה פְּקַד  
אוֹתָם בִּידֵי מִשְׁהָ אִישׁ עַל־עֲבָדָתוֹ וְעַל־מִשְׁאָוֹ**

ריש"

מן עבודה עבדה, כאשר סירשתי (י"ג) [ה]. סינוי נמלכת במסכן ח): (מו) עבודה והנה טעם כל הפקודים שהיו מבן שלשים עבדה. קוֹה כטיל במלתיס וכינויים צגי' שנה (י"ד): טט איש איש. על נרשות קחת טזרע לטבורה חמלת (כ) ט): ועבודת וסרוי (טו): על עבודתו ועל משאו. על בון משא. כמשמעותו (ג): (מע) ופקדי' אשר צוה ה' את משה. וויתן ספקודיס סי' כט' מיל'ה מןן טלטיס טנא ועד כן חמץ' (ד):

יהל אור

מקצת מן מל' נמי מרוי ספיק סלמות בגבולם, זכימברן ה'ת רלה נמי גראון: (ו'ג) למטל' פ' כ"ו צפ', וסת' וסתור פ' לי' סגנון נכון וקסת גותם סלמון לונדוב למלמת: נפון כסילה רלה: (ה) וכס"י ו"ל פ' עכוות פגולס וכט (י"ד) כפסוק זה הוּא גוֹן גוֹן המלמר להפסוק כסמור ספי', ספיק עכוות להפרת וסימן סקריניות, החריו, מען טלטיס טנא: (טו) טמיה מסה לכל המל

מקורי רישי'

בו"ל, וביאורו מוטויות: (ככ) זה השיר היה עבודה (ח) גליימל' דמלמת במסכן פ"ס: ט) ערכין י"מ מ' אחרות והיא הרכבתה, והשר הוה היה בכוננות ומצחטי', והוא אומרת שירota וטידות להקב"ה בשעת הקרבן: (ג) ופי' עבודה שהיא טשא: (ד) לפי מה שכחוב בהרטב"ן ויל

## במדבר ד נשא

מִן מִבְּנֵי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעַלָּה וְעַד  
בְּנֵי חֲמֵשִׁים שָׁנָה פֶּלִיחָבָא לְצָבָא  
לְעַבְדָּה בְּאַهֲלָ מָזָעֵד: מִד וַיְהִי  
פְּקָדֵיכֶם לְמִשְׁפָּחָתֶם שְׁלֹשִׁת  
אַלְפִים וּמֵאַתִּים: מִה אֱלֹהָ פְּקוּדִי  
מִשְׁפָּחָת בְּנֵי מִרְאֵי אֲשֶׁר פְּקַד מִשְׁהָ  
וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהֹוָה בִּידֵי־מִשְׁהָ:  
טו. פֶּלִיחָבָאים אֲשֶׁר פְּקַד מִשְׁהָ  
וְאַהֲרֹן וְנִשְׁיָאוּ יִשְׂרָאֵל אֶת־הַלּוּיִם  
לְמִשְׁפָּחָתֶם וְלְבִתְתָּאָבָתֶם: ט מִבְּנֵי  
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעַלָּה וְעַד בְּנֵי  
חֲמֵשִׁים שָׁנָה פֶּלִיחָבָא לְעַבְדָּ  
עַבְדָּת עַבְדָּה וּעַבְדָּת מִשְׁאָבָא אַהֲלָ  
מָזָעֵד: מִה וַיְהִי פְּקָדֵיכֶם שְׁמָנִית  
אַלְפִים וּמֵאַתִּים מִאַתִּים וְשָׁמְנִים: ט עַל־פִּי יְהֹוָה פְּקַד

אבן עוזרא

מן עבודה עבדה, כאשר סירשתי (י"ג) [ה]. סינוי נמלכת במסכן ח): (מו) עבודה והנה טעם כל הפקודים שהיו מבן שלשים עבדה. קוֹה כטיל במלתיס וכינויים צגי' שנה (י"ד): טט איש איש. על נרשות קחת טזרע לטבורה חמלת (כ) ט): ועבודת וסרוי (טו): על עבודתו ועל משאו. על בון משא. כמשמעותו (ג): (מע) ופקדי' אשר צוה ה' את משה. וויתן ספקודיס סי' כט' מיל'ה מןן טלטיס טנא ועד כן חמץ' (ד):

קרני אור

מקצת מן מל' נמי מרוי ספיק סלמות בגבולם, זכימברן ה'ת רלה נמי גראון: (ו'ג) למטל' פ' כ"ו צפ', וסת' וסתור פ' לי' סגנון נכון וקסת גותם סלמון לונדוב למלמת: נפון כסילה רלה: (ה) וכס"י ו"ל פ' עכוות פגולס וכט (י"ד) כפסוק זה הוּא גוֹן גוֹן המלמר להפסוק כסמור ספי', ספיק עכוות להפרת וסימן סקריניות, החריו, מען טלטיס טנא: (טו) טמיה מסה לכל המל

מנחת יהודה

בו"ל, וביאורו מוטויות: (ככ) זה השיר היה עבודה (ח) גליימל' דמלמת במסכן פ"ס: ט) ערכין י"מ מ' אחרות והיא הרכבתה, והשר הוה היה בכוננות ומצחטי', והוא אומרת שירota וטידות להקב"ה בשעת הקרבן: (ג) ופי' עבודה שהיא טשא: (ד) לפי מה שכחוב בהרטב"ן ויל

## במדבר ד ה נשא

**וְפָקַדְיוֹ אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:**  
**כִּי שְׁלֵשִׁי הָא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה**  
**לֵאמֹר: בָּרוּ צְוָו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**  
**וַיִּשְׁלַחֻהוּ מִן־הַמְּחֹנָה כָּל־צְרוּעָה וְכָל־**  
**זָבָב וְכָל טָמֵא לְנֶפֶשׁ: גָּמֹזֶר עַד־**  
**נְקַבָּה תִּשְׁלַחַהוּ אֶל־מְחוּזָה לְמְחֹנָה**  
**תִּשְׁלַחַם וְלֹא יִטְמָא אֶת־מְחֹנִיהם**  
**אֲשֶׁר אָנָּי שְׁבֵן בְּתוֹכָם: ד וַיַּעֲשֵׂה**

## אבן עזרא

יפקדיו (ט) ונסתבה פרשת וישלחו מן הבדיקה בעבור היהות השכינה בהורק הבדיקה בנוסעם ובחנותם (ו) [ו]: ב כל צרווע וכבל וב טמא לנפש. אלה הם סטומאות שבעה והם סטומאים אחרים (ל). על בן לא יצא בעל קרי מחויז לבדיקה (כ) (א) ואין יד בבדיקה לצתת חזע (ג) רק כל אחד חוטר באהלו כמנגן כל המحنנות כלן, כי תיגוקיט יש בינויהם (ד) ופרשת כי תצא מhana (דברי נון י) (כ) על מhana קטן ידבר, שאין שם אישת והארון בינויהם (ו) ואין (ו) (ס"א והם (ח)) סובבים (ט) כי בבדיקה ישראל השכינה באטען (ו) ועוד אפרשנו במקומו: ג נקבה. זבה או נרה או מצורעת או טומאת טה (ימ): ד ויעשו בן. מיד קודם שנפטרו (ימ\*), לijk ווינו מסולח הללו משל סכינה. וכל זה דרכו רכונו ממן סמכות פטמיים ג): טמא לנפש. דמסוכן לטמי

## קרני אור

וכן פ"י, סרלי"מ, ווכ"מ. [ו] וכן פ"י, סרמבי"ן, וכראדי"ט כתב, עתס לחמי ספניר כל סממונות ליט' לח' על מקומו כסוקדי' צל כל לי' ולי' הנזכר בס' גרשון קפת זמרלי': (ו) וכן יהמאל כתוב (דרוי' כג טו) כי ל' ללכין מתכלך בקרוב מהניך וג' ולי' מהניך קדושים: (ה) לזה נריכין סילוח: (כ) בעל קרי סמוי' מטהמה מהרrios להין טוון טילות: (ג) פ"י, להין מקום גמינה נלהת חנן: (ד) שלינס יווליס הוון למחנה:

(ה) וטס נפ', י"ג י"ד ויד תסיה לך מהנכה וג' ויתד תסיה לך וג' וכן מהנה ציה אל הטעו' וטס הילרין וווע' מהנכה קפונ ליגנו מהנכה גנדול כייס מהנכה גנדול וווע' קפונ ליה לילרין מוקס מונגדל וליה קי' קווכזיס יהתו, רק כל' עטס יהדו, וכ"ה כל' ק, וככמ' ז', ואין: (ח) ולפי הניך, והם מושב על מהנה גנדול: (ט) וטס הכלויס סוכביס, פ"י, בס' קראוויס סוכביס הילרין: (ו) וכן דמוקס מן קמלרין: (ימ) הכתוב יממר מזוכר עד נקבה ויינקל טומלהת הנקבה: (ו) וכד' קוכנמ' "קודס סיטטו":

## מנחת יהודת

מלוט מגלה, פס"ז: א) דף ס' טפ"ל, ועיון לט"ז טס: נראה שכחוב בפירושי רשי"י, "במסורת ארבעה כתיבין ב) וכחמים קי' מ', חוטל פ"ק דכל'ו, ועיון פסחים א"כ היהו במצויה בכ"פ ולא במו שבא כבל חנוסחאי' בס' ב', נמל"ר פ"ז מ' : ג) דף ס"ז ב', ספורי נמל"ר פ"ז בבי"ח (הוברנו): (ג) וחשייב בין שטונה פרשיות פרשת טמאים, וופ' שלוח טמאים: ב) פרצתיב נ' פעמי' מhana בט' ז': ג) עיין (ילקוט פקורי ר' חב"ז) י"ב מיל על י"ב מיל

## אונקלוס

על פלחה ועל מטילה זמנינוהי די פקיד יי' ית משה: א' וטלייל יי' עס משה למיטר: ב' פקיד ית בני ישראל וישלחון טן משורייה כל דסניר וכל דראב וכל דמסא' דטמי נפשא דאנשא: ג' מדרבר עד נוקבא תשלחון למקרא למשrichtא תשלחון ויא יסא בוין ית משrichtהוןדי' שבינתי שרי' ביני'ון: ד' עבדו בן בני ישראל רשי'

(ב) צו את בני ישראל וג' פלטה זו ג' אל מלך צויס טוקס סמכן וטמכו פרטזיות ג' אל מלך צויס (ה) לדחי' נמסכת ניטין כפ' כוכאין א): וישלחו מן הבדיקה. סלא' מחות קיו קט (ב) נסעת חניין חוק סקלעים טיה מנה סכינה. חניית כלויס סכינ' כמו זמפלוך בפלחת במדכל סייע טיה מחה לוייס. זמץ' ועד סוף מנה סדנלי'ס לכל הרכט הרכות פיה מנה יקלול (ג) כלרווע נסעתם חזן לכלן. חזן מומל' במחנה יסלאל ומסולח מן סקטים וממיה' נספע מומל' חזן צל' כל' לijk ווינו מסולח הללו משל סכינה. וכל יה' אור מלהט על ענודתו וטל' מטהו: (ט) וזה טעם זסוקדי' צל כל לי' ולי' הנזכר בס' גרשון קפת זמרלי': (ו) וכן יהמאל כתוב (דרוי' כג טו) כי ל' ללכין מתכלך בקרוב מהניך וג' ולי' מהניך קדושים: (ה) לזה נריכין סילוח: (כ) בעל קרי סמוי' מטהמה מהרrios להין טוון טילות: (ג) פ"י, להין מקום גמינה נלהת חנן: (ד) שלינס יווליס הוון למחנה:

(ה) וטס נפ', י"ג י"ד ויד תסיה לך מהנכה וג' ויתד תסיה לך וג' וכן מהנה ציה אל הטעו' וטס הילרין וווע' מהנכה קפונ ליגנו מהנכה גנדול כייס מהנכה גנדול וווע' קפונ ליה לילרין מוקס מונגדל וליה קי' קווכזיס יהתו, רק כל' עטס יהדו, וכ"ה כל' ק, וככמ' ז', ואין: (ח) ולפי הניך, והם מושב על מהנה גנדול: (ט) וטס הכלויס סוכביס, פ"י, בס' קראוויס סוכביס הילרין: (ו) וכן דמוקס מן קמלרין: (ימ) הכתוב יממר מזוכר עד נקבה ויינקל טומלהת הנקבה: (ו) וכד' קוכנמ' "קודס סיטטו":

## מקורי רשי'

נראה שכחוב בפירושי רשי"י, "במסורת ארבעה כתיבין ב) וכחמים קי' מ', חוטל פ"ק דכל'ו, ועיון פסחים א"כ היהו במצויה בכ"פ ולא במו שבא כבל חנוסחאי' בס' ב', נמל"ר פ"ז מ' : ג) דף ס"ז ב', ספורי נמל"ר פ"ז בבי"ח (הוברנו): (ג) וחשייב בין שטונה פרשיות פרשת טמאים, וופ' שלוח טמאים: ב) פרצתיב נ' פעמי' מhana בט' ז': ג) עיין (ילקוט פקורי ר' חב"ז) י"ב מיל על י"ב מיל

## אונקלוס

וְשַׁחַד יִתְהַזֵּן לְפָרָא  
?מִשְׁרִיחַתָּא בְּמַא דִי מַלִּיל  
יְעַם מִשָּׁה כֹּנו עֲבָדוּ בְּנֵי  
יִשְׂרָאֵל: ה וּמְלִיל יְעַם  
מִשָּׁה ?מִימֶר: יִמְלִיל עַם  
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גָּבָר או  
אֲתָה אָרִי יַעֲבֹדוּ מִכֶּל  
חוּבִי אָנְשָׁא ?שְׁקָרָא  
שְׁקָרְקָדָסִי וַיְחַזֵּב אָנְשָׁא  
בַּהֲוָא: וַיַּדְוֹן יִתְהַזֵּן  
חוּבִיהַזְוֹן דִי עֲבָדוּ וַיְתַבִּית  
חוּבָתָה בְּרִישָׁת וַחֲמִשָּׁה  
יְוֹסֵף עַלְוָהִי וַיַּתֵּן ?דְּקָבָ  
רְשִׁי

זה על דרך סברא (יב) כי לא פורש (יג), הדריהם גם מכבה פרשת איש או אשה, כי צרעת (יג\*) טהיר טהור וטהר וזהב יבואו בעבור טעל (יד), וטעם להזביר זאת הפרשה פעמיחרת (טו) להזביר ואם אין איש נואל (טו): זה וההוו. איזה מהם שיהיה איש או אשה (יז): בראשו. כאשר מעלה כהן סני דכרים סקמבדו כה. כל' סכתם וכטידו לימד קהינו חייכ מומך וולקס על פי טריס מעל סיודס כרבך וכצני על גול בגרא סכוּן נימן לככינס ו): (ז) את אשטו בראשו.

בנעשה לדכרים ומדרתיס חלוקים הס, וכל מקומות ימבעוד להה מס נילוי ערויות: (טו) כנער הווכרכ (ויקרעה ב כה): (טו) וכן כוֹה (ספרוי) כה הכתוב ולימוד על גול בגרא, פ"י, סהוּן גול הגרא צמת וולין לו ירושיס ועינוי רט"ז ז"ל: (יז) כפ' הקודס ימלער ולטמאו הנכס היה ב כה"ז, וכלהן יאמר וטהדו ב כה"ז,  
**מקורי רישוי**

מ', ונכדים קי"ז מ' מורות לגדס לס"ז ילקוט תל"ז: ומছנה ישראל: (ז) נירסת ריש"י ואחריו ש"ח ג"ה וח"גוכל ר"כ"ד פ' ע"מ ועיין הכרות ג"ט ה' סכת קכ"ב ב' כרכ"ז רטסאב לטבי נפשא ראנשא, אכל בס' טא"ד, יא"ר, ד"ס "הוּמֶל נְמִיל": ה) ויקרעל ב' כ"מ: ז) עיין ספרוי, פס"ז ילקוט חס"ל:

**מנחת יהודה**  
טייל היהת חניכתן, חשוב מחתנה שכינה, מחתנה לוייה, ומছנה ישראל: (ז) נירסת ריש"י ואחריו ש"ח ג"ה וח"גוכל רטסאב לטבי נפשא ראנשא, אכל בס' טא"ד, יא"ר, ד"ס "הוּמֶל נְמִיל": ה) ויקרעל ב' כ"מ: ז) עיין ספרוי, בהם מלת דאנשא, ונראה שהמתעניינים הוסיפו בעבור שמצאוوه ב כה, בהעלותך שם כהוב לנפש אדם, כי ריש"י מפרש מלת לטמי לשון עצמות, ועם כל זה בקצת דפוסים קדומים ובקע"א בתב ליטמא באלי"ף, בלבד כי דעתו ז"ל רחוקה וڌוחוקה מאד בוה, כי לא מצאנו לאונקלום שיתרגם עצם בלשון טימי אלא גרמא בכל מקום. טלבר, כי למתה לו לאונקלום לייחר העצמות טבל שאר חלקי הנוף? והנבן שאין הטלה זהה מעניין טומאה, והשתמש בה אונקלום (אעפ"י שאינה לשון ארמית) להיויה טלה שנורה וסובנת להטמן, אולי היהת מלייצת טמא נפשא מובנית לעם בענין טומאת טת — לטמי (או"ה"ג) ועיין המכumar מה שהשיבו ע"ז, ועיין עיטה אור כלל ב' ס"ז, שנכתב שדרבי ריש"י ז"ל נדפסו שלא: "במקומם, וטיכים בם, בהעלותך, בטסוק וייה אנשיס אשר היה טמאים לנפש אדים, והוא עט"י הררש נושא ארוןו של וספּה היין, וטה עצמותיו, ישם באמת קשים טאור דברי המתרגס בהוספה מלת לטמי, כי מנ"ל באמת אשר לא נטמאו במת עצמו ולא בטמא מת, וראיה גדולה מצאתי בס' המתרוגמן שהביא בשרש "טם" ז"ל, טמאים לנפש אדים, טסאיין לאוני נפשא דאנשא, שניים בענין, כי היהת טמא, ארי יהא טסאב לטמי נפשא ראנשא, פ"י ריש"י עצמות, הררי שלא הביבא כלל היה דט' נשא, ומטבע שלא היה בנסיבות התרגום שלפניו, והביא פ"י ריש"י ז"ל עת"פ' אשר בם בעלותך: (ז) ופי' שנטא בעצם של מת ולא בטמא מת, כי הנגע בטמא מת הוא ולד הטומאה, ואינו נשלה חזק למתנה, ועיין בבואר טויהא"ל מה שהעיר ע"ז דודיא אף ראשון לטומאה בעי שלוחה: (ז) כי כשם שטמכו רינן צדיק

## במדבר ה נשא

כִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח אֹתָם אֶל־  
מִחְוֹץ לְמִחְנָה כִּאֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה  
אֶל־מֹשֶׁה בֶּן־עַשְׁׂוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי  
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קְאָמֵר:  
וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אָזֶן  
אָשֶׁר כִּי יִعַשׂ מִכְלִחְתָּאת הָאָדָם  
לְמַעַל מַעַל בְּיְהוָה וְאַשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ  
הַהֲוָא: וְהַתְּעוֹדוּ אֲתִיחַטְתָּתֶם אֲשֶׁר  
עָשָׂו וְהַשִּׁיב אֲתִיאשָׁמוּ בְּרָאָשׁוֹ

## אבן עזרא

זהם בנסעם יסעו בין דנלו נפטול דנלו דן על דרך סברא (יב) כי לא פורש (יג), הדריהם וגם מכבה פרשת איש או אשה, כי צרעת (יג\*) והזבוב יבואו בעבור טעל (יד), וטעם להזביר זאת הפרשה פעמיחרת (טו) להזביר ואם אין איש נואל (טו): זה וההוו. איזה מהם שיהיה איש או אשה (יז): בראשו. כאשר מעלה כהן סני דכרים סקמבדו כה. כל' סכתם וכטידו לימד קהינו חייכ מומך וולקס על פי טריס ועל סיודס כרבך וכצני על גול בגרא סכוּן נימן לככינס ו): (ז) את אשטו בראשו.

## ייל

(יב) מפני טליין מהר דנלו דן כלום, כי כוֹן רַיִךְ המלְסָפָר לכל המהנות: (יג) כליהקה תיקוס כי"י: (יג) וכד"ק וכמקח"מ וככלה"י, הַלְּרָעָת: (יד) כ"ה (תנ"ה מומחה למלרע סי' ד, תנ"ה מ' מלרע סי' י' נמל"ר פ"ז כ') על י"ל דכרים הנגעים במלרע על הכלדס, וכ"ב זכר כלק, וכזוק"ר פ"ז' ג' מ' מל עארה דכרים, וכטועה טו ה' ערלין טו ה', על

## מנחת יהודה

טייל היהת חניכתן, חשוב מחתנה שכינה, מחתנה לוייה, ומছנה ישראל: (ז) נירסת ריש"י ואחריו ש"ח ג"ה וח"גוכל רטסאב לטבי נפשא ראנשא, אכל בס' טא"ד, יא"ר, ד"ס "הוּמֶל נְמִיל": ה) ויקרעל ב' כ"מ: ז) עיין ספרוי, בהם מלת דאנשא, ונראה שהמתעניינים הוסיפו בעבור

שמצאווה ב כה, בהעלותך שם כהוב לנפש אדם, עד חדע, כי ריש"י מפרש מלת לטמי לשון עצמות, ועם כל זה בקצת דפוסים קדומים ובקע"א בתב ליטמא באלי"ף, בלבד כי דעתו ז"ל רחוקה וڌוחוקה מאד בוה, כי לא מצאנו לאונקלום שיתרגם עצם בלשון טימי אלא גרמא בכל מקום. טלבר, כי למתה לו לאונקלום לייחר העצמות טבל שאר חלקי הנוף? והנבן שאין הטלה זהה מעניין טומאה, והשתמש בה אונקלום (אעפ"י שאינה לשון ארמית) להיויה טלה שנורה וסובנת להטמן, אולי היהת מלייצת טמא נפשא מובנית לעם בענין טומאת טת — לטמי (או"ה"ג) ועיין המכumar מה שהשיבו ע"ז, ועיין עיטה אור כלל ב' ס"ז, שנכתב שדרבי ריש"י ז"ל נדפסו שלא: "במקומם, וטיכים בם, בהעלותך, בטסוק וייה אנשיס אשר היה טמאים לנפש אדים, והוא עט"י הררש נושא ארוןו של וספּה היין, וטה עצמותיו, ישם באמת קשים טאור דברי המתרגס בהוספה מלת לטמי, כי מנ"ל באמת אשר לא נטמאו במת עצמו ולא בטמא מת, וראיה גדולה מצאתי בס' המתרוגמן שהביא בשרש "טם" ז"ל, טמאים לנפש אדים, טסאיין לאוני נפשא דאנשא, שניים בענין, כי היהת טמא, ארי יהא טסאב לטמי נפשא ראנשא, פ"י ריש"י עצמות, הררי שלא הביבא כלל היה דט' נשא, ומטבע שלא היה בנסיבות התרגום שלפניו, והביא פ"י ריש"י ז"ל עת"פ' אשר בם בעלותך: (ז) ופי' שנטא בעצם של מת ולא בטמא מת, כי הנגע בטמא מת הוא ולד הטומאה, ואינו נשלה חזק למתנה, ועיין בבואר טויהא"ל מה שהעיר ע"ז דודיא אף ראשון לטומאה בעי שלוחה: (ז) כי כשם שטמכו רינן צדיק

## במדבר ה נשא ב 39

**וְחַמִּישָׁתֽׁוֹ יִסְתַּعֲלֵי וְנִתְןֵ לְאַשְׁר  
אָשָׁם לְזֶה : חַ וְאַסְ-אַיִן לְאִישׁ גָּאֵל  
לְהַשִּׁיבָה הַאָשָׁם אֶלְיוֹ הַאָשָׁם  
הַמְּשֻׁבָּב לִיהְוֹה לְפָתָן מִלְבָד אֵילִ  
הַכְּפָרִים אֲשֶׁר יִכְפְּרֶבּוּ עַלְיוֹ: טוֹבָלִ  
תְּרוֹמָה ? כְּלִידְקָדְשֵׁי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל  
אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לְפָתָן לוֹ יְהִיָּה: וְאִישׁ  
אֲתִידְקָדְשֵׁיו לוֹ יְהִי אִישׁ אֲשֶׁר יִתְּ  
אָבֵן עֹזָרָ**

זהו לא פחות סטנו (יח) [ב] : וחמשתו יוסף עליו . אם הוא סתודה עצמו (יט) ואם יש עדים עליו יוסוף שני חטויות (כ) , וטעתי הדרת אטרו החוטש (כה) ודעתה רחבה לו יורטס : להшиб האשם אליו . סגנון פדעתנו : ח המושב לה . בעבור יראת השם זה לכבודות עלינו . וולמדו רכוטינו וכי השיבו (כב) [ג] : י ואיש את קדשו לו יהיה . יס לך חרס כיסרעל שלון לו נוחליים והוא צהיל נצל כקרוב ממפקחת חייו למיטה עד יעקב חלק זה סגננו סמת ולו נו יורטס ט) : האשם המושב . זה קרכן וחומם י) : לה' לכהן . קנו הסס ונחנו לכגן סבאותו מסמל ח) יא) : מלבד איל הבפרים שלמול צויקרלו סכו לרייך לאכיה ט) : (ט) ובכל תרומה וגנו . המר לני יסעהל יב) וכי תלומה מקוריין לכגן וככלו כו סמחול לחילקה לגראנות ומלה ח'ל חסל יקליגנו לכגן חולו הבכורים סגנולר בסיס חכיה בית ט' היליך יג) וחיני יודע מה יטסה בסיס ח'ל לכגן לו יסיך כה בכחוב ולמד על הבכורים טיכו נתנו לכגן (י) ואיש את קדשו לו יהיה . נפי סגנולר מונחות ככמה ולvisa יכול יכו ויטלום צורען ח'ל וחינט קדשו לו יכו . מגיד סגנותה הבנחתן לנעלים ט\*) יד) . ועוד מדרכיס הרגשה לרשו בו כספי . ומרס הגדש טו) וחיט

**קרני אור**

מן סטמים , ממגה סכינה וממלחמה לוויס ומוטר בממגNESS יסראל , וטעה מיח מזולם ממגNESS סכינה לנכד , וחוחר נשל לוויס וכס"כ גשל יסראל : [ב] וע"ז כתוב בכוכב"ק , וס מקורה סמיינו ליריך , כי מכתיב מה חצמו יונטו סיטוג כולו למ מקומו , הכל כרמלו עניינו חחלה כהו רחס מרטיס (סמות יכ ב) וטעהו תחלה יסיב מהט סממון סכלה , ומקה"ז ימן סקומה ויכייח חיל קמלה בסיס לכהלה , כי מין מוקט לכלה טرس ספוק לנעליו מה גאר לו : [ג] סלפס סמוטב , סלפס טיס לו לסביב יסיק לה' כלומר לכגן , וכן דין וס"י חנוך דורך רחבי"ג יסיק

**מנחת יהודה**

צריך אברינו וז"ל , בן אוטרין על הרשות ישתחוו עצותיו : ז) לסתור על שהיה חייב לחבירו מנה , בא לב"ד ולא הנטיק לשלים לו עד שבא בע"ח של טובע , שטוציאין פיד הנחבע ונוגתנן לבע"ח של טובע , שנאמר וננתן לאשר אשם לו בכל מקום : ח) הקב"ח אבוי של גור , וראוי לירושו , לפיכך ינתן לבן ביתו דהינו הכהן (וחוקוני) : ט) כוונת רשי"י בות שאעט"י שלא נזכר פה איל הכהרים , טכין שנזכר בס' ויקרא די (רא"מ) : ע) גם הקרים אשר נצוה

**אונקלוס**

ליה : ח ואמ' לית לגבר פריך לאtabא חובתא היה חובתא דמתב' קדם י' לבנה בר מרכ' כפוריא די יכפר בה עוזה : סוקל אפרישו תא לבכל קוידש'א דבנ' ישראל די יקרבו לכהנא דלה יהא : יונבר ית מעשר קודשה דלה יהון גבר דיתנו לכהנא

**רש"**

סוח פקרן סנסגע עליו ז) : לאשר אשם לו . למי סנטמייב לו ז) ח) : (ח) ואמ' אין לאיש גואל . סמת סטוגע סנטצעו ווין יונר : להшиб האשם אליו . סגנון פדרען וחוותם י) : לה' לכהן . קנו הסס ונחנו לכגן סבאותו מסמל ח) יא) : מלבד איל הבפרים שלמול צויקרלו סכו לרייך לאכיה ט) : (ט) ובכל תרומה וגנו . המר לני יסעהל יב) וכי תלומה מקוריין לכגן וככלו כו סמחול לחילקה לגראנות ומלה ח'ל חסל יקליגנו לכגן חולו הבכורים סיס חכיה בית ט' היליך יג) וחיני יודע מה יטסה בסיס ח'ל לכגן לו יסיך כה בכחוב ולמד על הבכורים טיכו נתנו לכגן (י) ואיש את קדשו לו יכו . נפי סגנולר מונחות ככמה ולvisa יכול יכו ויטלום צורען ח'ל וחינט קדשו לו יכו . מגיד סגנותה הבנחתן לנעלים ט\*) יד) . ועוד מדרכיס הרגשה לרשו בו כספי . ומרס הגדש טו) וחיט

**יהל אור**

ויבגר ליוב מסיס . ציטו : (יח) וכן פי' רצ"י ו"ע כו קרכן , עיון (ויקרמ' ס כד) וככמומי סס : (יט) ייח חלק מהד מחמתה : (כ) וכן פי' כה' זל (ויקרמ' ס כד) עיון ליטולי טפ : (כה) כ"ה (כ"ק קג ז) נחן לו מות קרכן ונסגע לו על החומם (פי' ליהר סנסגע וכודה ונתחייב קרן וחומם נסגע לו סגועה סניה טל כהומם סנתנו לו וכודה) קרי וזה מצלם חומם על חומם (פי' סומסן כל חומם רלהון נעטה קרן) : (ככ) ובלמ"ד מן נס' הוות דמקום נגעור :

**מקורי רש"**

ז) ב"ק ק"י הל' ח) כתנות יט הל' כתנים ל"ה מ' , קדוטין ט"ז מ' , גיטון ל"ז מ' , ב"ק מ' , ב. ילקוט מ"ט : ט) ספרי , ב"ק ק"ט , מ' , סיכול ס"ט ב' , קדוטין כ"ה מ' מ"ל מילוט טס"ז : י) ספרי , ב"ק ק"ט מ' , טס"ז : יא) ספרי , ב"ק ק"ט מ' : יב) ספרי : יג) סמות כ"ג יט : יד) ספרי , ועין מולין קל"ג מ' , חמ"ר כ"ט מ' ו' , ילקוט טס"ד : פ) תנומת מ' רלה מות י' מנוקם ב' רלה מות י' ,

## אונקלוס

דְּלֵה יְהָא: אַוְטְּלִיל י' עַם  
מִשְׁהַלְמִיטָר: יְכַלְלֶל עַם  
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימְרֵר לְהֹן  
גָּבָר גָּבָר אֲרִי תְּסִטִּי  
אֶתְתָּה וְתִשְׁקֵר בְּהַשְּׁקֵר:  
יְנוּיְשֵׁב גָּבָר יְתַה שְׁבָבָת  
זְרֻעָא וְיָהִי מִפְסָא מַעֲנִי  
בְּעַלְה וּמַטְמְרָא וְהִיא  
מִפְסָא בָּא וְסַהְיד לִית בָּה

## במדבר ה נשא

לְכֹהֵן לוּ יְהָה: פָּרְבִּיעִי יָא וַיַּדְבֵּר יְהָה  
אֶל־מֹשֶׁה לְאָמֵר: יְבָרֵךְ אֶל־בְּנֵי  
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרָתָא אֱלֹהָם אִישׁ אִישׁ  
כִּי־תִשְׁטַח אֲשֶׁתָּו וּמַעַלָּה בְּךָ מַעַל:  
ג וַיַּשְׁבַּב אִישׁ אֶתְתָּה שְׁבָבָת־זָרָע  
וּנְעָלָם מַעֲנִי אִישׁ וּנְסִתְרָה וְהִיא

### רישוי

טעמו ברשות הטקדריש הם שיתנס לאיזה חט קרסיו לו יכו מי שמעכב מעסלומי כהן שירצה (גנ) והוחריר זה בעבר טנתנות וחינו נטנן. לו יכו המעכבות סוף סלון כהונה (גד): יב וטעם השיטה בעבר וטעה סדרו טומך חלה לחדר מעכבה סטיטה למודה בו טעל (כח): תשטה. תسور מהדרך העשות: איש אשר יתן לבחן. מתנות הישרה (כו) וכן שטה טעלו ועבר (טשי), קלחותו (כו): יג שבבת זרע. השכיבה הידועה דטו (כו): יג שבבת זרע. ממון סרכה טו): כי עקרה לזרע (כח): ונסתירה. שלא נילתה (יג) איש איש כי תשטה אשתו. מה היא הדבר (כט) [ד], ואפילו עד אחד אין כתוב למילה מן כתניין י) וחיק חט קרסיו לו יכו חס חמה מהכות סכך חייך סטוטר לכא הלאו לאכיה לו חט כסופה יז): איש איש. למלך סטומלת צפניש בלחימה סלמלה וויספה מלמטה ייח): כי תשטה אשתו. צנו רצופינו יט) חיין סמכה פין נולפין עד שטכנים בבן רוח בטוטה יט) דכתיב כי טטה וכטוב בו נוחה חסח חס (בב) ופצעו כל מקרח כי טטה חט מדרכי לניעות ותחמד בעיניו יג) כמו טטה מעלה ועכבר בא) חל יקע חל דרכיה נבר בב): וטעה בו מועל. ומכו כטעל וסכך חיס הותה: (יג) ושבב איש. פרט לקטן מווי סחינו חיס (גנ): אתה שבבת זרע. טכינטה פומלת הותה וחין שכינת החותם פומלה חותם כד) כטעה נטמי החותם יג) טסי דומות זו לו כה): ונעלם מענייני אישה. פרט למומחה כו) הה חס סי

### יהל אור

(דיל): [ד] לדעתו חלה ונטלה חיינכ נסמלת על (גנ) וכ"ה (ספרי) וכן פ"י רט"י מניל טענות כנהן סלה כ"ה על קטומלה וליינו כהן דמי כוניו סיס נגעלייס: (גד) וכן פ"י קרמץ, יט נגעלייסות כהן פאס לכהן חבל יתנס לו ולג יוכלו שאל הכהנים לגוזן ממן: (כח) וכל"ק וככמ"י וגס' חמ"ב "ופעם כסופה" פ"י, לפ"י שכתוב למלטה למלטה, וכטוטה כחוב ומעלת, סמוכה להדי, וכטמלי דפסיס, וטעם תשטה: (כו) וכן פ"י רע"ס תשטה מדרכי לניעות: (כו) וכן פ"י רט"י ובראכ"ס: (כח) חפילו כונתו לודע לפ"ר: (כט) לדעתו סמלת ונטלה חיינכ מושג על קלה כ"ה על קטומלה, וענינו ונסתירה חס קיח נטלה, וכען חמ"ב יפלט כרלה סטטלה נחלר עס הטעים הקבוץ טה, ולג גلتה חט פטעה ומייט לג ידע:

### מקורי רשי

ועיין טום' מתנית ט' הל' ד"כ טטר: טז) עיין ברכות ס"ג מה', מדרס מג'לס, פט"ז: יז) ברכות טס ילקוט טז': ייח) תכומתל ט' ט', תכומתל ב' ט', ועינוי מוספמל סופט ליב' נמד"ר פ"ט, ב' ילקוט טז' ומט"ס: יט) גנטומל ט' ט', פנומל ב' ו', נמד"ר פ"ט ו', מדרס מג'לס, פט"ז, ילקוט טז' ו' ל"ב: בא) חטלי ד' טז': יב) ידמתה לו שאשתו טעה בטל, ושבב איש אורה, כב) טס ו' כ"ק: בג) תכומתל ט' ו', חנומול ט' ו', והיא נטמאה: יג) כשתי אחיו רנסין, ולא נרנסין כטעה בשתי אחיו כי טעה דשתי אחיו שהיו דומות זו לו ספלי, סוטס כ"ל ט', וכ"ז ב', מוספמל סוטס פ"ס, נמד"ר פ"ז כ"ט, פט"ז, כט"ז: כד) חנומול ט' ו', תכומתל סוטס פ"ס, ג', ספלי, יכמאות נס ט' ילקוט טס: כו) גנטומל ט'

### קרני אור

(דיל): [ד] לדעתו חלה ונטלה חיינכ נסמלת על (גנ) וכ"ה (ספרי) וכן פ"י רט"י מניל טענות כנהן סלה כ"ה על קטומלה וליינו כהן דמי כוניו סיס נגעלייס: (גד) וכן פ"י קרמץ, יט נגעלייסות כהן פאס לכהן חבל יתנס לו ולג יוכלו שאל הכהנים לגוזן ממן: (כח) וכל"ק וככמ"י וגס' חמ"ב "ופעם כסופה" פ"י, לפ"י שכתוב למלטה למלטה, וכטוטה כחוב ומעלת, סמוכה להדי, וכטמלי דפסיס, וטעם תשטה: (כו) וכן פ"י רע"ס תשטה מדרכי לניעות: (כו) וכן פ"י רט"י ובראכ"ס: (כח) חפילו כונתו לודע לפ"ר: (כט) לדעתו סמלת ונטלה חיינכ מושג על קלה כ"ה על קטומלה, וענינו ונסתירה חס קיח נטלה, וכען חמ"ב יפלט כרלה סטטלה נחלר עס הטעים הקבוץ טה, ולג גلتה חט פטעה ומייט לג ידע:

### מנחת יהודה

יזיה הכתוב לתחס לבחן יש לבולים וכוות בהן שם לכחן הוא אשר יתנס לו האיש כטמונו (רטב"ז): י' יתרון שהוא לו להחיל הטרשה באשה שהיא חותאת ולא באיש: יג) והגה אף שנדולי התבאים וחروفאים שנומנינו החליטו שאש העבריה והתאות היא מודרגה קפנה, וכאחד מששים מהשיטות (אם לטקרא) אבל לא כן דעת חז"ל: יב) ידמתה לו שאשתו טעה בטל, ושבב איש אורה, ובשתי אחיו כי טעה דשתי אחיו שהיו דומות זו לו ספלי, סוטס כ"ל ט', וכ"ז ב', מוספמל סוטס פ"ס, נמד"ר פ"ז כ"ט, פט"ז, כט"ז: כד) חנומול ט' ו', תכומתל סוטס פ"ס, ג', ספלי, יכמאות נס ט' ילקוט טס: כו) גנטומל ט'

## במדבר ה נשא

בא 41

**נִטְמָאָה וַיֵּדֶן אֵין בָּהּ וְהַוָּא לֹא  
נִתְפְּשָׁה:** יְדֵינוּ רַוחַקְנָאָה  
**וְקָנָא אֲתִאָשְׁתָו וְהַוָּא נִטְמָאָה אָזֶן**  
**עַבְרָה עַלְיוּ רַוחַקְנָאָה וְקָנָא אֲתִיָּה**  
**אֲשָׁתָו וְהַיָּא לֹא נִטְמָאָה:** טו וְהַבְיא  
**הָאִישׁ אֲתִאָשְׁתָו אֶלְיהָבָהּ וְהַבְיא**  
**אֲתִיכְרַבְנָה עַלְיָה עִשְׂרִית הָאִיפָה**  
**קְמָח שְׁעָרִים לְאִיצָק עַלְיוּ שְׁמָן**

אבן עוזרא

בָה שְׁתַחְיָה חִשְׁוָרָה בְעַבְרוֹ (ל) : וְהַיָּא לֹא  
נִתְפְּשָׁה . בָעָדוּם , אֲנָשִׁים או עַזְוִי נְשִׁים עַד  
שְׁתַחְיָה חִשְׁוָרָה (למ) : יְד וַעֲבָר עַלְיוּ . לִשְׁוֹן  
וְכָר (לג) , וּבָנָן רֹוח נְרוֹלָה וְחוֹק טָאָד (ט"א, יט) ,  
יא) (לג) : וְשָׁעָם עַבְרָה . שְׁעָלָה בְּמַחְשָׁבָתוֹ (לד) :  
טו וְהַבְיא . בָּעֵל כְּרָחָה (לג) : עַלְיָה . עַמָּה  
או בְּעַבְרוֹה (לו) : קְמָח שְׁעוֹרִים . אַטְרוֹ  
רְבּוֹתִינוּ (לו) הִיא עַשְׂתָה טָעָשָׂה בְּהַסְתָּה ,  
תְּבִיא טָאָבָל בְּהַטָּה (לה) וְמְנַחָת הַנְּדָבָה הִיא  
סְלָת חֲטִיטָם לְזָבְרוֹן לְטוֹב (לט) , וְזֹאת הַמְּנַחָה  
רֹוח קָנָא וְקָנָא . פִּירָצָו לְבוֹכִיט לְזָן  
סְמָלָחָה סְמָלָחָה כְּשֶׁחָלָמְלָחָה עַס חִיסְקָה  
פְּלוֹנִי (לג) : וְהַיָּא נִטְמָאָה או עַבְרָה עַלְיוּ וְנוּ . כְּלָמָל פּוּחָה קְמָלָה כְּשֶׁוּנָלָה עַל  
סְמָלָחָה וְלֹין יְדוֹעָה חִסְקָה מְלָאָה מְלָאָה כְּהָמָה וְקָלָנָה מְחַלָּל כְּהָמָה (לו) : לֹא יְצָק  
שְׁעוֹרִים . וְלוּחָה חִטְיָס פִּיחָה טְשָׁתָה מְעַטָּה כְּהָמָה וְקָלָנָה מְחַלָּל כְּהָמָה (לו) : לֹא יְצָק

יהל אוד

(לה) וְמַף חָס (לה) חָרָה : (לו) כִּי הָמָה לִיְיוֹ חָזָק  
לְסִיכְיָה קְרָכָן : (לו) כ"ס (סְפִּרְיָה , סְוֻטָּה יְד הַחֲנוּמָה  
ה סְיִ' בָּהָרָה , תְּחִנּוּמָה בְּסְיִ' הָרָה , יְלָקָוט נְצָחָה ר' תְּס"ה) :  
(לה) קְמָח שְׁעוֹרִים הַכָּל מְעוֹרָכָה כְּמוֹ טְנַפְּתָן : (לט) וְכ"ס  
(סְוֻטָּה צָס) כָּל הַמְּנֻהָות כְּהָמָה מְנַהָתִין וְוּ כָּלָה מְנַהָתִין  
קְסָטוּרִין : (מ) סְיִ' מְזֻכָּרָה הַטּוֹגָה חָס סְיִ' טָס עָוָן :

מנחת יהודה

חוֹא עַנְןָן אַחֲר (לְבּוֹשָׁה אַירָה) : (י) עַנְנָן כְּהָוָת , בְּפִי  
שִׁיכָה עַנְיָנוּ טְרָאוֹת , תְּרָנוּס אֶד שְׁלָא תְּחַשֵּׁךְ הַשְּׁמָשָׁת וְנָרִי  
(קְהָלָת י"ב ב') עַד דְּלָא יְהַצְטָנוּ רַבִּי עִינְינִיךְ . וּכְן (שְׁטָ  
פִּטְיִ'נְ) עַל וְחַשְׁכָוּ בְּבִילְקוּשׁ תְּשִׁזְזָרְעָדִיס" : (טו) הַרְבִּיבָ"א,  
יְיַתְעַסְתָּו עִינְךְ וּכְוּ וּבִילְקוּשׁ תְּשִׁזְזָרְעָדִיס" : (טו) הַרְבִּיבָ"א,  
עַיְיַ"שׁ : (טו) כִּי בְּטוּמָה עַד אַחֲרָנָתָן : (ו) כִּי בְּסִתְרָה אַזְוָן  
עַד אַחֲרָנָתָן לְחַשְׁקָותָה : (ו) כִּי אַתְּהָ בְּאָגָם טְוָרָת  
לִיְשָׁרָאֵל : (יט) רַשְׁעָיוֹרָה הַכְּתָוב כְּךָ הוּא , אִישׁ כִּי חַשְׁתָה  
אֲשָׁהָוּ וְנוּ , כְּלָוָר שְׁנַהְרָה וּבְאַמְתָה נִטְמָאָה , וַעֲבָר עַל  
רֹוח קָנָא , וְקָנָא אֲתִאָשְׁתָו , וְחַיָּא בְּאַמְתָה נִטְמָאָה , אָז  
בְּהִיפָּךְ

## אונקלוס

וְהַיָּא לֹא אַפְּחַדְתָּ :  
יְד וַיַּעֲבֵר עַלְוָתִי רֹום  
קָנָא וְיִקְנֵי יְתָא אַתְתָה  
וְהַיָּא מְסָאָבָא אוּ עַבְרָה  
עַלְוָתִי רֹום קָנָא וְיִקְנֵי  
יְתָא אַתְתָה וְהַיָּא לֹא  
מְסָאָבָא : טו וַיַּחֲנֹן גְּבָרָא  
יְתָא אַתְתָה לְזָה בְּהַנְּאָ  
וַיַּחֲנֹן קְרַבְנָה עַלְתָה  
חַדְמָן עַסְרָא בְּתַלְתָה סְאַזְנָ  
כְּמַחְאָ שְׁעָרִין לֹא יְרִיק  
עַלְוָתִי מְשָׁחָא וְלֹא יְתַזֵּן  
עַלְוָתִי לְבָגְנָתָא אַרְיִ מְנַחָת

## רש"י

רוֹחָה וּמְטַמְעָס יְד (ס"ה וּמְעָלִיס) חִין כְּמִיס  
כּוֹלְקָן חָמָה כו) : וּנְסָתָרָה . סִישָׁול סְמָלָחָה  
לְטוּמָה תִּיכְחָבָב בָּח (ב) : וְעַד אֵין בָה .  
כְּהָחָס כְּהָחָס חָפְילָו טו) עַד חָמָל סְמָלָחָה  
כְּטָמָה לְהָטָה סְוֻמָּה טו) כְט) : וְעַד  
אֵין בָה . לְטוּמָה חָבָל יְסָעִיד סְטִילָה יי) (ל) :  
נִתְפְּשָׁה . נְחַמְּסָה יְח (ל) לֹא כְמוֹ וּמְפָסָה וּסְכָב  
עַמָּה (יב) : (יְד וַעֲבָר עַלְיוּ . קְוֹדָס לְסְטִילָה:  
רֹוח קָנָא וְקָנָא . פִּירָצָו לְבוֹכִיט לְזָן  
סְמָלָחָה סְמָלָחָה כְּשֶׁחָלָמָלָחָה עַס חִיסְקָה  
פְּלוֹנִי (לג) : וְהַיָּא נִטְמָאָה או עַבְרָה עַלְיוּ וְנוּ . כְּלָמָל פּוּחָה קְמָלָה כְּשֶׁוּנָלָה עַל  
סְמָלָחָה וְלֹין יְדוֹעָה חִסְקָה מְלָאָה מְלָאָה כְּהָמָה וְקָלָנָה מְחַלָּל כְּהָמָה (לו) : לֹא יְצָק  
שְׁעוֹרִים . וְלוּחָה חִטְיָס פִּיחָה טְשָׁתָה מְעַטָּה כְּהָמָה וְקָלָנָה מְחַלָּל כְּהָמָה (לו) : לֹא יְצָק  
(ל) כִּי דְסְתִירָה דַי כַּעַד חָמָד : (לה) וְכַן סְיִ' סְדִ'לָּה,  
סְלָהָן הַכּוֹוִה סְלָהָן הַחֲנָסָה סְלָהָן סְלָהָן כְּהָה מַיְסִימָה  
וַיַּרְחָה לְזָהָה גַּעַזְזָה הַגְּכָלָה : (לה) וּלְמַטָּה (פ' (ל)  
לְסָלָר תְּעַכְרָה עַלְיוּ רֹוח קָנָה" לְפָנָן נִקְנָה , וּכְיִתְהָ  
כְּלָיה סְפָרָה סְפָרָה לְזָהָה וּפְטָמִים לְזָהָה : (לה) נְדָולָה  
לְזָהָה וּמַזְקָה לְזָהָה : (לה) נְמַהְמַהוּ יְדָמָה סְכָן כְּהָה :

## מקורי רש"י

ה' ז , תְּחִנּוּמָה ב' י"ה , נְמַדְ"ר פְּטִ' י' , סְפִּרְיָה יְלָקָוט  
מְשָׁ"ז : (כו) תְּחִנּוּמָל מ' ז , תְּגִמְמָמָה ב' י"מ , סְפִּרְיָה , נְמַדְ"ר  
פְּטִ' י' יְלָקָוט טָס : (כח) טַיִן סְוֻטָּס ל' מ' : (כט) סְוֻטָּס ב'  
ב' וּל' ה' ז : (ל) סְפִּרְיָה פְּסִ' סְוֻטָּס ל' מ' ה' יְלָקָוט תְּס"ז :  
לא) סְפִּרְיָה : (לב) דְנָרָה , כ"ב כ"מ : (לה) תְּמַקְמָל מ' ב' ,  
מְס"ז : (לד) סְפִּרְיָה , יְלָקָוט תְּס"ז : (לה) תְּמַקְמָל מ' ב' ,  
תְּמַקְמָל ב' סְפִּרְיָה , סְפִּרְיָה , סְוֻטָּס י"ד , יְרָוְעָלִמי סְוֻטָּס  
לְבָנָן סְפִּרְיָה , סְפִּרְיָה , סְפִּרְיָה , יְלָקָוט תְּס"ק : (לו) תְּמַקְמָל  
ל' ג' תְּמַקְמָל ב' סְפִּרְיָה , סְפִּרְיָה , סְפִּרְיָה , יְלָקָוט פְּטִ' סְוֻטָּס  
ל' ג' יְלָקָוט פְּטִ' סְוֻטָּס סְפִּרְיָה , סְפִּרְיָה , סְפִּרְיָה , יְלָקָוט פְּטִ' סְוֻטָּס

במדבר ה נשא

**וְלֹא-זִיתָן עַלְיוֹ לְבָנָה פִּימְנָחָת**  
**כְּנָאָתָה אֲמָנָחָת זִפְרָזָם יְפָרָת עָזָן:**  
**טו וְהַקְרֵיב אֶתְתָּה הַכְּדָן וְהַעֲמָדָה**  
**לְפָנֵי יְהֻדָּה: י' וְלֹא-קָשֵׁר הַכְּדָן מִים**  
**קָדְשִׁים בְּכָל-יְהֻדָּה וּמִן-יְהֻדָּה עַפְרָ**  
**אֲשֶׁר יְהֻדָּה בְּקָרְבָּעַ הַמְּשֻׁבָּן יְקַח**  
**הַכְּדָן וְנָתֵן אֶל-הַמִּים: י' וְהַעֲמִיד**

רשי

להיותה שעוריהם בלבד ולא שטן ובלא לבונה (מג) [ה]: עליו שטן. אלו יהי קלינכה מודול לו טן זה קרייב אותה. הטנהה (מכ) [ו]: סכטמן קלוי חול וכיום נצתה נחקר לה): והעמידה לפניהם. לפניו הטובח (מנ) [ז]: ולא יתנו עליו לבונה. סחמטות נקלחות יז מים קדשים. מהכior כי כבר נקדשו (מל): לבונה לט (אלומל חל גבעת לבונה ט) בקרקע. ידוע תחת הקרקע (מה) [ח]: וכי טנהה קנאות וכי פילץ מדריכין: וכי טנהה קנאות הוא. סקמץ זה. כמה לsoon זכל כ) : מנחה קנאות. מעוררת עלייה צתי קנאות קנאות במקום וקנות כבעל מא): (יז) מים קדושים. סקרתו בכיוול מב) לפי סגנונות בכיוול מנהסן מחלות גלוות וזו פילץ מדריכין טוי כבעלן לבולין גמליס מחת כתפומ וזו קלקלת לאחד תברך ט מג): בבעלי חרש. כיון שנקתה חת פנווחין יין מטווח בוכות מוצחים לפיך מצטה מיס פמליס במקידה צויש טל חרס כה) טר): (ימ) והעמיד הבחן וגנו'. וככל נחמל ונטמידה לפני כ' אלו מטיעין כב) כי

יהל אור

(מג) כי פמנה ה'סר הזכרתך לר'זון לפני ר' נחות  
סלת חטף נצמן ולכונה: (מנ) נ'ה לה'שה, לפי מהמר  
לה'כ (פ' ייח) ובעמידה בכחן מות לה'שה: (מנ) לפני  
מושבה ר': (מד) כה'כ, ומצתת מות האיכור ומית כנו  
וקדשתתו (סמות מ' יה) ובמשיס נתקדשו בכיוור,  
וכן ת"ה מי כיוור, וכן פיר' רפס"ז ויל' (מה) הכתוב  
יימלן מן השער כה'ס' סידיעת, ויפレス בכוון הידוע

מקורי רשי

וחמשׂו : לו) ונMISS כ"ס ה' סוטה ט"ז ה' מנקות ו' ה'  
במד"ר פ"ט י"ג : לא) תנקומת ה' ד' תנקומת ב' כ'  
במד"ר פ"ט י"ג : לט) תנקומת ה' ו' תנקומת ב' כ'  
במד"ר פ"ט י"ג ילקוט טפ"ז : ט) ט"ט ד' ו' : טא) ספרי  
חוספה דסוטה פ"ב במד"ר פ"ט י' מס"ז ילקוט טפ"ד :  
טב) ספרי סוטה ט"ז ב' נמנסכ, ופיין רצ"ז סס ד"כ מן  
מדרש מגרא, ופיין רצ"ז שמות ל"ט כ' וסיס סס "כ"  
כשיילותי סס פ"ז, וכול בתקומת ה' פקודי מות ט',  
קד) סוטה ט' ה', ול"ב רע"ב, פיין רצ"ז סס, ד"ג  
ל"ל פ"ט ט"ז, מדרש מגרא, פס"ז, ילקוט טפ"ד :

אבן עזרא

להיותה שעוריהם בלבד לא שטן ולא לבונה (מה) [ה]:  
מן זה והקריב אותה. הטענה (מכ) [ו]:  
והעמידה לפני ה', לפניו הטזבָח (מנ) [ז]:  
ין מים קדושים. מהכיוור כי כבר נקדשו (מל):  
בקרע. ידוע תחת הקרקע (מה) [ח]:

הוא. מקום זה. כמה לzon זכר (ד): מ-  
קניית מקום וקניית בבעל מא) : (יז) מים  
ככיוול מנהסֶת מלחמות גלוות וזו פירא-  
מכת בתפות זו קלקלת להמל פבדק ט (טג):  
מושבם בכוסות מסובכים לפיכך פסקה מיס-  
(ימ) והעמיד הכהן וגוי. וככל כבל כהן-  

## קרני אור

למי לומר כו סתלה טומחת (סכו"ק) : [ה] ויסיס  
למי וכלי מכת קניות כו שטעה על כהן מלך  
כמה שעירים ולמי ילוּק וגוי טן הין פירושו יש כל בעניין  
מניהם כטמייט סכינים למפסיק בגודל נמלת שעורים  
(נחס"ט) : [ו] וכן פי' סדי"ה, ולמת חיל (ספלי,  
טומחת פ"ה לטעת ופ"ה דגעיט) טפי' וסקרייב מהות  
על סלהם : [ז] ומוס כוכים כמנול לנחס"ט, סוסקליב  
קמי על סלהם, למי טן חמל וכניות לפני ס', כי למש  
תבוח לzon ספדים בדרכם טין ט רום מיס: [ח] פין  
(טוטש טו ב') ומקוס סי' טט חמץ על חמץ וטבלת  
פפר מתמתקים וכו' וככוב סרלאג, לך סאיית זילקמו ס-  
כלי שתירם כהנס

מנחת יהודה

בاهיפך עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשטו, והיא באמת לא נטפסת, או בשיהיה הרבר סוטל בספק יביא האיש את אשטו אל חכון (שד"ל): כ) קדמאות ל"ז בשורק, דקי אקמת, תגיננו (פ' י"ח) בחירק, דקי אטנהה עצמה שהיא ל"ג (חווקני): כ(ו) ובן פ"י רש"ז (שבת קנ"ז א') כי זורס: ג(ז) פ"י מעתיין אותה פטקים למוקום:

כב 43

## במדבר ה נשא

**הַבְּהֵן אֶת־הָאֲשָׁה לִפְנֵי יְהוָה וְפֶרַע  
אֶת־רֹאשׁ הָאֲשָׁה וְגַתֵּן עַל־פְּפִיה  
אֶת מְנֻחָת הַזְּבָרוֹן מְנֻחָת קְנָאת  
הַוָּא וּבִידָה הַבְּהֵן יְהִיו מֵהַפְּרִים**

אבן עוזרא

יח ופרע את ראש האשה. ינלה (מו) ולפי דעתך ומורה (נו) מה) : ופרע. סומך חת קליעת שער מה טcosa (מו) : מי המרים. לפי דעתך שלטת טי סטוק (מח), קליעת שער כה) כדי לאומך מלחן לבנות ישלול סגולוי קרלק נגלי להן (ה) טו) : ידוע (ט) [ט] גם יתכן שנקרו על שם לפניו ה'. (ספל) צער נקלל (ו) מו) סופה (נו) [ו] בטו ובנדי ערומים תשפיט כל שער השורה המזרחי דרך כל הנכסים (ו) : (איוב כב ו) (ו) והעד ובאו בה הטעים ונתן על בפיה.holi הנתקדש דעתך ומורה וליה יממה כס קמיוחל על

קרני אור

[ט] ועו"ז כתב גב"מ, ולו מילוי כי לך נדרשו סתום סס תמוליך עי"ס מה פמכלור סוויז, ועיין יסל מיר מה סביבותי כי סכך סיס נתן נתקכו דבר טר, וכ"ט כלהו"ל (ספר), סוטה כ, מ' נמד"ר פ"ט כ) וכ"כ סרמוכ"ס (פ"ג מסותה הדרניש הדרניש: (מע) מלת המרים חינכה עסס הדרניש רך הווער ע"ז הטעס כללו ממל העיס כל הדרניש הדרניש: (ט) שכך היה נתן בחוכו דבר מר, ובטהורה חנוך וכטומחה לה חנוך: (נו) ובד"ק, ובקה"מ, וכגה"ז "סופס" וכל פמן כמיס מוכרת, וענינו הגיס הדרניש: (ו) פ"י סנקדו ערוםיס ע"ז סופס אלה כס ערומים מה מה מביך (ה) ו"ל "ונגעין מי הדרניש שלמות כי סיס קוטב ססכך נמן כס מהית נבשת מהפלה עליון מהוד, כי מעמים עליון דצק רעה כולת, אך סמוקין בס למד לרעט מה גס למשוגע וחסר דעת יחסכ מצעי, כי סיטנן לכל מהפלה ישי גס מהפלה מדבר מעריך יזוק בפס מלך לא מלה בכסה נספח ולהתנות בסקר מה נפש וכעס כל סומוטים לתחר לה שכך היה לוותן נקי ממי סמורי סהלה? אין סליק מה"כ נכוונו שמי דבר מה במשה לעל פטולתו בסוס לכסהין חוץ סטעס וקרבי כסותה, ועס מזוק דמיונך עת מושע פטעס וחתמת הקלה נמלחת אל סכך ומלתו סטוקס, יוכל ג"כ לסכן לה מהפלה כמיימתך, ועס חפה מכל פגע, מה עופר לבך, וטמעה נרכת סכך יתנו לך חומץ כל תחינה לחיה רעט ועס זעמו בוזדחי" עכ"ל, וטרחיס כסיפור פוקס מהלוי למי דעתך, סום סרמוכ"ז"ל, סרמוכ"ז"ל סיס מכבר גהו"ל עלי פ"ט ו"ל זעמו נכוון לי בעבור מהר ונהנו בס כסיס מהרליים הדרניש, וסיס לרמו זימור וגהנו בס כסיס מהרליים, וכן שער פלוי רך בזב וכח, ומיון נכוון לי בעבור מהר ונהנו בס כסיס מהרליים הדרניש, וסיס לרמו זימור וגהנו בס כסיס מהרליים, וכן שער פלוי רך בזב וכח, נלי"ב, סרביב"ג דעם מז"ל טהמו ססכך נו"ם דבר מה, ונל פס לערן דעתך פט"מ ו"ל כסעט נסעמך דבר לאג, נלי"ב, סרביב"ג ג"כ דעת מז"ל בזב ססכך נו"ם דבר מה, וסיס זעמו נמאנס נתקפה בזב סרמוכ"ז ו"ל, וכן דעת כרלב"ג סכתב, ולפי סנקדו מי סמורי קודס טימוחו בזב ססיט ידמת נקס דבר מה קילמו נפטו מליים, וכל וס יסס לכסוף זות וקוצי בזב ספנין, כדי צויסו ספנין מעתות כוות: (ו) וכן מז"ל

מנחת יהודת

טה) סוטה פ' הל' ספלוי, פס"ז ילקוט תע"ז: מו) ספלוי, מו) וכל התכונות היו להטרכ דעתה להתחות עונת, ולא כמותות ע"ב מ' נמד"ר פ"ט ט"ז מדרת מגדה ילקוט תע"ז ימחה שם המתוח על הטעים: (ד) אעפ"י שהפרעה בכל מקומות ותפ"ת: (טו) ספלוי סוטה ז', מ', ומיון סוטה י"ד ב' טנולה שנרגלה שטצז וקלונו במו וסדר את ראש האשה, ובאן פ"י לשון שתירה? ומיון ברא"ם מה שט"י בזה, ושיי ב"כ איננו עליה יפה, והייתם לפרש בווח בעל הבנת המקרא ע"ד טה שפירש"י זיל במשנה ריש פ"ב דבחוביות, כי פרע ראש הוא בשחששות מוטלות על הכתפים, וספירוש זה למדנו שפירעת הראש הוא לשון נילוי, אלא שנילוי הראש הוא מצד הסרת הנגבעת והמצנחת מעל הראש, אעפ"י שערין ראשו מכוסה בקדושים על הכתפים לא הצד הכנעני שערו מצד הסרת הקלייזות טעל הראש ויהי סוכבות בקדושים על הכתפים, שען ראשו שרוי במצרים אמר ראשו יהיח פרע וועל שפט יעתה, ואויל (ספרוא פ' י"ב הלכה ז') ועל שפט יעתה חופה ראשו כאבל, וזה שרייקו רז"ל שם בסוטה, באטרם א"כ מה ת"ל וטריג את ראש, כלומר למלה הזיא' הכתוב בלשון פרע, ולא אמר ונילח את ראש האשה, מלמד שהכחן סותר את שערה, וחוץ שדריך שם רש"י בפיו, מרבה בגליה שסתור קליטה, ולכך אין כאן שום שתירה, ורבורי רז"ל פיו סדרים בעיקר הלשון והטליצה: (ט) כי כבודה בגנות ארץ הקדם ותחפארתן לאסור השער בעבותות שפת הצעיף: (ו) יתרון לכך עוזין בזיל בזב במקדש, וטריש שהיא בשער נקנור: (ו) שער החיצון שבט נגנין יתרה הבוות וטש לשער נקנור, והוא שער העליון שבוחמה שבין עורת ישראל לעורת נשים: (ח) ולא

טוטם

## אונקלוס

דישא דאיתא ויהב על ידיה ית מנחת דוברנא מנחת קבנאתא היא ובידא דרבנן יהונ פיא טריביא מלטטיא:

ריש"

יהל אור

תחת הקרקע: (מו) וכל על נילוי שער הרכס, ופי, יגלה שער רפסה הנחל תחת הקרקע: (מו) ופרע כו"ג הצער הגדול: (מה) וכמ' כמ"כ "סמכה" מי הדרניש הדרניש: (מע) מלת המרים חינכה עסס הדרניש רך הווער ע"ז הטעס כללו ממל העיס כל הדרניש הדרניש: (ט) שכך היה נתן בחוכו דבר מר, ובטהורה חנוך וכטומחה לה חנוך: (נו) ובד"ק, ובקה"מ, וכגה"ז "סופס" וכל פמן כמיס מוכרת, וענינו הגיס הדרניש: (ו) פ"י סנקדו ערוםיס ע"ז סופס אלה כס ערומים מה

מקורי ריש"

טה) סוטה פ' הל' ספלוי, פס"ז ילקוט תע"ז: מו) ספלוי, מו) וכל התכונות היו להטרכ דעתה להתחות עונת, ולא כמותות ע"ב מ' נמד"ר פ"ט ט"ז מדרת מגדה ילקוט תע"ז ימחה שם המתוח על הטעים: (ד) אעפ"י שהפרעה בכל מקומות ותפ"ת: (טו) ספלוי סוטה ז', מ', ומיון סוטה י"ד ב' טנולה שנרגלה שטצז וקלונו במו וסדר את ראש האשה, ובאן פ"י לשון שתירה? ומיון ברא"ם מה שט"י בזה, ושיי ב"כ איננו עליה יפה, והייתם לפרש בווח בעל הבנת המקרא ע"ד טה שפירש"י זיל במשנה ריש פ"ב דבחוביות, כי פרע ראש הוא בשחששות מוטלות על הכתפים, וספירוש זה למדנו שפירעת הראש הוא לשון נילוי, אלא שנילוי הראש הוא מצד הסרת הנגבעת והמצנחת מעל הראש, אעפ"י שערין ראשו מכוסה בקדושים על הכתפים לא הצד הכנעני שערו מצד הסרת הקלייזות טעל הראש ויהי סוכבות בקדושים על הכתפים, שען ראשו שרוי במצרים אמר ראשו יהיח פרע וועל שפט יעתה, ואויל (ספרוא פ' י"ב הלכה ז') ועל שפט יעתה חופה ראשו כאבל, וזה שרייקו רז"ל שם בסוטה, באטרם א"כ מה ת"ל וטריג את ראש, כלומר למלה הזיא' הכתוב בלשון פרע, ולא אמר ונילח את ראש האשה, מלמד שהכחן סותר את שערה, וחוץ שדריך שם רש"י בפיו, מרבה בגליה שסתור קליטה, ולכך אין כאן שום שתירה, ורבורי רז"ל פיו סדרים בעיקר הלשון והטליצה: (ט) כי כבודה בגנות ארץ הקדם ותחפארתן לאסור השער בעבותות שפת הצעיף: (ו) יתרון לכך עוזין בזיל בזב במקדש, וטריש שהיא בשער נקנור: (ו) שער החיצון שבט נגנין יתרה הבוות וטש לשער נקנור, והוא שער העליון שבוחמה שבין עורת ישראל לעורת נשים: (ח) ולא

אונקלוס

ישׂוֹצֵמִי יְתָה פְּהַנָּא וַיִּמְרֶךְ  
לְאַתְּתָא אָם לֹא שְׁכִיב  
גְּבָר יְתִיכְ וְאָם לֹא סְטִית  
לְאַסְתָּאָבָא בְּרִ מְפָעָלֵיךְ  
הַנוּ זְפָאָה מְמִיאָ מְרִירִיא  
מְלֻטְטִיא הַאֲלִין : כ וְאַתְּ  
אֲרִי סְטִית בְּרִ מְפָעָלֵיךְ  
וְאֲרִי אַסְתָּאָבָתָוִיהַבְגָּבָר  
בְּיךְ יְתָ שְׁבָבְתָה בְּרִ

בש"י

כמיס (ט) מה) : המרים. על כס סוטן  
כס מליס לה (ז) מט) : המאררים.  
המחסלים הותה מן הפלנס לסון סלון  
ממלחיל (ח) נ) ולא יתכן לפלא מיס הלוויים  
סורי קדושים כן. ולא הלוויים כתוב בכבוכ  
חנוך מהלוויים حت החריס. ואף חונקלום  
לה תרגם ליטייח חנוך מלטאייה סמלחות קללה  
בגופך כל זו : (יט) והשביע אורה וגנו'.  
ומל' חייה הצעועה (ג) הא לא זכבר כי  
כה הא זכבר חנקי נא) (ס"ה לא מנקין)  
סמכלן לאו הותה סומע כן לאו סמלואה  
(ו) ואחת כי שטית. כי מכם כלZONE

יהל אור

תפסיט : (נג) זה יראה כבופס גהה שימחו נגן  
סהלות : (נד) סבוח ציורי מהל"ז בעבור הרוי"ס,  
וכן היל"ז המלרייס הוּא צקמן, המורה לדנטה הרוי  
לכוא צהות הרוי"ס, וngrmo מלרייס ע"ס המלה  
סמנילין בנטן שהשה לה טזרה : (נה) וזה קיוס  
השכועה מה שתכנל עליה הלו הקלות חס נתמלה :  
(נו) נחונים : (נו) כי מלת בטית מורה סאייה סטה  
ברלונה מדרך סייטר : (נכ) והכר ממקלה מלת  
לה' לה טו) וסעה לוחה : (נת) וצ"ל חכמי גוית :  
הנעה : (סח) וلينכו לווי, והם ז"ל פי' סס, לתקן  
כתב, והצעיעו חותם הכהן (פ' יט) וכמורו פומזניש  
יע כפנעת הילך :

מקורי רשי

ח' בשם כדורך הנשבעין:  
אחותי'

במדבר ה נשא

המארדים: טוֹהַשׁ בְּיִעָרֶתֶת הַפְּנֵן  
וַיֹּאמֶר אֶל־הָאֲשָׁה אָמַלְאָ שָׁכֶב  
אִישׁ אָתָךְ וַיֹּאמֶלְאָ שְׁטִיתָ טָמֵא  
פָּתַח אִישׁ הַגְּלֵי מִמֵּי הַמְּרִים  
המְאָרִים הַאֲקָדָה: כִּי אַתְּ בַּיְשְׁטִיתָ  
פָּתַח אִישׁ וְכֵן נִטְמָאת וַיַּתֵּן אִישׁ  
בָּהּ אֲתִ-שְׁבַּבְתָּו מִבְּלָעָדִי אִישׁ:

אָבִוּ עַזְרָא

הטאררים לטרים, להורות כי האלוות הנקראות הטאררים יישימו הטו מרים אחר היומות שתוקים (נ) [יא]: טלה הטאררים. מהבנין הבהיר כמו אשר ארדה ה' (ברא' ה בת) (יל): יט וטע ושביע. שתענה האישה אטן אטן (יל): אם לא שכב איש אהך. הטעם איש אחר בחזקה (נו): ואם לא שטית. בראונך (נו): ב' ודקדוק שטית סטית טיטה (יל), כמו לא תבנה אתה נוית (שיטות ב כב) (גע): הנקי. תהיה נקי (ס) כמו וטת בהר (דבר' לב ז) (ס), יותבן להיות ושביע הרaison בשם, והשני באלה (ס)

הרבן אויר

(ספליו) "ל"מ נקלמו מרים ע"ט סולס פמברין מה נגנו  
ומפערירים מה שצון" ומ"י וכלו סמוני במקוס מוכרת ר"ג  
חיס כמלויים זילוח כן ע"ט סולס יכרלבג כתב ומי הפסל  
שנקללו מרים ע"ט סולס כי חולוי מה נתמלה ולע' ישיגנא  
מלחמות מוס: [יאן] וקרוב לוס פיערמאכ"ן זילוכאכ, וכיכנון  
גענייל כפאווע, כי סלפס נסתותל מה קמיס ימתקו לפ  
כטמל סמיס, ועם"כ נבוקס נקלגה מס נתמלה יעורלו  
חוואס ותרניש מיד מרירות בפייה ונקלגה וכו' וכלו נס

עמ'ה ינודה

משום תנוונה, דהא אח"ב כתיב וחניף (ט' כ"ה) ושם הוא  
תנוטה: בט' עיין אותן אות כ"ג: (ד) עיין קרני אור הערה  
יב: (ה) רשותי וכן לא רצתה לפרש כלל כי הוא מן אරור  
ויהיה מן הפעיל, כי לדעתנו לא יאהו יותר על כלתי בע"ח  
שייאור, כמו שלא נאמר שיקל, ולזה אמר שרשו מאר,  
ככיו פלון טנאיר, וא"כ זהה שם התואר ונכפל הלטף  
פעל, כמו סען נאף ונאפוריה (הושע ב' ד') (התעכבר):  
(ג) בזונתו שלא ישביע אור

## במדבר ה נשא

בג' 45

**כִּי וְהַשְׁבִּיעַ הַפָּתֹן אֶת־יְהָאֵשָׁה  
בְּשַׁבָּעָת הָאֱלֹהִים וְאָמַר הַפָּתֹן  
לְאֵשָׁה יִתְּנַזֵּן יְהוָה אֹורֶךְ לְאֱלֹהִים  
וְלְשַׁבָּעָת בְּתוֹךְ עַמְּךָ בְּתַת יְהוָה  
אֶת־יְרַבְּךָ נִפְלָת וְאֶת־בְּטָנָךָ צָבָה;  
כְּבָזָבָא הַמִּים הַמְּאָרְבִּים הָאֱלֹהִים  
בְּמַעַיְךָ לְצָבוֹת בְּטָן וְלִנְפָלָךָ יְרַדָּךָ  
וְאֶמְרָה הָאֵשָׁה אָמֵן אָמֵן: כְּגַזְבָּת  
אֶת־יְהָאֵת הָאֲקָה הַפָּתֹן בְּסֶפֶר**

אבנו עוזרא

הס (ג) : (כל) בשבעת האלה. סכונת כאשר הוא טפורש (סג) [יב] : בא ירך כל קללה (ל) : יתן ה' אותו לאלה ובطن. שכנים (סל) [ין] : צבה. במו נפוחה וגוו. סיים בכל מקלין ביך יוציא כדרך בב ולנפיל. נפתח הלטיד להורות על חזרונו קשו לפולניות (גנ) : ولשבועה. סיימו ככל ה' הבניין (סז) ובן לשטיד (ישע) בן נשביעין ביך לך יחלע לי כדרך סחילט יא) (סז) : אמן. פעמים חזוק (סח) : בן וטעם לפולניות (נד) וכן כוֹן חומל וכנתפס זמכס בספר. שהיה להם ספר ידוע באלות [יד] : לפכונת לכהילי (גה) טכלדייס נשביעיס צפורהנוון טל רצעים וכן לעין לכרכה וכרכיו (נו) וגוו' ביך ישלחן לאחמל (נו) : את ירכך. בקהלת טקדיס ייך לצען לפי סבה סתמלח במנילס תמלח (נה) : צבה. כמנומו נפיחו לה) : (כב) לצבות בטן. כמה לצלות (כמן לו) זכו זמוס פתח טכלמד נקורש נו וכן לנחותס כדרך (נט) ללהותכם כדרך חסר חלכו בס (ס) וכן לנפיל ייך להנפיל ייך (ו) טקמיס מלוּזִים הַת כבען ומפליס הַת טירך : לצבות בטן ולנפל ירך. בטנו ירכו טל בועל הוא חיינו חלאם טל נבעל טהוּה חומל ירכך גופמת וחת נטנק לכא כי טל נבעל טהוּה חמור (סא) : אמן אמן. קבלת סכונה חמן על פהלה חמן על השכונה חמן חס מהיק זה חמן חס

קרני אור

(סג) בכחוכ : (סז) ירך כוֹן נמיינרי הַהְוָלָה כמיס כמיהרים למלים טי"ט : (יב) וע"ז כהכ ברמבר"ז ויל ומיינו ככון, כי בטס למ ישכיש נלפון מה עי"ט ; (גנ) עיין יכול חור ועין (סמות ה' קיני מוש קעלס י') טב טכנייט טס, וכן פ"י רט"ב (טב טט טט חכבר) : (סח) כהן, וכס' ככ, וכס' כז : (סז) וכחילו מהר ולאגטיל : (סז) כהילו חמר לאטמייד : (סח) הקסל מהוק :

מנחת יהודת

(ג) שמי ספק, כי על וודאי אין משקון אותה : (גד) רעל תיא דיבור ואינם ב' דברים : (ה) וסתור החליהוה טיד לדלת את הבשר, לבן אמר ונשלחה ירכה : (ו) ר' ל' שהחיכבה פקיר טכניין דפעיל והشمיטו ה"א הפעיל והטילו חנוטה על הלטיד : (ט) פ"י הרاوي להנפיל ירך :

טט'ם : גט) סמות יג כ"ה : ס) לבני' מ' ל"ג : סא) מנומם מ' מ' , ט' , טפי , טופס כ"ז ב' , יומלמי טופס כ"ז ס"ז במל"ר פ"ט יט' , מדליק מהדס , ילקוט :

ספרוי

## אונקלום

סבעליה : יא ויום בהנא ית אתחא בוטומתא דלונטא ויימר בהנא לאתחא יהביזיתיק ללוּט ולטומי בנו עטמיך בדיחב י' ית ירביה מסטיא וית מעיני נפיחין : כב ויעלון מטיא מלטטיא האלון במעיני לאפחה מעין ולאמסאה ירכא ותימר אתחא אמן : ט ויבתוב ית קווטיא האלון פהנא בספריא ויטחוק ?טיא מיריא :

רש"

הס (ג) : (כל) בשבעת האלה. סכונת כאשר הוא טפורש (סג) [יב] : בא ירך כל קללה (ל) : יתן ה' אותו לאלה ובطن. שכנים (סל) [ין] : צבה. במו נפוחה וגוו. סיים בכל מקלין ביך יוציא כדרך בב ולנפיל. נפתח הלטיד להורות על חזרונו קשו לפולניות (גנ) : ولשבועה. סיימו ככל ה' הבניין (סז) ובן לשטיד (ישע) בן נשביעין ביך לך יחלע לי כדרך סחילט יא) (סז) : אמן. פעמים חזוק (סח) : בן וטעם לפולניות (נד) וכן כוֹן חומל וכנתפס זמכס בספר. שהיה להם ספר ידוע באלות [יד] : לפכונת לכהילי (גה) טכלדייס נשביעיס צפורהנוון טל רצעים וכן לעין לכרכה וכרכיו (נו) וגוו' ביך ישלחן לאחמל (נו) : את ירכך. בקהלת טקדיס ייך לצען לפי סבה סתמלח במנילס תמלח (נה) : צבה. כמנומו נפיחו לה) : (כב) לצבות בטן. כמה לצלות (כמן לו) זכו זמוס פתח טכלמד נקורש נו וכן לנחותס כדרך (נט) ללהותכם כדרך חסר חלכו בס (ס) וכן לנפיל ייך להנפיל ייך (ו) טקמיס מלוּזִים הַת כבען ומפליס הַת טירך : לצבות בטן ולנפל ירך. בטנו ירכו טל בועל הוא חיינו חלאם טל נבעל טהוּה חומל ירכך גופמת וחת נטנק לכא כי טל נבעל טהוּה חמור (סא) : אמן אמן. קבלת סכונה חמן על פהלה חמן על השכונה חמן חס מהיק זה חמן חס

מקורי רש"

מלוט מגוט ילקוט טט'ם, פס"ז : גג) טפי, מדרת מגדים : גדר) טפי, ועין חוקת סוטס פ"ב מילוט מגוט ילקוט תט'ס : גה) יטפי ס"ס טז : גו) נרל' יט' ג' : גג) טס מ"ת כ' : גה) עיין סוטס ט' , ט' , ט' , ט' , יロטמי דוטס פ"ל ס"ז במל"ר פ"ט יט' , מדליק מהדס , ילקוט מהט'ם : גט) סמות יג כ"ה : ס) לבני' מ' ל"ג : סא) מנומם מ' מ' , ט' , טפי , טופס כ"ז ב' , יומלמי טופס כ"ז ס"ז במל"ר פ"ט יט' , מדליק מהדס , ילקוט :

ח"ד

## אונקלוס

כִּי נִשְׁקֵי יְהָ אֶתְתָּא יְתָ  
מַיָּא מְרִירִיא מְלֻטְטִיא  
וַיַּעֲלוּן בָּהּ מַיָּא מְלֻטְטִיא  
לְמִרְיוֹן: כִּי וַיִּסְבֵּן בְּהַנְּאָ  
מַיָּא דְאֶתְתָּא יְתָ מְנַחָּת  
קְנַאתָא וִירִיסָא יְתָ מְנַחָּת  
קְדָם יְיָ וַיַּקְרֵב יְתָה  
לְמִדְבָּה: יְיָ וַיִּקְמוּן  
בְּהַנְּאָ מִן מְנַחָּת יְתָ  
אַדְפְּרָתָה וַיַּסְקֵק? פְּדָבָחָ  
זְבָתְרָבְן-יִשְׁקֵי יְתָ אֶתְתָּא  
יְתָ מַיָּא: טִי וַיִּשְׁקַנְהָ יְתָ  
מַיָּא וְתָהִי אָם אַסְטָאָבָת  
וַיִּשְׁקַבְתָּ שָׁקָר בְּבָעָלה  
וַיַּעֲלוּן בָּהּ מַיָּא מְלֻטְטִיא  
לְמִרְיוֹן וַיִּפְחֹון מַעַה  
וַתְּהַמְּסִי יְרֵבָה וְתָהִי

## רשוי

טו אוכרתה. מה שהיה לה לזכור לטוב מוחץ חמל למן סלול צמיימי הרים וכדומה או לרע כפי טעיה: בן ותמעול מעלה. סומלת ינס וכונמה סב): (כד) והשקה כאשר סירשתי (ספ) דבר מכוסה (ע): את האשה. הן זה סדר שימושה סבוי במלחפה מקריב מכמהה למ) הלא בכחוכ מגןך סכטיקנא יכולו כה למרים סג) לפי סנו' במן וירק מניין לאחד כל סנוף תל וכחו כה בכולח חי' מה תל במן וירק לפי סנו' החילו בענירה מהלה לפיך כמלח מס פורענות סד): למרים. לסייע לך למטה מידו של כן טו: (כה) והניף. מוליך ומץיה מעלה ומולד ספה) ווּא סי' מינפה עמו צידך למטה מידו של כן טו: (כו) והקריב אותה. זו סי' הגטה בקון דרומיות מערכית של מזבח קודס קמילה כטל מגמות טו): (כו) אזכורתה. כך בקומו צעל ידיEk מרטנו המכח נח' לזכרון לגבות סח): (כו) והשקה את המתים. לגדות סלט חמלך חי' פותח להחל פנמהקס המגלה מועלטין חותם טפ) ומסקין חותם געל כלח' חל' ח' חמלך טמלה חי' טפ): וצבתה בטנה וגוו'. חנ'פ טנקלה כזעיר יהל אור

(ספ) כפ' ויקלו ס' ס"ז: (ע) והמעילה כי' דנ' מכוסה ממנו:

## מנחת יהודת

## מקורי ריש"

(מ) כדכתי והקטיר המטבח ואחר ישקה, עיין רא"ס, סב) ספלי, סוטס י"ט מ', וב' יוטלמי סיטט פ"ג ס"ס שטפרש לדעת ריש", אע"ג דהילכה כרבנן (סוטה פ"ג) ילקוט סס: (סג) עיין מות מ"ט: (סד) עיין מות כ"ט: דאסדי בתחילת טשחה ואח"כ מקריב, וזה סדר המעשה, סה) ספלי, סוטס י"ט ח': (סו) עיין יוטלמי פושע רק כיונדרתיה רדר שפטו, דאפר בתחילת מקריב ואח"כ פ"ג ס"ט ילקוט תפ"ט: (סז) מנחות ס', ב' סוטס י"ל ב': משקה יותר קרוב לפשטו, פ"י ריש"י המקרא לדעת ר' (סח) עיין ספלי: (סט) ספלי, סוטס י"ט ב' וכ' מ', שבעון: (ט) פ"י ריש"י בן' שם פותחין את מיתת שלא בטוכת, ושופכין המתים לתוכה גרונה, ובערוך ערך ערך יוטלמי סוטס פ"ג ס"ב כמד"ר פ"ט. כ"ג, פ"ז' יט' שביוזט פ"י לשען שכור, ופי' שוברין המתים בגינה, כלומר טסקין אותה בעל כרחה:

## במדבר ה נשא

בר 47

**המְאָרִים לְמַרְיִם וְצַבְתָּה בְּטֶןֶת  
וְנִפְלַת יְרֻכָּה וְהִתְהַאֲשֵׁה לְאֱלֹהִים  
בְּקָרְבָּן עַמְּתָה: כִּי וְאַם-לֹא נִטְמָאָה  
הָאֲשֵׁה וּמִתְהַרְתָּה הָיוּ אַנְקָרָתָה וְגִזְרָעָה  
זָרָע: בֶּט וְאַת תֹּרַת הַקְּנָאָת אֲשֶׁר  
תִּשְׂטַח אֲשֵׁה פְּתַחְתָּ אִישָׁה  
וְנִטְמָאָה: לֹא אֲיַש אֲשֶׁר תִּעַבֵּר  
עַלְיוֹן רֹוח קְנָאָה וְקָנָא אֲת-אֲשָׁתָו  
וְהַעֲמִיד אֲת-הָאֲשֵׁה לְפָנֵי יְהֹוָה וְעַשְׂתָה לְהַכְּרֵן  
**אֲת בְּלִי-הַתּוֹרָה הַזֹּאת: לֹא וְגַנְקָה הָאֲיש מַעֲזָן****

אבן עוזרא

כח ונורעה ורע. שיתן לה השם זרע בשבר הקלון שאירע לה (ענ) [טו]: **לֹא תִשְׁא אֶת עוֹנָה.** אם נטמאה (עכ): וטעם ונקה האיש טוען. כי אם עבר עליו רוח קנאה הננה היא אסורה לו שישבב עמה והשוכב יש לו עון (ענ) [טו], יש אומרות שטעם הטמך פרשת נויר לפרש סוטה שייהיה לה בין נויר אם לא נטמאה (עד) ולפי דעתך כי נטמכתה בעבר נוירת האשא, שהיא הפך הטומעלת (עכ), כי רובי העבירות שבתם היין (ענ) ואשה שלא תתקן שער ראשה

קרני אור

סוטה מלה נמנלא סטמאר נספרו: [טו] פ"ז י"ל מוי, ומ"ל ס"ה פ"י וכמו מקובל מילא סטמאר פ"י מורה בכוכב, ושוד כספני כיס מעיד לפס, ובזיהן חללים שמילנו לסחותם עונס עונס הנזכר פה אף בכינוי סחתוכה לעין כל, הס כמיתה: (ענ) כי הסוטה הסורקה לכעלה: (עד) וכמו שהיא פרות מן התחמות: (עכ) סחטול בלחיצה: (טו) ובזיהן מוייך לנוטס יותר מלגאנטים: אבל ס"ל (הס למקירם): [טו] ויט מסלתקת נזח"ל הס גלמן עליך נטלה נטמת סמגינטס לפכי ב"ג, עיין (ספריו, סוטה: ט) פ"ל רשות סת"ק מוסרין לו אני ת"מ טמל יכלה

מנחת יהודה

חס"ס: ע) עיין סוטה ט, כ', ילקוט טס: שא) תנוטה טן בדרכו הוה (ש"א כ"ה י'), והנה ח"ל אמרו בוגדן מה, מינוטה כ' מה, ספריה, ברכות מה ב' סוטה כ"ז שהאיש טנקה מעון הסיט בודקים אותה וכו' ודע שאחד מה, יונטלי סוטה פ"ג ס"ג. מושפטה סוטה פ"ב נמל"ר פ"ט כ"ס. ומ"ט פ"ט, ומ"ט פ"ז, ילקוט טס: עב) טמות כ"ט ליז: עג) ספרי, נמל"ר פ"ט ב', מדרש מגילה, פ"ג, ילקוט

## אונקלום

אחתא לילוּת בנו עטה: כת' ואם לא אסתאנבא אתחה ודכיאת הדיא ותפוקז באהו ותעדיעדי עדי: בט דא אוֹרִיתָא דְקָנָאַתָּא די' תְסִטִי אַתְהָא בְּרַמְבָעָה וְתְסִתָּאָב: ל או גְבָר דִי תְעַבֵּר עַלְוָה יְרוּץ גְנָאָה וַיְקִנֵּי יְתָא אַתְהָא קְרָם יְיָ וַיָּקַם יְתָא אַתְהָא בְּהַנְּאָיָת בְּלַי אַתְהָא הַדָּא: לא וַיְהִי זֶבֶחָה גְבָרָא מְחוּבָא וַיְהִי אַתְהָא

ריש'

ירך מחלט המיס חיין צודקין הלו כדרך כיכסן כה ע): והיתה האשא לאלה. כמו קפילשטי ס"י הכל הליין כה: בקרוב אפלט יט ב"ז הדרס סמאנול במקומות טניכל מ) להדרס סמאנול במקומות שלינו יכול: סטיפילס (כח) ואם לא נטמאה האשא. סטיפילס זומת הוא. מקומות חמל: ונקתה. ממים סמאלרים ולך עוד הלו זולגה זרעה חס סייטה يولדת גלעד בלילה חס סיטס يولדת סטוליס يولדת לגניש עא): (ג) או איש. כמו זו נודע עב) קלומל חס חייט קניי סוו לוך וסטמיך חט מטה: (ה) ונקה האשא מעון. חס בדוקה המיס הלו יולג למכל חטמי צמיטפה נקי הוה מן טמונט מה) עג). ל"ה מיטיקנה מהו אללו בסיטם ונקה מעון סטאוטה

יהל אור

(ענ) ולג יפלל יריכה ותחטבל, ויהמר ר"ע (ספריו סוטה כו) חס כיתה פקריה נפקחת: (עכ) פ"י עונס עונס הנזכר פה אף בכינוי סחתוכה לעין כל, הס כמיתה: (ענ) כי הסוטה הסורקה לכעלה: (עד) וכמו שהיא פרות מן התחמות: (עכ) סחטול בלחיצה:

מקורי ריש'

חס"ס: ע) עיין סוטה ט, כ', ילקוט טס: שא) תנוטה טן בדרכו הוה (ש"א כ"ה י'), והנה ח"ל אמרו בוגדן מה, מינוטה כ' מה, ספריה, ברכות מה ב' סוטה כ"ז שהאיש טנקה מעון הסיט בודקים אותה וכו' ודע שאחד מה, יונטלי סוטה פ"ג ס"ג. מושפטה סוטה פ"ב נמל"ר פ"ט כ"ס. ומ"ט פ"ט, ומ"ט פ"ז, ילקוט טס: עב) טמות כ"ט ליז: עג) ספרי, נמל"ר פ"ט ב', מדרש מגילה, פ"ג, ילקוט

במדבר ה ו נשא

וְאַתָּה אַתָּה יְהוָה תִּקְבֵּל יְתִרְחָה  
חֹזֶבֶת: א וּמְלִיל יי' עַם  
מְשֻׁה לְמִימְרָה: ב מְלִיל עַם  
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימְרָה לְחוֹזֶן  
גָּבָר אוֹ אַתָּה אֲרִי יְפָרֵשׁ  
לְמִדְרָן נְדָר גְּנוּרוֹ לְמִזְרָח  
קָדָם יי': ג מְחַמֵּר תְּבִתָּה  
וְעַתִּיק יְזַרְחֵל דְּחַמְרַתָּה  
וְמַלְכָה נְחַמֵּר עַתִּיק לְאָ

וְהַאֲשֶׁר הָיוֹא תִשְׁא אֶת-עֲונָתָה: פ  
ר א וַיַּדְבֵּר יְהֻדָּה אֶל-מֹשֶׁה קֹאָמָר:  
ב דָבֵר אֶל-בָנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמָר תְּ  
אֱלֹהִים אִישׁ אָוֹתָה כִּי יִפְלָא  
לְגַהָר נְדָר נְזָר לְהַעֲרָר לְיִהּוֹה:  
מִין וְשָׁכָר יוֹר חַמֵץ יִן וְחַמֵץ

ר' ש' י

הסולח לבעלה מ<sup>ג</sup>) : (ב) כי יפלא.  
 יפלא (ג). למה נסמכה פלצת נזיל לפלצת  
 סוטה לומל אך סכל הרוחה סוטה בקלוקלה  
 יזיל עולם מון סיין סכוּמַה מביך לידי ניחוח א<sup>ג</sup>):  
 נדר נזיר. אין צילה בכל מקום אלא  
 פליישק טף כהן צפילס מן סיין א<sup>ג</sup>):  
 להזיר לה'. להבדיל עולם מון סיין נאש  
 צמיס: (ג) מײַן וישראל. כתלנומו מממל  
 חרדים אמרו שבר טפש כל דבר שишתכר  
 הענבים. לשום נדר שירחיק פן היין כלל (ה),

יהל אור

(טו) ומ"ז כיין מתקנית טערה ומקצתת ממנה לר' טמבקחת ליבעל:  
(ט) וכן פ"י רצ"י ו"ל, וכ"כ דעת הונקלם מעניין הפרטא וכככל: (ב) וזה הפריט טlayer מהתלוות: (ג) כו"ה סת"ו נטופרט בנדר ממוחאות: (ד) כי כו"ה ג"כ מסרט נור מכניין נפעל מעניין הפרטא, וכן ויינזרו לכת (קוזע ט י): (ד") וכן פ"ג עניין קרמeka ופרישות: (ה) וכן יימל לסייע לר' וודעתו להתרחק מכתחלוות, ושיתעסק בעבודת הסס: (ו) פ"י סמסחית שלעת, ולein כהפטרי שתאייה עבדות כהדים פליימה בעבודת ר': (ז) וכו"ה כדרrios (כג י), ועס לא פ"י מהומה, רק פ"י הפסוק בס "ונטמרת מכל דבר רע", לנפץ ולגוף כמו הקרי" ויכול להיות שדעתו סמיין יכול להיות מכת הקרי, והו"י יימל, כי טעות כו"ה כי לעם חתר בס כלום מוה, אבל גרייד לסייעות כפ' כי מהה, פ"י כפ' זולל וסוכן, יימל כי ייקולס, כי לעם ינתק פיי עוק"ב כ"ה להתענג בכל יותר מהס: (ט) וכן תרגס הונקלם ויונטן פמר חדת יותר מסבר וכן פ"י רצ"י ו"ל שקיין מסבר בסבואה סבר כו"ה כל דבר שית cler כהדים ממהו, וזה דעת דבו צונדרים גמיאים מ"ז גאנפה טשרט ליטרוי:

מכוּרִי רַשְׁיָּא

טמפלטי הרומים כן היה, כשהיו רודים להעניש אשת ילקוט חס"י: א) טעם ב' מ' סיד ב' מ', נרכות ס"ג מהמת ניאוף היו בדקים על בעלה, אם הוא רועה וננות לי מלך מגלך, פס"ז ילקוט חס"י: א\*) ספרי פס"ז: אם לאו, ואם היה בו שמק דופי היה פוטרים אותה (אם לmekra): טנ) פ"י שהפטטה קודם ששתחה אסורה לבולה: ב) כת"א, מתייבות שיש להם שני פנים בפירושם, לשון

אָבִן עֹזֶרֶא

איננה מבקשת להבעל (ט) [ז] : ב' יפלא,  
יפריש (ה) או יעשה דבר פלא [א], כי רוב  
העולם הולכים אחר תאותם (כ) : נדר נזיר.  
פי' נדר להיות נזיר, כי נזיר הוא תאר  
השם (ג) ויונזרו (ויקרא כב ב) מנזרתו (ד),  
שירחך טהתאות (ד\*) ועשת זה לעבודת  
השם (ה), כי היין משחית הדעת ועובדת  
השם (א), ובפרשת כי תא מאמנה, ארמזו  
לך סוד (א) : ג' וטעם טיין ושבר. אם נדר  
להיות נזיר וקדוש טיין ושבר יזיר (ה) על  
דעת המתיקים שבר נдол טהתרוש (ט) ו  
האדם מטה (ו) [ב] : וטעם חומץ יין והמשרה

כרכ' א/or

עליה כהן, וללפתת י' יסוד נפלס כהמן עלייך;  
[ז] ומפניו זיל כל סרוולס סומס נקלוקולס זייר טמו  
אין סיין, וכיס וסן, כי סיון טהר סנס קווק למסען  
הן שמתגלו (רלבג):  
[א] וכן פי' סדרי"מ, ותמר בוס לאון יפלייח, כי סומ  
מליהם לנטות נס: [ב] בכמה מקומות סבירות  
כם זיל דעת בעלי סמרקלה נס מהרים, וכן כהן טהור  
דעת קלת מבני סמרקלה ורמייטס, ממש טנמאל טימץ  
יין וקומן טכל, ווס מורה טכל זולטי סיין, מעין (סמרקלה,  
וככל חורס וגנן פון לר"מ כהמראן, דינוי סנוי) טסט סכימנו  
דעת מי טהור כהן, וגם טסט לה כסכימנו פ", ונטחס  
בי סליחסו סומ לאניאל רק לסיוולס מן כגן, ווסו דעת  
זיל (פייר ד מ') ור' יבודס טלי' טכל לאטאל מתקיס סמתקיס  
(דריות יג ב) סומ רק בכיסים בכימת מקדש עיין  
(רמבלס צפ"כ מס' בירת מקדש) ובכימר סליחסו רק לסיוולס  
מן כגן, וכ"ל כרמנס (פ"כ מנוי) טכל של אמוריים,  
לו טכל גרוגרות וכיו"ב מותר לנויר טכל וטכל וס טנמאל עלייו  
טונטל מרכז לטחות וכוח המסתכל, ובנה זה כמו לה  
מעני נוהכל ומשתה: (ח) ובזה ימעט حت הטעות ויתר  
ועתיק, ונקלף סיון סיון טכל, לסיוולס יתר חוק  
ישן: (ו) פמ' זיל בכימת נס טמירים טהרי' מן  
קצת מוחמי הקלויים, מעין קרי טול: (ויל) מפילו נ

ט' ב' ינואר

טמפלטי הרומים כן היה, כאשריו רודים להעניש אשת ילקוט חס"י: א) טעם ב' מ' סיד ב' מ', נרכות ס"ג מהמת ניאוף היו בדקים על בעלה, אם הוא רועה וננות לי מלך מגילס, פס"ז ילקוט חס"י: א\*) ספרי פס"ז: אם לאו, ואם היה בו שמק דופי היה פוטרים אותה (אם לmekra): טנ) פ"י שהפטטה קודם ששתחה אסורה לבולה: ב) כת"א, מתייבות שיש להם שני פנים בפירושם, לשון

כה 49

## במדבר ונסא

**שְׁכָר לֹא יִשְׂתַּחֲוֵה וְלִימְשָׁרֶת  
עֲנָבִים לֹא יִשְׂתַּחֲוֵה וְעֲנָבִים לְתִיחִים  
וַיְבָשִׁים לֹא יַאֲכֵל: ד בְּלִימִי גַּזְרוֹ  
מִבְּלָא אָשָׁר יִعַשָּׂה מַגְפָּן הַיּוֹן  
מְחֻרְצָנִים וְעַדְזָג לֹא יַאֲכֵל: ה בְּלִי  
יִמְיָרְגָּר גַּזְרוֹ פָּעָר לְאַיְעָר עַל-**

אבן עוזא

ובאשת פנוּח פִי כל טומאה, כל אשר יצא מנגנון היין (יב) [ג]: משרת. אין לו חבר (ין) והתיוֹ לסתcitת לשון נקבה (יד) וטעמו כל דבר שיטם עט ענבים (טו) [ה] ויש אומרים טשקה מבושל (טו): ד טרחננים. אין לו ריע, וכן זג (יז), והפרשיהם אמרו חרננים חזננים זוג פניטים (ית) [ה], ואחריהם הפכו הטירוש (יט) [ו] וייה פִי מהרצנים דבק עם כלל אשר יעשה, כל מה שיעשה כאלה שנייהם (כ): ה גָּדוֹל פְּרָעָה. שם הפעל

קרני אור

נתולס, כוֹן הסכל של תערוכות יין, וכפליהם גדולים על צי גָּדוֹל טולס על יבָּח פִי כלן "סכל שיכיל סכתוב על כל דבר ט██כל סול כל דבר מ██כל" וזה גם כי גָּדוֹל כהן "██כל סול כל דבר מ██כל" וזה גם כי קבלתו סמלית, ולוּג: [ג] וכן פִי סט סְרָוָק נמלרונכ, הוא פִי, ולל מהכל, כל טמל, דברים סמלוריים לנויל, כמו כל מזא ייח מגן סיון מהרננים ועד גָּדוֹל, וכל מחלת ענבים: [ה] פִי שלם יכול שורס ענבים סינס נמים עס סדרת לטוטה טשקה מקס כמיניג סיומת טליתים טליתים אותיס יין (סְגָּדוֹל לְסְרִיק"ס) מזרת, מון טלים, טענינו כהרמיה כתור קסר, ומוש טוק כטו, סְמָלְקוּי" מתרדים (זיל): [ח] מיניות כוֹן לדעתו סט לענבים סכבר מדרכו וגעטו מקס יין, והייח כלל הקליפה וברענינים טחוכך. כמו טהמו בירוסלמי (דמחי פרק ה, ס"ה) בירוסלמי סיו ענבים מרכות ולח טו חיליניס טבונת, דעת ר' יוסי (נויר סט ספרי סט) וכן פִי רְסִי זיל, וכן דעת הונקלם, שחרנס מפרלנין (פיניין) סכומן לבי טענבים זה ענבים טכני גרכו למ סיו ועד עולין (היולוני): (כ) מהרננים ועד זוגים למ פטנות המכן תמל (ווער) מהקר סטינן סטוב פִי כוֹל גָּדוֹל, ובספָּק זומן טלה סיו ענבים מרוכות קיו סמלנינס נמכרות לטוטה זי מסן חמוץ, וכן גמלוטס (ברכות כב' ח') על טויעט מטה וטעורס ומרן נמפלת יד, סכוונה סקליפה עס גראענין סנטיכס, סן למאת כי סגרענין לבס יט בסס כה מיליע ולע, חיל סכל לוועט גבן למ יעלאס לסוציא גראעניןמן סקיליפס, להל יקם ענבים טכני גרכו זורעס כהו סט, ולחננס וג כוֹן לדעתו סט סגרענין סכתון סקליפס, ומאר סכתוב טלה יאלל סטוי מפילו סטראן סכל גרכו זעל מקס סיון, ומפילו וג מהך, הצעפי טחינו מהכל מודס וכוח דעתה ר' יוסט (נויר לד' ב) (סט): [ו] וכן פִי סְרִיק"ס, סטראןס מהו סטראןס, זוגים אלה

מנחת יהודת

(ב) עייןנו פִי ל"ז מ" : ג) צנת י"ז ב': ד)נויר לד' ב', סתרי מצינו כי יש לא ספק דבר למשפט פס' : ה) ספרי,נויר לד' ב', ועינן ל"ק ב' במד"ר כ"ז (רבבי י"ז ח') : ב) ע"כ נקרא יין יישן שכר מפני שטשנה ט' מדורס מגדא, פס' ז, וטס סול לסייען: ו) ספרי, ג) ר' ל' שברשת טש דבר סטוק מגורת שרה, והט"ט לתיקון השם, והתיוֹ לסייען חסמיות ומשקלומתקנת כסף, ונטרדט מנקה בשורה שם דבר בל"ג (הבנייה התקראית): ד) מן שרא שענני כארמית התר קשר, ומזה שורה פחו של קלקי טחפרדים (שר"ל): ס) עיין טפרי, שבז הוא דעת ר' יוסי, דעת ר' י. יהודה שהחרננים אלו החזננים, והזוג הם חזננים: ו) ר' ל' כי קדוש היה מושב על ראשו הנזכר לא על הגויר עצמו, ופי' הכתוב בראשו יהיה קדוש לנדר פרע שעיר ראשו

## אונקלום

ישתי ובכלי מחרות עגבין שְׁכָר לֹא יִשְׂתַּחֲוֵה וְלִימְשָׁרֶת  
וְעֲנָבִים לֹא יִשְׂתַּחֲוֵה וְעֲנָבִים לְתִיחִים  
וַיְבָשִׁים לֹא יַאֲכֵל: ד בְּלִימִי גַּזְרוֹ  
מִבְּלָא אָשָׁר יִעַשָּׂה מַגְפָּן הַיּוֹן  
מְחֻרְצָנִים וְעַדְזָג לֹא יַאֲכֵל: ה בְּלִי  
יִמְיָרְגָּר גַּזְרוֹ פָּעָר לְאַיְעָר עַל-

רישי

פָּרָט וּעַתִּיק סְפִיּוּן מַסְכָּל כְּכָבוֹד יִצְן ד): ובאשת פנוּח פִי כל טומאה, כל אשר יצא מבל משרת. לכן לכינעה כמיס והוא ככל מסקה ג) ב) כלISON מסקה יט הרכבת לין סורין דיו וסמןיס ג) צויר סטלה פטו ציון ד) ר) (ד) מהרצנים. סט סגלאינין זג. סט קלייפות סמבחן סטחלניים בטוכן כענכל זוג ג) ה) (ה) קדש יהיה. (ה) קדש יהיה.

יהל אור

(יב) הכתוב יולער סט (טוף, יג ד) ועתה הטעמי נול אל הטעמי יין וטכל, וכל החקלי כל טמל ולוּג (טוטה ס) מלוי כל טמל וכו' ה' ר' ילהק דבי ר' למוי דברים סטוריים נזיר: (יג) נמרקח, ונמלת ממנו כלISON מסקה, נויר שטה פטו ציון (נויר לד' ב) חיון זורין דיו (טכת יז ב) : (יד) הנפרד מטה, זטטיין לממינות כמו מקחת כספו (נעל' יז ג) : (טו) כל דבר טפלו כענבים עד טמוהו ונמסו: (עו) ודעתם כי זה יכול כיון הגדת הטעטל, כי טעס הענבים יכול כדרן יותר כטינוסל נטס: (ו) כי זה כוֹן: (ית) כ"כ דעתה ר' יולדת (נויר לד' ב) המרגינס הללו ההיולוניים, הבוגרים הללו הפתניים וכ"ה (ספרוי) דעתה ר' יולדת וכן היזוכ"ט: (יט) וכ"ה (ספרוי) דעתה ר' יולדת וכן היזוכ"ט: (ז) יוסי (נויר סט ספרי סט) וכן פִי רְסִי דעת ר' יוסי (נויר סט ספרי סט) וכן פִי רְסִי זיל, וכן דעת הונקלם, שחרנס מפרלנין (פיניין) סכומן לבי טענבים זה ענבים טכני גרכו זולעס סט סגרעניןמן סקיליפס, להל יקם ענבים טכני גרכו זולעס סט סגרענין סכתון סקליפס, ומאר סכתוב טלה יאלל סטוי מפילו סטראן סכל גרכו זעל מקס סיון, ומפילו וג מהך, הצעפי טחינו מהכל מודס וכוח דעתה ר' יוסט (נויר לד' ב) (סט): (ו) וכן פִי סְרִיק"ס, סטראןס מהו סטראןס, זוגים אלה

מקורי רשי

(ב) עייןנו פִי ל"ז מ" : ג) צנת י"ז ב': ד)נויר לד' ב', סתרי מצינו כי יש לא ספק דבר למשפט פס' : ה) ספרי,נויר לד' ב', ועינן ל"ק ב' במד"ר כ"ז (רבבי י"ז ח') : ב) ע"כ נקרא יין יישן שכר מפני שטשנה ט' מדורס מגדא, פס' ז, וטס סול לסייען: ו) ספרי, ג) ר' ל' שברשת טש דבר סטוק מגורת שרה, והט"ט לתיקון השם, והתיוֹ לסייען חסמיות ומשקלומתקנת כסף, ונטרדט מנקה בשורה שם דבר בל"ג (הבנייה התקראית): ד) מן שרא שענני כארמית התר קשר, ומזה שורה פחו של קלקי טחפרדים (שר"ל): ס) עיין טפרי, שבז הוא דעת ר' יוסי, דעת ר' י. יהודה שהחרננים אלו החזננים, והזוג הם חזננים: ו) ר' ל' כי קדוש היה מושב על ראשו הנזכר לא על הגויר עצמו, ופי' הכתוב בראשו יהיה קדוש לנדר פרע שעיר ראשו

## אונקלוס

פְּרוּעַ שֹׁעַר רִישָׁה: וְכֵל  
יְמִין דִּינֵּר קָדֵם יְמִין עַל  
נְפִשָּׁא דְמֶתָּא לֹא יַעֲלֶל:  
וְלֹא בָּהִו וְלֹא תָּהִל אֶחָdot  
וְלֹא תָּחַתָּה לֹא יִסְתַּאְבֵל הַזְּהֻבָּן  
בְּמַתְהָן אַרְיֵה פְּלִילָא  
לְאֱלֹהָה עַל רִישָׁה: חַכְלָה  
יְוֹשֵׁב גָּרוּה קָדֵשׁ הַזְּהֻבָּן  
יְמִין וְאַרְיֵה יְמִות מְתָא  
עַל זְהִבָּה שְׁלֹו וְיִסְבֵּב  
רִישָׁה גָּרוּה וְיַגְּלֵחַ רִישָׁה  
בְּיוֹמָא דְדִכְוָתָה בְּיוֹמָא  
שֶׁבְּיַעֲלֵה אַהֲרֹן יְגַלְּחֵה:

## רשי

טהכבד (כל) והטעם נדל ינדל (ככ) : ו הירו. פרע. קוד כתם קטע ז (סגול) נפי שם הפוועל מהכבד (כג) : על נפש מה. טכו דכו לטע רחמו פרע כל סעל ח תאר לנפש (כד) או יחסר נוף (ככ) : ז לאביו פילוס כל פרע נידול כל סעל ט) וכן חת ולאט. ואף כי לאשתו ולבתו ולאחרים (כו). רחמו לע יפרע ו) וחוין קורי פרע פחים ויש אומרים כי מלת ניר מנורת נור, והעד כי ניר אלהיו על ראשו (כו), ואיננו רחוק, דע כי כל בני אדם עבדו תאונות העולם, והמלך באמתי (כג) שיש לו נור ועתרת מלכות בראשו כל טי שהוא חופשי טן התאות (כט); ט בפתח פתאם. שניהם קרוביים בטעם (ל) [ז] וכן אדמת עפר (דניאל יב ב) (לט) [ח] :

## יהל אור

ימכל : (כל) מלת נדל כוֹן מקול פעל : (ככ) מקור יד (מולין פכ ב) ומין זין לירוף קלייפה : [ז] וחיל' כמוקס מתייד וטעמו נדל יndl שער רחמו : (כג) כי כבידלו בין ממע למתמס פיין (spli) דעתם ר' ילהים ור' כוֹן מקור מנכין היכר הנוסף ולנט כוֹן להבוס עונמן, ועיין (כליות ט מ) ועיין ר' זי : [ח] וכעלי נוֹן כסרטס : (כל) סכהו ל"ז כמו המל נפק מהמת לבון כסרטס לער, עין (יריעות טלקס ט"ב) המלהו (למהה לה כח) : (ככ) וכ"ל, מל נפק גוף מה, וכוֹן ל"ז, ועיין (כרה' כבג) וככיהורי טס : (כו) צבודמי לה יעמך לאס וה"ה לה נטה : (כח) כ"ה הגני'eman' זברס"ג, וגד"ק, וצנ"ג, וכטמ"ג וכטמ"ג, וכטמ"ת : (כט) והוֹל מולך טליהס : (ל) טני סרטיס וקרוביס נטעם כי ענייס חד, וכוֹן עניין מסירות ופתע לדנ' סלה ירגינט מילס זו עד סיטיך, והוֹל מעניין פתי ומיעקרו, כי הפטי עיטה לדנ' נמירות, לנפנ' כדרכ' יותר נכפל עס פטע, נפתח פתולס (רד"ק) וכן פ' ר' זי נ"ל סוויס נטעס :

## מקורי רשי

ראשו וזה הנרצה בקדושת ראשו, וכ"ה ספרי, קדוש היהת מענית י"ה מ"י : ז) ויקלם כ"ל י"ה : ח) ספרי : ט) ספרי : ז) קדושת שער, ופי' שראשו יהיה קדוש והינו שער י') עין מנכת יסוד ועין במד"ר כ"י יג' ילקוט תע"ז שבראשו אסור בהנאה : ז) סלה קטן, אוננה בס' הוכרון, ילא ברע"ח, ולא בכ"י ישיש ביד (שר"ל) : ח) עין באר רחובות, ועין המטער ובהכנות המקרא מה שביארו בו, וסדר' כתב שרשות' לא דק, ואף אם לא היה דבק לא ישתחנה נקודה, והורה"ח ט' אברהה בערלינגער (זוכר לאברהה) כתב, רבים באו להנחת מתח דברי רשי', ושבושים שניית, מפנ' שלא ידע, או שלא היו רוצים לדעת שרשות' לא דק (בדברי שדר'ל בכיאור שלו) כי פרע לא ישתחנה נקודה אף כשהאי דכו : ט) מלת גדל הוא טקור, וטעטו כמו לנDEL, וכן מתנגד הלשון בהרבה טקומות, וכמו וטבוח טבח והבן (ברא' מ"ג ט"ז) שהם כטו וলטבוח ולהחנן, וכמו שפי' רשי' זיל (שמות ח' ב"ה) התל, כטו להטל עי"ש (הבנייה היבקרה) : י) וכן ת"א "בתכוף" "שלי שמלה בתכוף פ' אגט, ומלה של הרנות של שונג, וכן פ' רשי' (לטחה לה כ"כ) בחתת באונס, ז' והרנומו בתכוף, וכ"ה דעת ר' יASHI (ספרי), ודעת ר' יונתן (ספרי שם) בפתח זה שונג, פתאום והאונס, וכגדעת הכריות (כריות ט' א'), וכן פ' רשי' (פסחים פ' ב') ר' ז' וכו' יסות, פטע זה שונג, פתאום זה מזיד הכריות ט' זכדי שלא תקש תחתם להכא וטחבא להחט, מטורק בדברי רשי' זיל (כריות שם) ר' ז' הו"א, אע"ג דפתאים. דעלמא משמע אונס ושונג וטיר, פתאום דנור וdoi, פטמיות קרבן עליה, ש"ט דשונג הוא, פידי דהו. סל

## במדבר ו נשא

**רָאשׁוֹ עַד-מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר-יִזְרֵר  
לִיהָה קָדֵשׁ יְהִיָּה בְּכָל פְּרֻעַ שֹׁעַר  
רָאשׁוֹ: וּכְלִי-יָמִי הַזְּרוֹ לִיהָה עַל-  
נְפִשְׁתָּמָת לֹא יִבָּא: לְאָבִיו וּלְאָמוֹ  
לְאָחִיו וּלְאָחֶתְוּ לְאִיטְמָא לְהַם  
בְּמַתָּמָם כִּי נִזְרָאָר אֱלֹהִי עַל-דְּרָאשׁוֹ:  
ח בְּלִי-יָמִי נִזְרָאָר קָדֵשׁ הַזָּהָא לִיהָה  
ט וּכְיִזְמָות מִתְעָלָיו בְּפִתְגָּעָה פְּתָאָם**

## אבן עוזרא

טהכבד (כל) והטעם נדל ינדל (ככ) : ו הירו. פרע. קוד כתם קטע ז (סגול) נפי שם הפוועל מהכבד (כג) : על נפש מה. טכו דכו לטע רחמו פרע כל סעל ח תאר לנפש (כד) או יחסר נוף (ככ) : ז לאביו פילוס כל פרע נידול כל סעל ט) וכן חת ולאט. ואף כי לאשתו ולבתו ולאחרים (כו). רחמו לע יפרע ו) וחוין קורי פרע פחים ויש אומרים כי מלת ניר מנורת נור, והעד כי ניר אלהיו על ראשו (כו), ואיננו רחוק, דע כי כל בני אדם עבדו תאונות העולם, והמלך באמתי (כג) שיש לו נור ועתרת מלכות בראשו כל טי שהוא חופשי טן התאות (כט); ט בפתח פתאם. שניהם קרוביים בטעם (ל) [ז] וכן אדמת עפר (דניאל יב ב) (לט) [ח] :

## קרני אור

כמילונים, נרמית עז סיוע טפה וטעורס ומילן נמלולת יד (מולין פכ ב) ומין זין לירוף קלייפה : [ז] וחיל' כמוקס מתייד וטעמו נדל יndl שער רחמו : (כג) כי כבידלו בין ממע למתמס פיין (spli) דעתם ר' ילהים ור' עונמן, ועיין (כליות ט מ) ועיין ר' זי : [ח] וכעלי נוֹן כסרטס : (כל) סכהו ל"ז כמו המל נפק מהמת לבון כסרטס לער, עין (יריעות טלקס ט"ב) המלהו (למהה לה כח) : (ככ) וכ"ל, מל נפק גוף מה, וכוֹן ל"ז, ועיין (כרה' כבג) וככיהורי טס : (כו) צבודמי לה יעמך לאס וה"ה לה נטה : (כח) כ"ה הגני'eman' זברס"ג, וגד"ק, וצנ"ג, וכטמ"ג וכטמ"ג, וכטמ"ת : (כט) והוֹל מולך טליהס : (ל) טני סרטיס וקרוביס נטעם כי ענייס חד, וכוֹן עניין מסירות ופתע לדנ' סלה ירגינט מילס זו עד סיטיך, והוֹל מעניין פתי ומיעקרו, כי הפטי עיטה לדנ' נמירות, לנפנ' כדרכ' יותר נכפל עס פטע, נפתח פתולס (רד"ק) וכן פ' ר' זי נ"ל סוויס נטעס :

## מנחת יהודיה

ראשו וזה הנרצה בקדושת ראשו, וכ"ה ספרי, קדוש היהת מענית י"ה מ"י : ז) ויקלם כ"ל י"ה : ח) ספרי : ט) ספרי : ז) קדושת שער, ופי' שראשו יהיה קדוש והינו שער י') עין מנכת יסוד ועין במד"ר כ"י יג' ילקוט תע"ז שבראשו אסור בהנאה : ז) סלה קטן, אוננה בס' הוכרון, ילא ברע"ח, ולא בכ"י ישיש ביד (שר"ל) : ח) עין באר רחובות, ועין המטער ובהכנות המקרא מה שביארו בו, וסדר' כתב שרשות' לא דק, ואף אם לא היה דבק לא ישתחנה נקודה, והורה"ח ט' אברהה בערלינגער (זוכר לאברהה) כתב, רבים באו להנחת מתח דברי רשי', ושבושים שניית, מפנ' שלא ידע, או שלא היו רוצים לדעת שרשות' לא דק (בדברי שדר'ל בכיאור שלו) כי פרע לא ישתחנה נקודה אף כשהאי דכו : ט) מלת גדל הוא טקור, וטעטו כמו לנDEL, וכן מתנגד הלשון בהרבה טקומות, וכמו וטבוח טבח והבן (ברא' מ"ג ט"ז) שהם כטו ולטבוח ולהחנן, וכמו שפי' רשי' זיל (שמות ח' ב"ה) התל, כטו להטל עי"ש (הבנייה היבקרה) : י) וכן ת"א "בתכוף" "שלי שמלה בתכוף פ' אגט, ומלה של הרנות של שונג, וכן פ' רשי' (לטחה לה כ"כ) בחתת באונס, ז' והרנומו בתכוף, וכ"ה דעת ר' יASHI (ספרי), ודעת ר' יונתן (ספרי שם) בפתח זה שונג, פתאום והאונס, וכגדעת הכריות (כריות ט' א'), וכן פ' רשי' (פסחים פ' ב') ר' ז' וכו' יסות, פטע זה שונג, פתאום זה מזיד הכריות ט' זכדי שלא תקש תחתם להכא וטחבא להחט, מטורק בדברי רשי' זיל (כריות שם) ר' ז' הו"א, אע"ג דפתאים. דעלמא משמע אונס ושונג וטיר, פתאום דנור וdoi, פטמיות קרבן עליה, ש"ט דשונג הוא, פידי דהו. סל

אונקלזם

וְעַטְפָּא רַאשׁ נִירֹז וְגַלְעָה רַאשׁוֹ בְּיָם  
מִתְהָרֵתָו בְּיָם הַשְׁבִּיעִי יַגְלִחֲנוּ:  
וּבְיָם הַשְׁמִינִי יַבָּא שְׁתִּירְלִים אֲוֹ  
שְׁנִי בְּנֵי יוֹנָה אֶל-הַפְּדוֹן אֶל-פְּתָח  
אַהֲל מַעַד: אָוּעָשָׂה הַפְּדוֹן אֶת-  
לְחַטָּאת וְאֶת לְעֵלה וּכְפָר עַל-יוֹ  
מָאֵשֶׁר חַטָּאת עַל-הַנֶּפֶשׁ וּקְדֻשָׁת אֶת-  
אַיִלְהָוֵר לִיהְוָה אֶת-יְמִינָרוֹ וְהַבִּיא  
לְאַשְׁם וְהַיְמִים הַרְאַשְׁנִים יִפְלוּ כִּי

אנו עזרא

ומטה . הפת יטמאו (לכ) : ביום טהרתו .  
במי נדה כי הוא טמא מות (לג) : יא אחד  
לחטאת אחד לעולה . והטוד שהוא שאחזה' ל-  
ושבר עברה עברה (לד) : על הנפש . הוא יט-  
על נפש . מות , במו ושרט לנפש (ויקרא יט-  
כח) (לפ) ואילו היה שחטא על נפשו (לו) :  
לא היה השם מצוה אותו שיזור לחטאתו (לו) :  
יב והזיר לה' את ימי נזרו . כל הימים שנדר-  
להיות נזיר , ועתה יוכל למספר אותן (לה) :  
בי טמא נזרו . כי הוא לא נדר רק שהיו  
שלמים זה אחר זה , ולא יברית . שום דבר  
יג) : (יה) מאשר חטא על הנפש .  
בקפל חומל צלייטר טלמו מן סין טו) יד) :  
ילוקו טו) : (יב) והזיר לה' את ימי  
הראשונים יפלו .. נז יטלו מן המין טו) :

**אודר**  
 במתה פתחים ושהיה לטומתו על במתה: (לה) פ"י מה  
 טונטעלת בנסת מת, והוות כמו זערת לנפש, נפי'  
 לנפש מת: (לו) הוות דעת ר"ה שקייפר (נויר ייט ה',  
 גדריס י', ב') וכי צהיוו נפש חטאת זה, הילך בזיער  
 טומו מן כין: (לו) חיוה ויינמר, וכיימים הרהցויס  
 ייפלו, וביתהיל למכות מהדס ועין בכור"ס מה בזימר  
 בוזה: (לה) וכן פ"י רס"ז ו"ל, יחוור ויינה נזירותו

מנחת יהודה

על כל התורה, דרוב קרבנות על השנינה הן באין עי"ש :  
 י) עין יהל אור אותן את ל' : יב) ואין פ' יום הבאת קרבנות  
 שהוא עיקר הטהורה, רק פ' יום ההויה שהוא קצר  
 טהירתו : יג) פ' שלא יבוא ביום השבעי : יד) וכן ה"א  
 ישפטעאל (ספריו) בנזיר טמא הכתוב פרדר וכו' פ' , שלא  
 על נפש מות לא יבוא : יטו) וכן יש באיזה ספרים חנומתא  
 בת"א

וּבָיוֹם אֲתִיכְנַא הַיְתִי  
פְּרַטְנֵין שְׁפָנִיגְנֵין אוֹ תְּרֵין  
בְּגַיְיָזְנֵה לְוֹתֶפֶתְהָנֵא ? תְּרֵעֶן  
מְשֻׁבְןֵן וּמְנָא : יָא וַיַּעֲבֵד  
פְּהָנֵא תְּרֵל לְחַטָּאתְךָ אֲחָד  
לְעַלְתָּא וַיַּכְפֵּר עַלְוָתִי  
מְדַחֵב עַל מְתָא אַוְיקְדְּשֵׁית  
רַיְשָׂה . בָּיוֹם אֲתִיכְנַא :  
יָב וַיַּזְרַעְקֵדְבָּם יָי יַת יְזֵמֵי  
נוֹלְהָנוֹיִתִי אַמְרֵל בְּרַשְׁתָּה  
בְּאַשְׁמָא וַיּוֹמֵא קְדָמָא

ה'ב

הומלים פתע פתulos דכל חד כוון מקרי  
כל פתulos יא): וכי ימות מה עליון.  
בכל סחוך צו: ביום טהרתו. כיוס  
קייתו יג) יא) הוא חינו חלה בפטמי סחוך  
טהול לגמלי תל כיוס הפטמי חי כיוס  
הפטמי יכול האילו לא היה תל כיוס טהרטו:  
(ז) וביום השטינני יביא שרתי תוריים.  
לגוליה חת הפטמי ג) הוא חינו חלה לאוליה  
חט הפטמי קבע זמן לקרבין וקבע זמן  
למקריבין מה קרבין סכירות טמיין ומתקייני  
והלאה אף יב) מקריבין טמיין ומתקייני וכלה  
שלח נסכל מטופחת סמת יד) רבוי חלועל  
וקדש את ראשו. לחוזר ולכתהיל מניין. כ  
נזרו. יחזור וימכח נזירותו ככתלה: והימים  
יהל  
(לכ) בכניין כזה כוון יונת לאנן, כמהת יטמלהנו  
פער רחץ נזלו: (לג) וכ"ה (ספריו) כיוס  
סברתו, כיוס קאייתו הפטמי, וכן פ"ר רצ"ז ו"ל:  
(לד) כ"ה (חכמת פ"ל מ"ב) ויחירע לו כמהונם מה סמת  
פליו כמהת פתulos, לטונס על עזן מהל בעשה, זבכל  
טכירה עכירה, ווועה להניע צחי קרבנות חד לאולנה  
וחוד לחטאת, וכט נכספרת הנoil, כלחד נמייתה

מקורי רישי

טחח על טראוכן תרנמ יוב"ע דאטחא בלאטיה, והיא דעתו של ר' יברבו גזבורי.

## במדבר ו נsha

## אונקלום

יבטליון ארי אספאנב גורה: יי' וְדֹא אוֹרִיתָה רַגְוִירָא בְּיּוֹם מִשְׁלָם יוֹמֵי גורה יִתְיַיְתָה ? תְּרֻעַ מִשְׁפָּנָן זֶמְנָא: יי' וַיַּקְרַבְתָּ קְרַבְנָה קְדָם יי' אָמָר בְּרַ שְׂתָה שְׁלִים חֲדָד לְעַלְתָּא וַיַּמְרַתָּא חֲדָא בַּת שְׂתָה שְׁלִמְתָּא לְחַטָּאת וְדָבָר חֲדָד שְׁלִים לְגַבְסָת קִידְשִׁיא: טו וְסֶלְ פְּטִיר סְלִפְתָּא גְּרִיצָן דְּפִינָן בְּמִשְׁחָה וְאַסְפּוֹנִין פְּטִירִין דְּמִשְׁיחָן בְּמִשְׁחָה וְמַנְחָתָהוּן וְנַסְכִּיהָן: טו וַיַּקְרַבְתָּ קְדָם יי'

## רש"י

(ג) יביא אותו. יכיו חת תלמו טו) זה ושה יוספיק בינויהם (ט) מלאת. שם הפעול סבעל'י האל"ף (ט) על מנהג בעלי ה"א באחרונה (ט) וכטוו לבתי קראת לנו (שופ' ח א) (טב): יביא אותו. יביא נפשו (טג) [ט] בטו וירעו הרזעים אותם (יחז' לד ח) (טב) או יביא הכהן אותו בצווי בעל כrhoו להקריב את קרבנו (טב) [ט]: יד כבש. זכר כמשפט כל עולה: וכבשה. נקבה כמשפט כל חטא (טו): ואיל לשלמים. שמחה שהשלים מה שנדר (טו) [יא]: טן את חטאתו. בעבר שהוכרו באחרונה (טב) כי בן מנהג

## יהל אור

כונחיה: (ט) וזה הפסיק לרין למנות מלחט: (ט) וסדרו מלא מנחי ל"ה (מל) וכמה תי"ו בסוף המלה כמנגן בטלי כה"ה כלהרינה: (טג) מהו מבעל הטל"ף קרלה, וכמה נתי"ו כלהרינה כמנגן בעליך (רף כל, ט) וקמ"ל טיכומו חוטו בע"כ לסקרים ב' בכתמות (סתוק"מ) וטלו"ג יטיג ע"ז וכתב, ורלה"ע למלר טבלסן יטיכסו בעל קרלו, וטפליו למכמן תרגס טבלטומים יטיכסו, וטל"י טיכסו לטנו כולם קדושים לא סיט נודר, מהן כרונן כל סיס משלים נוירתו ולטפל טבלטיס נוירתו לחן יטכן טלטם יקוט לילכת מל בית ט' לckerיב קרכנו ולטפליט טונת נדרו? וככחותו ירני בטוס ולט' צלפה ליוק: [יא] טבש לדביס נטה טיסורי מיר, יין,

## מקורי ריש"י

ץ) ספי, ועיין לט"י ויקרלה כ"ב ט"ז, חמ"ר פ"ז יי': ילקוט ט"ז: יה) ויקרלה כ"ב ט"ז: יט) דכליס ל"ל ר' :

## ב) ספרי ילקוט ט"ז:

ווגננע מן הין הטשטח אלהים ואנשימים לטמי שהננה טמנו הצורך עי"ש: טו) וכמו פ"י הראב"ע בראשונה עין ביאורי שם: יי') פ"י ולא של אשים דגוזר טפא, ולא של חטא דגוזר טהור הנוכרים לעיל בטרשה, לפ"י שחטאota והאשם אינם טפוניים נסכימים: יה) פ"י, של גדר ונדרה שבעון נסכימים: יט) ויצא מן הכלל שצורך להם: דילפינן

**טמאנו: גוֹזְאַת תּוֹרַת הַנּוֹרָבָּיוֹם  
מְלֹאָת יִמְיֵי נָרוֹן יִבְיאָתָו אֶל-פְּתַח  
אַהֲלָ מְוִעֵד: יְד וַיַּקְרַבְתָּ אֶת-קְרַבְנָן  
לִיהְוָה בְּבָשָׂר בְּזִבְחָתָו תְּמִימִים אַחֲרָ  
לְעַלְתָּה וּבְבָשָׂה אַחֲתָ בִּת-שְׁנָתָה  
תְּמִימָה? לְחַטָּאת וְאַיְל-אֶחָד תְּמִימִים  
לְשְׁלִמִּים: טו וְסֶלְ מְצֹות סְלָתָתָתָ  
בְּלוּלָת בְּשָׁמָן וַרְקִיקִי מְצֹות  
מְשִׁחִים בְּשָׁמָן וּמְנַחָתָם וּנְסִכִּיהָם:  
טו וַיַּקְרַבְתָּ קְרַבְנָן לִפְנֵי יְהֹוָה וַיַּעֲשֵׂה**

## אבן עזרא

ויספיק בינויהם (ט): יג מלאת. שם הפעול סבעל'י האל"ף (ט) על מנהג בעלי ה"א באחרונה (ט) וכטוו לבתי קראת לנו (שופ' ח א) (טב): יביא אותו. יביא נפשו (טג) [ט] בטו וירעו הרזעים אותם (יחז' לד ח) (טב) או יביא הכהן אותו בצווי בעל כrhoו להקריב את קרבנו (טב) [ט]: יד כבש. זכר כמשפט כל עולה: וכבשה. נקבה כמשפט כל חטא (טו): ואיל לשלמים. שמחה שהשלים מה שנדר (טו) [יא]: טן את חטאתו. בעבר שהוכרו באחרונה (טב) כי בן מנהג

## קרני אור

זט מ"ה : [ט] וכ"ס (ספריו) וס מסדר טבש למensis טטיט ר' יטמעל דוטס בתורה: [ינ] וויל' טאטמייננו טגס טמייני קטולות חיין טאטסווים חוטס, מל חטף טיר ממטאכיס לחר טלין מעכדו טאטסווין, טמל' יטמא מומס כמ"ט בעליך (רף כל, ט) וקמ"ל טיכומו חוטו בע"כ לסקרים ב' בכתמות (סתוק"מ) וטלו"ג יטיג ע"ז וכתב, ורלה"ע למלר טבלסן יטיכסו בעל קרלו, וטפליו למכמן תרגס טבלטומים יטיכסו, וטל"י טיכסו לטנו כולם קדושים לא סיט נודר, מהן כרונן כל סיס משלים נוירתו ולטפל טבלטיס נוירתו לחן יטכן טלטם יקוט לילכת מל בית ט' לckerib קרכנו ולטפליט טונת נדרו? וככחותו ירני בטוס ולט' צלפה ליוק: [יא] טבש לדביס נטה טיסורי מיר, יין,

## מנחת יהודה

בת"א "על נפשה" ודוגא דעתה ר"א הקפר, והישיב לדבר בוה הקדוש אנשלטה אשתרוק ויל (מדרש התורה) ר"ל בעבור שתקף עליו יצרו עד שהוזרך להויר עצמו טן הין להכנייע חברו ורועל. תכונתו ולחסר התויהו הנשימות

ווגננע מן הין הטשטח אלהים ואנשימים לטמי שהננה טמנו הצורך עי"ש: טו) וכמו פ"י הראב"ע בראשונה עין ביאורי שם: יי') פ"י ולא של אשים דגוזר טפא, ולא של חטא דגוזר טהור הנוכרים לעיל בטרשה, לפ"י שחטאota והאשם אינם טפוניים נסכימים: יה) פ"י, של גדר ונדרה שבעון נסכימים: יט) ויצא מן הכלל שצורך להם: דילפינן

את-יְהִתּוֹתָיו וְאֶת-עֲלֵיתָו: י' וְאֶת-  
הַאֵל יַעֲשֵׂה זְבַח שְׁלָמִים לִיהוָה  
עַל סְלֵת הַמִּצְוֹת וַעֲשֵׂה הַפְּנֵן אֶת-  
מִנְחָתוֹ וְאֶת-נְסָפוֹ: י' ח' וְגַתְתָּ בְּפָנֵיךְ  
פְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת-רְאשָׁךְ בְּזַרְזָעַ  
לְקָח אֶת-שְׁעָרָךְ רְאשָׁךְ בְּזַרְזָעַ וְנַתֵּן  
עַל-רְאשָׁךְ אֲשֶׁר-פָּתַח זְבַח  
הַשְּׁלָמִים: יט' וְלַקְחָה הַפְּנֵן אֶת-  
בְּזַרְעָךְ בְּשִׁלְחָה מִן-הַאֵל וְחִלְתָּ

אבן עזרא

ענבר מכל מין כ) כא) : (ו) זבח שלמים הלשון (מע) [יב] : ייח שער. על שני ליה' על סל המצוות. יחתן לך הצלמים ע"מ משקלים (ו) : יט בשלה. סירוש והיא בשלה (ו) : החתנו את גורו. הנה אותן כי נקרס חת פלמס כה) כב) : את מנחותו קדש הוא שב אל הזרע (ו) כי הוא ואת נסכו. סל חיל ככ) : (ימ) וגלח הנזיר עיקר (ו), או ישוב "הוא" על המונת כלו (ו) :

קרני אור

הַל אָר

הטלהו, התחילה נמליך מיניה כי היה רחוי הנלמת, טומחה, וכונגן יס במלח עצמו שלאט מיין להזאת פה ועתה מה עולתו ומת העלה, בטולה תבלה מכך, למן, ולכעליים (מיוקומי): [יב] ולעט ולח"כ הטעות: (מט) להתחילה ממלי לשיס: (נ) כי יט שעיר נבואה האין כמו זה, ולאו נמסקל דבר, יט שעיר בפתח האין, כמו ופרט הרנליים (ישעי' ז'כ) וסניות סמוכיס, יט עוד מתקל 'ג' שער: (ננ) כי היה זיל הזרוע הבנלה, פי' שתקיה ה"ה קידיעה נס נתולרים ויסרים טהרה"ה הזרוע מושך עצמו ויחר עמו ופי' והיה נבלה, וכן פ"ר רצ"ז זיל, לאחר שנטבלה: (נכ) כפ' כ' כתוב זנייף בכך חנות חנופה לפני ד' בלבון לרבים, כלומר הזרוע וחלה מלא ורך רקיק מלא, וע"כ פ"ה דמי לជיות פה קדש כס, ע"כ מהר בה' זיל שכוח חזרה חל הזרוע שכוח השקר, כי כו' דבר שנטבל בנויר מוסף על מזח החנופה וזוק בתרומה כרחות לחתם בכך מכל זכי הצלמים כמ"ס כפ' לו, המכלה ופרקיק כס נחים עס הצלמים, ולו מגוון הצלמים כס (המ"ב): (נג) כל כמנון: (נד) כס

מנחת יהודה

טקורי רשי

כא) מנקות ע"ז ל' : בב) 'מנקות מ"ז ב' ופין רס"י טס : כ) דילפין בן"ש כרודה , ותתס בהדייא כתיב ע"ז  
 (וירא ז' י"ד) עיין רשי' שם : כל( כפנוי שבוזלה וה-  
 בן) ספלי , ניר מ"כ ב' , מדרס מגדים : כד) ויקלט ג' ב' :  
 יובן שחחת לקדש את הסל ולא את הלחם : כג) ולא  
 כה) ספלי פולין ז"ק ב' מדרס מגדים פס"ז ילקוט ט"ז :  
 מנחותו וננסכו ישל כהן , ולא מנחותו וננסכו של נזיר :  
 כו) ספלי פולין טס ילקוט ט"ז :  
 כנ) שזריך לעמוד בנילוי ראש , לבך אסור לנלח בעורה :  
 כד) פ"י אחר שהיתח קרבן הנשחת פתח אهل טוער שהוא רשי' סחומיים כי אמר יכול ינלח  
 בעורה , נראה מה שאיתן מנלח בעורה , ואח"כ אוuder מתבשליין בעורה , ונ"ל כי כבית שני ראו שהוא  
 דרך בז"ן שייהיו הנזירים טנחים בעורה , ולטיכך עשו לטיכה באחת טוויות העורה , ובזה היו טנחים וטבשלים (עיין  
 מדות פ"ב ט"ה) ולטיכך נדחקו בספרי ובגניר (דף ט"ה) לפרש פתח אهل טוער אחר שהיתח השלמים שהיו נשחטם  
 פתח אهل טוער , ולא חשו להזכיר שייה' הנלווח בלשכה , כי היה דבר ידוע אצל (שר"ל) : ט) ויטשומ אותו זרעו  
 שהוא נתן לכהן צריך לבשלן בעורה , שהיה הורוע מתבשל עם האיל : ה) עם האיל :

## אונקלוס

דבְּלָחַ יְתִגְרוֹהַ: כ' וַיַּרְא  
יְתֵהוֹן בְּהַנָּא אֲרִמָּא קְדֻם  
יְקֹדְשָׁא הַוְאָלֶכְבָּהָנָא עַל  
חַדְיָא דָאַרְמוֹתָא וְעַל  
שְׁקָא דָאַפְּרָשָׁוֹתָא וּבְהָר  
כּוֹ יִשְׂתַּי נַזְרָא חַטְרָא:  
כָּא דָא אַוְרִיתָא דְנוּרָא דִי  
יְדָר קְרַבְנָה קְדֻם יְיָ עַל  
גַּוְרָה בְּרַסְתְּבָק יְיָ  
כְּפָום גַּדְרָה דִי יְדָר כּוֹ  
יַעֲבֵד עַל אַוְרִיתָא דְגַרְגָּה:

**יְדָר קְרַבְנָו לִיהְוָה עַל נַזְרָוּמָקְבָּר אַשְׁרְתָשִׁיג יְדָר  
כְּפִי נְדָרוֹ אַשְׁר יְדָר בּוֹ יַעֲשֵׂה עַל תּוֹרָת נַזְרָוֹ: פ'**

## רישי

(כ) קדש הוא לבהן. כחלה וכרכיק וכזרכען  
טרומח כן לכתן כת) : על חזזה התנופה .  
מלבד כת) חזזה וסוק כרלויס לו מלל זלמייס (ג)  
מוסק על זלמי נויל כזרכען כתו). לפ"ס סקו  
סלמי נויל צכלל וילחו לדון כדבל סחՃס  
לכפלסת זרכען כולך לכתווין לככלן לירון  
ח'ך נחזה וסוק : (כת) מלבד אשר תשיג  
ידו. טהס חמל קליעי נויל ע"מ נגמץ טל  
ק' טולות ועל ק' זלמייס (ה) כת) : בפי  
נדרו אשר ידור בן יעשה. מוסק על  
טורת נゾרו. על מותת סנויל מוסק ולוח  
יחסל. טהס חמל קליעי נויל חמץ נזירות  
יהל אור

כזרכען וכחלה וכרכיק וכן פ"י רט"ז ז"ל :  
(ג"ד) מלול למקראה, אבל להקלת מטלת קודס לעולמה,  
ס"י רט"ז (ויקרא יב ט) וכ"ט (ויבטס ג, ט) : [ינ] חכל  
וימת ספלה וסומן גרכת נאדים טיטיל מעירס סערס  
ינפלס על עניין ספלהות וכטלאוט סהמיטי (רילב"ג) :  
[יד] רעת כטלאוטים צבאל פרטיות הכלל סוטק וויל  
ונרכת כטלאוט גטטו כויס טסקיס מה סמסן גלמאן ביניין,  
לי טס נמלר ויטל לפקן מلت ידו מל סעס ווילרכס,  
ופין נרדי"מ מה סטלאוט נטקי נטה למה ננטנו ולמל  
דרך כלל טפ"ז סגומלאט כל"ז : (גט) וכחנן ה"ה ז"ל  
זס, וקלמנינו בעטיקו מכלה תורה נשיית כפיס, וכ"ה (ספלה זס, ונטופה למ"ה) : (ס) כהן :  
(סח) וכמן מכחד עניין המטען, ועיין קריי חול : (סב) פ"י זס (ויקרא ט כב) כתיג ויטל הדרן מה  
ידו, וזה נשיית כפיס גלעון הו"ל : (סב) ידים כו"ה זס כלל היד, נכווען ולכפיס ולטאנען ,

## מקורי רישי

מגחת יהודת  
(גט) הס כתרומה שהרימו לכהן : כת) ויהיה פ"י טלה "על" בז) ספלי : כת) ספלי נמל"ז פ"ז כ"ז פס"ז ילקוט פס"ז  
במקום "מלבד" : ג) פ"י הנוכרים בט' צו : (גט) ולא על  
מאה תטאות, זכ"ה (ספרוי) ה"ל סלבד אשר השיג ידו, לא אמרת אלא בקדושים הבאים נבר ונרכח  
כלומר

## במדבר נשא

**מִצָּה אֲחָת מִזְרָחָה פֶּל וְרַקִּיק מִצָּה  
אֲחָד וְנַתֵּן עַל-כְּפִי הַגְּזִיר אַחֲר  
הַתְּגִלְחוֹ אֶת-גִּזְרֹז: כ' וְהַגִּזְרָה אָוָתָם  
הַבְּהִנָּן | תְּנוּפָה לְפָנֵי יְהָוָה קָדְשָׁ  
הַוָּא לְבַהְנָן עַל חַוָּה הַתְּנוּפָה וְעַל  
שְׂוִק הַתְּרוּמָה וְאַחֲר יִשְׁתַּחַת הַגְּזִיר  
יְיַזְרֵן: כא' וְאֶת תּוֹרָת הַגְּזִיר אָשָׁר**

## אבן עזרא

כא וטעם מלבד אשר תשיג ידו. חיווב שיתן  
כפי ממונו (גט), נס כפי ימי הנדר אם רביס  
אם מעטים (גט), ונסתבה פרשת ברכת כהנים  
לפרשת נזיר, כאשר השליט תורה הנזיר  
שהוא קדוש, הוכיר תורה כהנים שהם  
קדושים [ין], והטכחים אטרו כי זאת  
הברכה היה הכהן טברך לכל טביה טנהה (ט)  
ונסתבה בעבר על פי אשר השיג יד הנדר (ט),  
והאמת כמו שהעתיקו חז"ל (גט) והעד ווישא  
אהרן את ידיו אל העם ויבורכם ביום השטני  
(ויקרא ט כב) (גט) ונבתבה זאת הפרשה (ס)  
שהשם ציה בהקמת המשכן שיברך אהרן את  
העם (ס) [יד]. ושם כתוב נשיאות בפיהם (ס),  
בי הבטאים כידים, רק ידיים כללים (סנ) :

## קרני אור

טו"ל מטלה קרמץ נצולח לckerמץ בכל מקומות ומכך סקדימס  
(פ' יד) מלול למקראה, אבל להקלת מטלת קודס לעולמה,  
ס"י רט"ז (ויקרא יב ט) וכ"ט (ויבטס ג, ט) : [ינ] חכל  
וימת ספלה וסומן גרכת נאדים טיטיל מעירס סערס  
ינפלס על עניין ספלהות וכטלאוט סהמיטי (רילב"ג) :  
[יד] רעת כטלאוטים צבאל פרטיות הכלל סוטק וויל  
ונרכת כטלאוט גטטו כויס טסקיס מה סמסן גלמאן ביניין,  
לי טס נמלר ויטל לפקן מلت ידו מל סעס ווילרכס,  
ופין נרדי"מ מה סטלאוט נטקי נטה למה ננטנו ולמל

## מנחת יהודת

כמ) הס כתרומה שהרימו לכהן : כת) ויהיה פ"י טלה "על" בז) ספלי : כת) ספלי נמל"ז פ"ז כ"ז פס"ז ילקוט פס"ז  
במקום "מלבד" : ג) פ"י הנוכרים בט' צו : (גט) ולא על  
מאה תטאות, זכ"ה (ספרוי) ה"ל סלבד אשר השיג ידו, לא אמרת אלא בקדושים הבאים נבר ונרכח  
כלומר

כב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵي מֹשֶׁה לְאֹמֶר:  
כג וְבַרְכֵךְ אֱלֹהִים אֶת-אֶחָתֶךָ וְאֶל-בָּנֶיךָ לְאֹמֶר  
כִּי תִבְרְכוּ אֶת-בָּנֶיךָ יִשְׂרָאֵל אָמֹר  
לְהָם: ס כְּדֹעַ בְּרָכָה יְהוָה וַיִּשְׁמַרְךָ:  
ס כִּי תִשְׁאַל יְהוָה וּפְנֵיו אֶלְيָה וַיִּחְנַן:  
ס כָּו יִשְׁאַל יְהוָה וּפְנֵיו אֶלְיָה וַיִּשְׁמַם  
לְהָם שְׁלוּם: ס כְּדֹעַ וַיִּשְׁמַרְךָ אֶת-שְׁמֵךְ

אבן עזרא

בלך יברך. תוספת חיים ועו"ר (סג) : וטעט  
וישטרך, שишטור התוספת שלא ינוזל אחר  
מה שהומיף (סלו) : כה יאר ה' פניו אליך.  
כטעם באור פני טלק חיים (משלוי טז טו) (ספ)  
והטעם וכל אשר תבקש טפנו, ובשעה  
שתחדרשו (ספ\*), יאר פניו, והטעם יקבל אזהך  
ונרצה למלאות שאלתך מיד, ואם בקשת  
אותו בעת צרה הוא יחנך (טו) גם יתכן  
היות ויוחנך ויתן לך בקשהך בטעם, חנוני  
אתם (איוב יט כא) אשר חנן אלהים (ברא'  
לן ה) מנדחת חנן (טו) : כו ישא ה' פניו  
אליך. הפק אעלים עיני טבם (ישע' א טו),  
והטעט כאשר פירשתי כי בכל סקוט שחתפה  
יהיה פניו נושאך אליך (ספ) [טו] : וישם  
לך שלום. כטעם לא יגע לך רע (איוב ה  
יט), לא טבן, לא טחה רעה ולא מאוב (ספ) :  
כו ושמו אתשמי. כטעם לשוט שטו שם  
אתשמי. יכלocos נסס קמפולקס לו) :

קרני אור

כל מהו מילוי במקום קוף : [טו] פיין (מורס פל"ז מכמ' כרולאנון) כי "פניט טס מאוותף", ונזכר על כתובות, כמו יטה ל' פניו הליין, ר"ל **ללוות כתובות הליינו**" כי רצ"ז זל טס, מי שהקב"ה ממכיר לו פניות קיוס חמוץ ויחטף : (טו) ופי' טיתון לך חן וימליך מצלמותיך ת"ה ינבר ה' סכינתיו נוחך : (טט) וע"ז מורה עצותיך ז", כי עס המכני **בצדך כריבתך והיית הצדקה יוזך ה' בג** :

מנחת יהודה

לכ) כלומר אינו צוין אלא מקור, והמקור עונד במקומן  
עכבר ועתיד זהות, כי הוא שם הפעל יבלתי מוגבל בוכן  
שולות זמן, ולפיכך האלף נקודה קצר, ועינן רישׁי (שכות  
יע"ח כ"ב, כ', ח', ולטטה כ"ה י"ז): נג) (שפרעננד) :

יג) כ"ה בcpfri ובפס"ז ובילוקוט תש"י: בחתנומא א' יי'  
יברכ בעשר ובחנהומא ב' י"ח, יברך במתון :

לכ) וכפס"ז, זו הסברת פנים:

כ'ה

אונקלום

כב וּמְלִיל יְיַעַם מֵשָׁה  
לִמְיַמְרָה: כִּדְמַלְלָעַם אַהֲרֹן  
וְעַם בְּנוֹתָיו לִמְיַמְרָה כְּדִין  
חֶכְרֶבֶן יִתְבּוֹנֶן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל  
תִּמְרֹזֶן לְהֻזָּן: כִּדְיַבְרֶכֶן  
יְיַעַטְרֶנֶה: כִּה יִגְהֶר יְיַעַטְרֶנֶה  
שְׁכַנְתָּה לְזֹקֶן וִירְחָם  
יִתְזָקֵה: כִּי יִסְבֶּן אֶפְהַלְוָתָה  
וַיִּשְׁוֵי לְזֹקֶן שְׁלָמָה: כִּי וַיִּשְׁוֹזֵן  
יִתְבּוֹנֶן בְּלִבְתַּת שְׁמֵי עַל בְּנֵי  
יִשְׂרָאֵל וְאֵנָא אַבְרָבָנָן:

א-ט

ע"מ נגלה על ג' בשמי כלנו חיין חמי קולח  
כו כלך ידוע כן יעצה כת) : (כג) אמר  
לחם. כמו זוכר שמלל נג) כלנ"ז דיקנ"ט נג):  
אמר להם. טיכיו כולם צומחים ל) :  
אמר. מהו לנו תברך במחפון וככליות  
הלו בכוננה וככלב סלס לא) : (כד) יברך.  
שמעברכו נכסיך נל) : וישטרך. כלו יכחו  
עליך צודרים ליטול ממוקד טכנות מתנה  
לטברכו חייט יכול לנטלו מכל חרס וכיון  
שנחים נפשיס עליו ונטליין חותמה ממנה מה  
פנעה יט לו במתנה זו הצל הקב"ה כו  
פנותן כו שצומול לב). וארכא מדרכיס דרכו  
כו בספרי : (כה) יאר ה' פניו אליך .  
יליהך לך פניש שופקות פניש לכוונות נג) נג):  
ויחנד. יתנו לך חן לך): (כו) ישא ה'  
פניז אליך . יכמוש כעכו לה): (טו) ושם

יְהוָה אֶלְעָזֶר

וכפיס הוו סס ז' לנכ' כיד לפי בכיו נכפפת ונכל"ק  
ובמקום"מ כי הcpfis כידים, רק ידיים כלל"מ:  
(סג) כי הנדכה הוספה והקללה מוגעתה: (סד) פי'  
מה טבוסיף לנו הנס וכן פי' ר"ז ז"ל: (סה) וכי  
כזה לו: (סב") וכט' המ"ב "סתדרתנו": (סו) פי' י'  
וכט' המ"ב "מגוזת חנס" כי שרשו חנן: (סח) וכן  
חיבת תלוס, טוואת סס כוונת כל הצלחות השטולס וכלהון  
השלם לך (ט)

## במדבר ז נשא

## אונקלוס

**עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶנְיָ אַבְרָכֶם: ס \*** וְתֹהַה בַּיּוֹם רְשִׁיאֵי  
מִשְׁחָה לְאַקְמָאִית מִשְׁפְּנָא  
חַמִּישִׁי ז א וַיְהִי בַּיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה וּבִיְּתָהּ נִקְדִּישָׁתְּהַנִּית  
כָּלָמְנוֹה יְוּנָתָטְפְּדָבְּחָאִית  
**לְהַקִּים אֶת־הַמְּשֻׁבָּן וַיְמִשֵּׁחַ אֹתוֹ**

רש"

וְאֶנְיָ אַבְרָכֶם. לִסְלָחָל וּמְסָלִיס נָס  
כְּכָנִיס לו). ר"ח וְהִי הַכְּלָכָס לְכָנִיס לְח):  
(ח) וְיַהֲיֵי בַּיּוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה. כְּלוֹת כְּמִיכָּבָד  
(ל"ל צְפַת"ח וְלֹא כְּלוֹת בְּצֹוָה וְדוּק) ח)  
יְוָס סְקָמָת כְּמַסְכָּן קְיוֹ יְשָׁלָחָל כְּכָלָה הַכְּכָנָסָת  
לְחוֹפָה א): כְּלוֹת מֹשֶׁה. בְּגַלְגָּל וְמְהַלְיָחָב  
וְכָל חַכָּס לְבָב נָסָוָה הַמְּסָכָן וְמַלְוָה הַכְּתוּב  
בְּמַסָּה לְפִי שְׁמָךְ נְפָצָו עַל לְחָוֹת תְּבִנָּת  
כָּל דָּבָר וְדָבָר כְּמוֹ קָרְלָחָב צָהָל נְסָלוֹת  
לְעוּזָּב הַמְּלָחָב וְלֹא טָעָה כְּמִנְיָת הַחַת וְכֵן  
מְלָיוֹן צְהֻוד לְפִי שְׁמָךְ נְפָצָו עַל כְּנִין בְּהַמְּקָם  
צָהָלָמָל זָכוֹר קי' לְדוֹד הַת כָּל עַנוֹתָו הַצָּל  
נְסָבָע לְהַב) וְגוֹן לְפִיכָּךְ נְקָלָה עַל שְׁמָוֹן  
סְנָהָמָל לְהַב) צִימָנָךְ דָּוָד ג): בַּיּוֹם כְּלוֹת  
מֹשֶׁה לְהַקִּים. וְלֹא נְהַמֵּל צִוָּס סְקִיט

דָּבָךְ עַט בַּיּוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת הַמְּשֻׁבָּן (ג):  
וְאֶת כָּל כְּלִיוֹ וַיְמִשֵּׁחַם. בְּשָׁטָן הַמְּזֻבָּח  
יְהָל אָרוֹר

(ע) פי' צְסָט הַגְּכָד: (עט) הַנְּכָרָכָס: (עט) צְסָ  
הַוְיָה כ, וְכָל הַמְּזָקוֹנִי צָלֵל יְהִי הַכְּנָנִים לְוּמָרִים הַנּוּ  
נְכָרָן לְיִסְרָאֵל: (עג) וְכֵם' הַמְּגָנָן, וְהַנְּכָרָן הַכְּנָנִים  
וְכֵן פי' רְסָ"י וְעַל נְהַרְוָנָה, וְהַנְּכָרָכָס נְכָנִים,  
וְגַוְגָּדָת ר' יְצָמָעָל (הַוְיָן מַט ה): (עט) וְכֵן פי'  
רְסָ"י ז"ל נְרַחְשָׂוָה, וְהַנְּכָרָכָס לְיִסְרָאֵל וְלְסָכִיס עַס  
הַכְּכָנִים, כְּדַעַת ר"ע (הַוְיָן סס): (עט) וְכֵן פי' רְסָ"ה,  
הַנְּכָרָכָס לְכָלָס כְּהָנִים לְוִיס וְיִסְרָאֵלִים, שָׁהָרִי  
הַסָּס כָּל פְּסָוק וְפְסָוק מַכְאָלָתָה:

(ג) וּבְדִיעַת רְוַיְל, (סְפָלָה זְמִינִי, סְפָרִי כְּהָן)  
וְכָלֵן חֹור מִדְעָתוֹ שְׁפִי' עַל דָּרְךָ קַפְסָט  
(בְּנוֹת מ, ב, וְיִקְרָה ט ה) וְעַיִן כִּימָרִי סס: (ג) כי  
בְּשָׁכָעָת יְיָהּ קְמוֹלָהִים לְיָהּ ג"כ הַקְדּוּס נְהֹוָה: (ג) וְרַיְל  
לְהַקִּיס הַת כְּמַסְכָּן וְהַתְּמֻזָּה, כֵּי נָס הַמְּזֻבָּח וְיָהּ  
מְקִיס כָּל ז' וְסָוּטוֹרָו: (ד) פי' כְּרָלוֹי לְמַשְׁחָה מִמְּמָן הַמְּקָה: (ה) וְהַרְחָיו לְהַזְוָה קִידָּס כָּדָס הַקְּטָלָת

מקורי רש"

(ו) עַיִן סְפָרִי, חַנְכָמָל מ' מ', מַנְמָוָל ב' ט"ז, מַוְלָן  
מ"ט מ' ל' דַעַת ר"ע סס, יְלָקָוט טט"י: (ח) סְפָרִי, מַלְיָן מ"ט  
ה' דַעַת ר' יְצָמָעָל סס, מַוְרָת הַגָּדָה, פס"ז, יְלָקָוט טט"י:  
(א) תְּנַכְּמָל מ' כ"ז, חַנְכָמָל ב' כ"ח, פס"ז, דְלִיכָּרְבָּז ו' ע"ט  
וְעַיִ"ט קְשָׁרָס ק"ל יְלָקָוט טט"מ: (ב) מַכָּה ק"ל ב' מ' ו' כ':  
(ג) וְכָנְכָמָל מ' י"ג, מַנְמָוָל ב' כ', סס כְּנִימָוָס ספ'  
מַמְוָר שַׁיר סְנוּכָת כְּנִית לְהָוו, וְעַיִן מַנְמָוָל מ' וְיָהּ ט"ז,  
אָסְתָּר

## אבן עזרא

(דָבָר יְדַכְּר) שִׁיחַיו טְקֹדְשִׁים בְּשָׁם (ט) או  
טָעַמוֹ כִּאֵשׁ יַזְבִּירּוּ שְׁמֵי עַלְיָהּ (עט), כִּי  
בְּכָל אֶחָד טְהַשְּׁלָה פְּסוֹקִים הַשָּׁם הַגְּכָבָד  
וְהַגְּרָא (עט) [טו]: וְאֶנְיָ אַבְרָכֶם. וַיַּתְבִּן  
הִיּוֹת ט"מ אַבְרָכֶם סִיטָן הַכְּהָנִים הַטְּבָרְכִּים,  
וְהַטָּעַם הַם יִבְרְכוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֶנְיָ אַבְרָכֶם  
הַטְּבָרְכִּים (עג), או יִהְיֶה סִיטָן לִיְשָׂרָאֵל,  
וְהַטָּעַם אֶסְמָם יִבְרְכוּם, אֶנְיָ אַבְרָכֶם, וְהַטָּעַם  
סִיטָן לְכָלָת הַהָנִים וְיִשְׂרָאֵלים (עט): א וְטָעַם  
זְהִי בַּיּוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה. כִּי בַּיּוֹם שְׁנָשָׁא אַהֲרֹן אֶת יְדֵיו  
אֵל הָעַם וְיִבְרְכוּם, הַחֲלָה חֲנֹכָת הַטּוֹבָח,  
וְפְסָוק וְיַהֲיֵי בַּיּוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת  
הַמְּשֻׁבָּן לְעַד עַל דְּבָרֵי הַמְּעַתִּיקִים, בִּי  
הַיְהָה סְוֹתְרוֹ וְסְקִיטָוֹ וְהַזְוָרָתוֹ וְלְהַקִּימָוֹ כָּל  
ז' וְטַי הַטְּלָוָיִם לְהַרְגִּילִים (ט) [א] כִּי טָעַם  
וַיִּקְרָד אֶת הַדָּם בְּשָׁבָעָת יְמִינֵי  
הַטְּלָוָיִם (ט): וְאֶת הַטּוֹבָח וְאֶת כָּל כְּלִיוֹ.

## קרני אור

לְמַכְרָר סְגָמָתוֹ גַּנוֹ: [טו] כִּי יְסַלְּכָל נָבוֹ כְּכָרָכָה  
כִּי סִיחָן נְרַכְתָּל ל' נְכָלָלָס פְּסָוקִים, וְכָל פְּסָוק כְּסָס  
כְּגָדוֹל, וְכָלָלָס פְּסָוקִים יִגְרָכָ, יִלְרָ, יִטְלָ, יִסְעָס  
פְּוּתִיּוֹת, וְלֹאָלוּי יְסַלְּכָל נָבוֹ לְסָס בְּמַלְאָכָתָב "הַגָּהָ נְרַכְתָּל  
ל'" (מ"ס קָלָר מ) כִּי חַסְנָנוּ טָל הַגָּה עַלְלָתָ לְפָטִים (ל' סס  
טוֹב ז' פְּלִקְרִיל):  
[א] וּבְעַלְיָהָמָלָקָס פְּלָגָות, וַיַּתְמִימָמוֹ עַל סָמָ'  
וְיִקְרָו ט, מ, וְסָכְלִים לְרוּתָמָל, עַיִן (סְמָנָמָר) וְעַיִן  
(מְגַרְתָּי ס"ר מ"ט נְדָלָל) סְכָכִים מָמָ"מָלָקָי"ן "לְפָלִיּוֹן" לְמַחְלָל  
מַחְמִימִיכָס מָכָה שְׁלִיכָה קָלָי וְעַמְוָן עַל כָּכָבָה וְעַל נְזָבָה:  
[ב] עַיִן סְפָלִי סס, וְנְסָטוּס"מ ס"י קָמָ"ז שְׁכָנָבָה, שְׁלָמָה  
יִתְסַבְּבָה וְשְׁסִילְלָה וְוִסְטָה בְּיָוֹס כָּלָת מָסָס לְסָקִים לְתַחַת  
וְלַתְמָנָס וְיִמְחָס וְיִקְלָס לְחוֹטָס, עַיִ"כ פי' קָוָל שְׁמַלְמָדָנוֹ  
שְׁלָמָה מָלָקָטָס עַד שְׁגָמָל מְשִׁימָתָס: [ג] עַיִן יְסַלְּכָל  
מְקִיס כָּל ז' וְסָוּטוֹרָו: (ד) פי' כְּרָלוֹי לְמַשְׁחָה מִמְּמָן הַמְּקָה: (ה)

## מנחת יהודה

(ח) כ"ה חַנִּי הַגְּכָבָד בְּלֹאָתָת כְּתִיבָה, כָּלָמָד כָּלָת יְתִפְרָשָׁ  
בְּלָשׁוֹן בְּיִלְוִי, גַּם בְּלָשׁוֹן כְּלָה, וְתִפְסָס הַכְּתוּב בְּלִישָׁנָא  
דְּמַשְׁתָּמֵעַ לְתָרִי אֲפִי לְדָרְשָׁה שְׁבִוּס הַקְּסָתָה הַמְּשֻׁבָּן הַיּוֹ  
יִשְׂרָאֵל כָּלָה הַגְּכָנָה לְחוֹפָה, וְאַטְרָר כָּלָת טְשָׁה, לְפִי  
שְׁטָשָׁה הִיָּת כְּרָטוֹת הַשּׁוֹשָׁבִין שְׁהַכְּנִיסָה לְחוֹפָה, וְלֹכְן  
טְוֹפָל הַלְּשׁוֹן בְּלֹאָת ז' טְשָׁה, שְׁהָוָא הַיּוֹ הַפּוּעָל הַמְּכָלִיל  
(הַבְּנָתָה הַמְּקָרָא), וְג' פִי כָּעֵל בָּאָר דְּרוֹחָבוֹת, וְדָרָת הַטּוֹפָר  
בְּלֹת כְּתִיב הַסְּרָר ז' וְעַיִן מְנַחָת שִׁיחַת שְׁהָאָרִיךְ בָּוּה,

וַיִּקְרֹשׁ אֶתְךָ וַיִּתְפְּלֵלְךָ פָּلֵיו וַיִּתְפְּלֵלְךָ  
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתְפְּלֵלְךָ פָּלֵיו וַיִּמְשַׁחֵם  
וַיִּקְרֹשׁ אֶתְכֶם בְּ וַיִּקְרִיבְךָ נְשֵׂיא  
יִשְׂרָאֵל רְאֵשֵׁי בֵּית אֲבֹתֶיכֶם הַמֶּלֶךְ  
בְּשֵׂיא הַמִּזְבֵּחַ הַמְּעָמְדִים עַל־  
הַפְּקָדִים בְּ וַיִּבְיאֵן אֶת־קָרְבָּנוֹס  
לִפְנֵי יְהֹוָה שְׁשִׁים־עֶגְלֹת צָב וְשָׁנִי

אבן עזרא

מלמד טכל קבעת ימי קמלוחים כי מטה בעבור החנוכה (ט) : ב ויקריבו נשיין ישראל. מעמידו ומפליקו ובחוותו כיום העמיהו ולן שם כלל, והטעם שעשו קרבן לה' אל פתח אهل טוען (ט) : ג צב, כטו, ובצבאים ובפרדיס פלקי ר) לך נחמל כיום כלות מסה לתקיס (ישעיה טו ב) (ח), טין טמיini השורדים הוציאו כיום כלו הקמותיו ורחש מודע ניטן הטושכיהם את הענלות (ט) [ד], וייש אוטרים כי נצני נטלה הפלחה נטלייך היו קויל שהוא כטבון ואות בטנק צבה (למעלה ה בא) בדרך רחצוניה וכטבי עליון (ט) (ה) : (ב) הם טנוורת ואות בטנק צבה (למעלה ה בא) בדרך נשיין הטענות. טקי שועליס ערלייס במלחים וריו מוכיס עלייס ו) סנהמל וילו טוטלי בני ישראל וגוי (ט) : הם העומדים על הפקדים. שעדמו עס מטה ולחנן כקמניוحم ישלאל (ט) סנהמל ולחנן יסיז וגוי (ח) : (ג) שיש עגלת צב. אין לך חלא מהופיס ט) וכן בלאים וכפלים (ט) עגלות מקומיס קלוייס לביס ר) : ויקריבו אותן

קרני אור

כמ"ז בס ויחטף حت' כמצווח, וית' הדר יתק' חל' יטול המזוכת ויחטףו ויקדשו לכפל מל'ו: (1) אנקראת טל פמו כמ"ז וית' חנוכת המזוכה (פ') פד): (2) כי הנה כתוב אח"ז ויוכיחו حت' קרבנות לפני ל' בלאון יחיד, ע"כ הමיר מה' ז"ל טהורה בס כולם כל מחד וחד מהנטילים וכ"כ אל פתח היל מופל יקריב מותו לרמזנו לפני ד' (ויקרא ח) ובביו' حت' כפל אל פתח היל מופל לפני ד' (פס ד): (מ) וכד"ק, נ' חיין נ' היל מחותין, וכן בלאים וכפרדים, עגלוות מכופות קרוויות לניס, פ' לרפתוי, פ' גרפתי, פ' גראדי'ם נסס י"מ: (י) וכ"כ (ספר ילקוט תש"ג) חיין נ' היל מטופסים (פ') טלה חיון מהוטליין כלום, ועיגנו טן עגנות

מנחת יהודה

ודעתו נ"ב עפ"י כל הפטדרשים יסוחר שכלת בתיבת חסר  
ו"ז עיו"ש : ב) דבריו רשות זריכים ביאור כי יומם ו' של  
ילקוט מס' מ"ה : ד) ספרי , ולוטמי יומל פ"ה ס"ה גמל"ר  
תקמת הבשכנ היה בשבת , ואיך היה תגנחות ליום ביום  
ל' י"ב ט"ו , ולוי"ג ב' סדר עולס פ"ז פס"י לר"כ . ויסי  
ביווט כלות ילקוט מס' י"ב : ה) ציון ספרי , פס"ז :  
ספרי , גמל"ר פ"ב ט"ז וכן ת"י פס"ז ילקוט מס' ג ;  
ז) טמות כ' י"ד : ח) במל' ה' ל' : ט) ספרי , פס"ז :  
ו) יט"י פ"ו כ' :

## **אונקליס**

כָּל מִנְחָה וְרַבְנוֹן וְקַדְישׁ  
יְתָהוֹן : וְקַדְישׁוֹ רַבְרַבִּי  
יְשָׁרָאֵל לִישָׁי בֵּית  
אֶבֶּה תָהוֹן אֲנוֹן רַבְרַבִּי  
שְׁבַטְיָא אֲנוֹן דָקִימָן עַל  
מִנְגִּיאָא : וְזָאתִיו יִתְ  
קַרְבָּגִיהָן קָדָם יִי שִׁית  
עַגְלָן פָּד מַחְפִּין וְתַרְיִ  
עַשְּׂרָתָן עַגְלַתָּא עַל  
תַּרְיָן רַבְרַבִּיא וְתַרְיָן לְחַדְרָם  
וְקַדְישׁוֹ יְתָהוֹן לְקָדָם

ד-ש-ו

מלמד טכל שבעת ימי המלוחים כי מטה  
מעמיהו ומפלקו ובחותו כיוס כטמידו ולענ  
פלקו ד) בכך כהマル ביזס כלות מטה לפקיס  
חותו כיוס כלו פקמותיו ולחץ מודע ייקן  
ביה בתני נטלה פלה בבליש עוז בזיל  
רלהוניה ובצבייניג גלחו ג) ה) (ב) הם  
נשייאי הטענות. סיו שועלייט טליקט נמל  
שועלוי בני ישלאל זנו ז) הם העומדים  
כשמננו حت ישלאל ג) שנマル וחטאנס יקיין ג  
מחופיס ט) וכן בלאיס ובפליס י) טגלוות  
**יהל אור**  
כמ"ז שם וייחטח חת במזבח, וחת הדר יתק חל  
יסוד המזבח וייחטלו ויקדשו לכהן טליו:  
(ז) טנקראות מל שם כמ"ז וחת חנוכת המזבח (פ'  
פל): (ז) כי הנה כתוב אח"ז ויבecho הות קרבנות  
לפני ד' בלאון יחיד, ע"כ אמר מה' ז' נטהום שם  
כולל כל מחד ומחד מהנטילים וכ"כ ה' פתח הכל  
מועד יקריב חותו לרזונו לפני ד' (ויקרא ח) ובניהם  
חת הדר ה' פתח הכל מועד לפני ד' (פס' ד)  
וכפליס, עגלוות מכומות קרוויות לביס, פ' לרפטוי,  
(י) וכ"כ (ספריו ילקוט תש"ג) חיין נב' מה מטוקסיס  
**מקורי רישי**

מקורי רשי

הפטור ריבב מש פ"ג, מכילתו כולם, מסקנת דסירות ס"ח,  
ילקוט תס"ה : ד) ספרי, ירושלמי יומל פ"ה ס"ה במל"ר  
פ' י"ב ט"ז, ולי"ג ב' סדר עולס פ"ז כס"י דרכ', וישי  
כווס כלום ילקוט מס"ב : ה) חיין ספרי, כס"ו :  
ו) ספרי, במד"ר פ"ב ט"ז וכן ת"י כס"ז ילקוט תס"ג :  
ז) שמות ס' י"ד : ח) במל' ה' ל' : ט) ספרי, כס"ז :  
ט) יטה"ר ס"ו כ' :

**בשבורי חunnel.** צוות המקומות לנלחם במקומות חווית של יום השבי  
המקומן לנלחם במקומות חוויה של שבייש, ולפי זה נראה שהר  
עוד להופיך "חתת חזאת שנייה", ובלי ספק שבב ריש"י דנו  
(ונזכר לאברוחט) ועיין סדרוי עם חזזה"ב סי' קט"ה שש  
נלחז" וכ"ה בטפ"ז: ג) לסייע ויכיאו את קרבנות לכפרה,  
ענלות של צב עג

## أنكليز

## במדבר ז נשא

עִשְׂרֵה בְּקָרֶב עֲגָלָה עַל־פְּשָׁנִי  
הַגְּשָׁאִים וְשֹׂרֶר לְאַחֲרֵי וַיַּקְרִיבוּ  
אֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: ר וַיֹּאמֶר  
יְהֹהָא אֶל־מֹשֶׁה קֹאֵם: ה כֹּה  
מְאֹתָם וְהַיּוּ לְעָבָד אֶת־עֲבֹדָת  
אֲهָל מַזְעֵד וְנַתְּתָה אֹתָם אֶל־  
הַלוּם אִיש בְּפִי עֲבֹדָתְךָ: ו וַיָּקַח  
מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלָת וְאֶת־הַבָּקָר  
וַיִּתְּנוּ אֹתָם אֶל־הָלוּם: י אֶת־שְׁقִטְתֵּה הָעֲגָלוֹת וְאֶת־  
אֶרֶבֶעֶת הַבָּקָר נָתַן לְבָנֵי גַּרְשֹׁן בְּפִי עֲבֹדָתְךָ:  
וְאֶת־אֶרֶבֶע הָעֲגָלָת וְאֶת־שְׁמַנְתַּה הַבָּקָר נָתַן לְבָנֵי  
מְרַדִּי בְּפִי עֲבֹדָתְךָ בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַפְּהָן:

### רישי

חיקה (יג) [ו] כבר בארתי בספר מאוזנים לפני המשכן. סלאי קבל מסכת מידות על שיט"ם שנים عشر דבק ומכרת (יב), והטעם טניך ועשר, ונספה אל עשר לקצר (יג) כס"ו כהן יב) מה לו כסיטיים להגדה כהן שליש עשרה (ברא' יז כא) (יג\*) וכן שלוש במקלה ובמלחכתה כמתקן לו כתנדבו מחלוקת אלה (שיטות בא יא) (יד), ובאה מחלוקת שני עשר בחסרון פ"מ דרך קצורה (טו): על שני הלאי כך המלו כסיטיים יתנדבו לומר מה סיתנדבו ומה סמחסlein היו משלימים כיוון טרלו טכסלימו יוכלحم את הכל טהור, וכמלחכתה טיטה דיס יג) המלו מעתה מה לנו בעשות כיילו חת חכמי בטוטס והמלוחים להפוד ולחצן לכך התנדבו כלן תמלס: (ח) בפי עבודתם. טיטה מטה וכי נכסון כל מסל מלכי טיז נסחים טקליסים ועתמודיס יהל אור

### בן עזרא

ויבלו מת קרגנס. סיינו סקריניות טכניות למכות כמוס כגיון בטענות וכיו שגענות חלמה מנ-סקראיניות, ומו"ת "זאת עגנון כד מקפין" וכו' עגנות מכוסות, וכ"ס דעת רבי (ספר) חיין נב מל מומפיס, וו"ת מקפן ומתקמן כילן צני טירוטים, ולטירוטי תרגס, "זאת עגנון מוונגן" פ"י סכל עגנון סיק לא זוג בקר המשיכין לחותם: (ו) עגנות מכוסות טכנן נכס, וכן נקלע סדרן נב בעבור ולחות כס) טחփרו הי"ו דרך קירה: (יג\*) וכן יתנדב (זס) ולתרנו צלאה כהלו הוו סמוך, ותנדב טלית בקמאות, ותנדב טלית בקמץ נדול כהלה הו: ז' נכל מקומות טהור מוכרת בעניין: (יז) ופי' הוה זיל כס, קידר, טטליל ווועס טטלס הוה: (טו) וכן יתנדב (זס) ופפס יחסרו המ"ס ווילמר לטני עסר טנט (טמות כה כ) כדי

### טקורוי רישי

יא) טורי, במד"ר פ"ג י"ס: כן תרגם יונ"ע, פ"ז: יב) טורי במד"ר פ"ג טז, הטוט לר' כמן פ"ה, פ"ז,

## במדבר ז נשא

**ט וְלֹבֶןִי קָהַת לֹא נָתַן בְּיִצְעָדָת  
הַקָּדְשׁ עֲלֵהֶם בְּפִתְחָתָף יִשְׂאוֹ:  
וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשָׁאִים אֶת חַנְפָת  
הַמּוֹבָח בַּיּוֹם הַמְּשִׁיחָה אֲתָתוֹ וַיִּקְרִיבוּ  
הַנְּשָׁאִים אֶת־קָרְבָּנוּם לִפְנֵי  
הַמּוֹבָח: יא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים  
נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם  
יִקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנוּם לְחַנְפָת  
הַמּוֹבָח: ס יב וַיְהִי הַמְּקֻרֵיב בַּיּוֹם  
הָרָאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוּ נְחַשֵּׁזִין בְּזִדְבָּן  
עַמְינְדָב לְמַטְתָּה יְהוּדָה: יג וְקָרְבָּנוּ  
קָרְבָת־כֶּסֶף אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמְאַה**

## אבן עוזרא

ונחלדים פ) יד): (ט) כי עבדת הקדש הנשאים. כתו לשני (טו): יג אטר הכתוב עליהם. מטה דכל הקדשות טולון וכעלאן וקרבנו. כי כבר הזכיר המקריב (יז), והווינו יש לו טעם כאומר זה קרבנו [ז], ואטר בשני הקריב את קרבנו (יח) [ח] כי בן דרך המקרה, כתו ויאמר יצחק אל אברהם אביו טמלונו טענות וככל לסתם סמסון ויאמר אבוי (ברא' כב ז) בעבור שארכו לו הדברים, וכן ויאמר הטלך אחשורוש ויאמר נטהם לנכס לכандוב קרבנות סמואח למןכו טו): לאSTER חטלה (אטר ז ה) (יט), ולא הזכיר ויקריבו הנשאים את קרבנים לפניהם המזבח. כי לא כלל מסה מידי גנולקה טו): (יח) יקריבו את קרבנים לחנכת המזבח. ומדין לו טה יודע מסה טילך יקלינו חס כסדר חולות טולווטס חס כסדר סמסונות מלוטה ליטמו ז יז): (יב) ביום הראשון. חוטו ציס נטל עקל מטאות ו) רחzon למשה נרחות. להזון לגטיחס ולו' כדורי כסדור טולס יח): למטה יהודה. ימסו כסטור על טנו יט) קרני אור יהל אור

לקדר: (עו) מלת על תמורה למל' הטעות ופי' מועל גטו (סומול מסק): [ז] וטעט סוייז, עיין במל' לייני הנטילים: (יז) כס' צלפני וזה טהור מהזון, (פי'ג ייג), וכן סמפרטיס סליריכו לנולו טעס סוייז, עיין ט'כ כתוב צויז'ו וקרבנו, וכעלאר גנטיליס כתוב גרכ'ס, וגולדת וקניס, ונגעס'ע, ובתולדות ילקן, בסיס קרבנו כלג'ו וויז'ו חמוכו: (יח) כס' יט', מהר ונמיין סטיס: (יח) כס' יט', חמוכו סטיס, וכטמיון סטיס, טהמר כס' יט' יט' קראיך: (יט) געכדר היריכות גנדאליט טהי סס, וטס גאנטער פי' כס' זל' טעס מהר,

## טנחת יהודה

ט'ל'חנוזן בידא דאיתמר פר אהרון פרהנא: ט ולבני קהת לא יחט ארוי פלטן קודשא עלייהן בכתפה גטליין: וקריבו לרברביה יתר חנפת מדבחא ביומא דרביו יטה וקריבו רברביה קדבחה: יא ואטר יי' למשה רבא חד ליומא רבא חד ליומא יקרבון ית קרבנהון לחנפת מדבחא: יטוהה דמקרב ביזמא קדט אה ית קרבנה גחשו נר עמי נדב ?שבט א דיהודה: יג וקרבנה מגנסטאדכטפחרדא מאה גתלטין סלעין בוה

## רשוי

וכחדnis פ) יד): (ט) כי עבדת הקדש הנשאים. כתו לשני (טו): יג אטר הכתוב עליהם. מטה דכל הקדשות טולון וכעלאן וקרבנו. כי כבר הזכיר המקריב (יז), והווינו יש לו טעם כאומר זה קרבנו [ז], ואטר בשני הקריב את קרבנו (יח) [ח] כי בן דרך המקרה, כתו ויאמר יצחק אל אברהם אביו טמלונו טענות וככל לסתם סמסון ויאמר אבוי (ברא' כב ז) בעבור שארכו לו הדברים, וכן ויאמר הטלך אחשורוש ויאמר נטהם לנכס לכандוב קרבנות סמואח למןכו טו): לאSTER חטלה (אטר ז ה) (יט), ולא הזכיר ויקריבו הנשאים את קרבנים לפניהם המזבח. כי לא כלל מסה מידי גנולקה טו): (יח) יקריבו את קרבנים לחנכת המזבח. ומדין לו טה יודע מסה טילך יקלינו חס כסדר חולות טולווטס חס כסדר סמסונות מלוטה ליטמו ז יז): (יב) ביום הראשון. חוטו ציס נטל עקל מטאות ו) רחzon למשה נרחות. להזון לגטיחס ולו' כדורי כסדור טולס יח): למטה יהודה. ימסו כסטור על טנו יט) קרני אור יהל אור מקורי רשוי

זד) עיין ספרי, פס"ז, ילקוט תש"ג: טו) ספלוי: ס) ולפי בולד המשא היו הענויות: ו) שנאמר נשיא ג) עיין גועל הויל יט' וגבניאל פיע' כ"ה, ילקוט מש"ג: אחד ליום: ז) ע"ב כתיב בה"א הידיעה, שהוא יום היה

ז) ספרי, גמל' פיע' כ"ה לטז': יה) פ"ז, ילקוט מש"ל יט) ספלוי:

## אונקלוס

מִתְקָלָה מַוְרָקָה חֶדֶבֶת מַתְקָלָה שְׁבָעֵין סְלָעֵין בְּסָלָעֵי קוֹדְשָׁא תְּרוּיִיהָנוֹ בְּלָעֵן סְלָתָא דְּפִילָא בְּמַשְׁחִילְמַנְחָתָא יְבוּיכָא חֶדֶב מַתְקָל עַשְׂרֵן סְלָעֵין הִיא דְּרַבְבָּמִיא קְטוּרָת בּוּסְמִיא טַו תּוּר חֶדֶבֶת תּוּרִי דְּכָר חֶדֶב אָמָר מַד בְּרִ שְׁתָה לְעַלְתָּא: טַזְפִּיר בְּרִ עַזְוִין חֶדֶב לְחַטָּאתָא: יְזַנְגַּסְתָּ קְוֹדְשָׁא תּוּרִין תּוּרִין דְּכָרִי חֶטֶט שָׁא נְדִי חֶמְשָׁא אֲמְרִין בְּגִי שָׁנָא חֶמְשָׁא דְּזַיְן קְרַבָּנָא דְּנַחְשָׁן בְּרִ עַמְינְדָבָן: יְהִיבּוּמָא תְּנִינָא קְרִיבָן נְתָנָא בְּרִ צְוָעָר רְבָא דְּיְשָׁבָרָבָן: יְטַזְגִּיבָּנָא דְּקְרִיבָן קְרִיבָן נְתָנָא בְּגָה מְגַסְתָּא דְּקְסָפָן חֶדֶבֶת וְתָלָתָן

## במדבר ז נשא

**מִשְׁקָלָה מַזְרָק אֶחָד בְּסָפָת שְׁבָעִים שְׁקָל בְּשָׁקָל הַקְּדָשׁ שְׁנִיתָם מְלָאִים סְלָג בְּלוֹגָה בְּשָׁמָן לְמַנְחָה: יְדַבֵּת אֶתְתָּ עַשְׂרָה זְהָב מְלָאָה קְטָרָת: טַו פָּר אֶחָד בְּנִי בְּקָר אִיל אֶחָד כְּבָשׂ-אֶחָד בְּנִי שְׁנָתוֹ לְעַלְהָה: טַו שְׁעִיר-עֲזָזִים אֶחָד לְחַטָּאת: יְזַנְגַּסְתָּ וְלִזְבָּח הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנִים אַיִלָּם חֶמְשָׁה עַתְוִידִים חֶמְשָׁה כְּבָשִׂים בְּנִי-שְׁנָה חֶמְשָׁה וְהִ קְרַבָּנו נְחַשָּׁן בְּנִי-עַמְינְדָבָן: פִּי בְּיּוֹם הַשְּׁנִי הַקְּרִיב נְתָנָאָל בְּנִי צְוָעָר בְּשִׁיא יְשָׁבָרָבָן: יְטַזְגִּיבָּנָא רְשִׁי**

ולא נגבה מוצביו וכקליב לו היו הומך סימה כב): (טו) פָר אֶחָד. מיום למוטס יקודה אלא נגבה מוצביו וככיו ט'ל סנטדרו יה (כג): (טו) שער עווים אחד וכקליב נחxon מוצביו ככיו ב): (יג) שנייהם להחתאת. לכפל על קבל בטקסים (יג) (יעי מלאים סלת. למנחת נדבך ח): (יג) הקרביב (יע) עשרה זהוב. כתלגומו מסקל עקל נתnal בון צווער. (יט) הקרביב את סקל הקדש כס (ט): מלאה קטרת. קרבנו. מה ט'ל הקרביב נגבה סל יסכל לנו מליינו קטרת לייחיד ולג' על מזבח מה סלא נholm כל בטקסים בה) לפיה סבל כחילון יה) אלא זו בלבד וכורחת שעה רלוון וועלטן וחליל החר שקדמי יכול מקורין רישי

## מנחת יהודה

יבוז: ח) זה היה מנחה בפני עצמה של נרבנן (ספרוי) ר'יל של חטשת פיני מנהחות שטביאים גנרבנן, וע'ב חי' באכלים כדיין זהה בר' חננייא (התורה ט) : ט) בון יג (כט): (כג) ספלוי, נמל"ר פ"ג יג: (כד) ספלוי ת"א, מתקל עשר סלעין חייא דדרהב, וכן או"ל (ספרוי) נמל"ר פ"ג יג, ועיין רס"י סוכס כ"ל ט', ד"ס "מכני מטה שטפוריש לטפה (ט' פ"ו) כפות זהוב שתים עשרה, קמל בטקסים" מדרוט מג'ס פס"ז: (כה) ספלוי, תנומול עשרה עשרה חכף בשקל הקדרש, כל זהוב הכהות עשרהים וטאה: (ו) עיין מנחות י' ב', מאמר רב פפא, לא טיבעיא קאמבר, לא מיבעיא צבור על מזבח הפניימי דלא אשכחן, אלא טיכעיא יחיד על מזבח החיצון דאשכחן גדרה אשכחן, ואילו יחיד על מזבח החיצון דאשכחן בנשייאים הוראות שע"ה היהת: (ו) עיין קרני אור בראשות הערכה ס"ח, מה שחררכתי לבאר הטקומות שבא ספר נפרד כמו אחד, ועיין תורה אור, להלן מלגי"ט טצער ט"י יה' שבhab שהויה זהחק קבוצעלרואל, כי לא יבאו מספר. א' אחד בוגפרד אם לא לאיזה זורן, בטולהורות שיתיה אחד וטובייר בטינוי, או שיתיה אחד אצל בעל הקרבן או שלא היה בעדרו בטויו וכן (מנלה ב"ח א') שאל ר"ע וכ"ז אם נאמר בבש' לשם נאסר אחר, מיוחר שבפירוש, עי"ש: יב) פ"י, שלא הזכיר בה אדם, והוא באילו מושקע בתהום שאין דרך האדם להשיג שיש שם קבר: יג) דקאה לרשי' וחלא זה קרבן נרבנה, ואין שיר להביא חטאיהם נרבנה אלא חוב לבן

יבוז: ח) זה היה מנחה בפני עצמה של נרבנן (ספרוי) ר'יל של חטשת פיני מנהחות שטביאים גנרבנן, וע'ב חי' באכלים כדיין זהה בר' חננייא (התורה ט) : ט) בון יג (כט): (כג) ספלוי, נמל"ר פ"ג יג: (כד) ספלוי ת"א, מתקל עשר סלעין חייא דדרהב, וכן או"ל (ספרוי) נמל"ר פ"ג יג, ועיין רס"י סוכס כ"ל ט', ד"ס "מכני מטה שטפוריש לטפה (ט' פ"ו) כפות זהוב שתים עשרה, קמל בטקסים" מדרוט מג'ס פס"ז: (כה) ספלוי, תנומול עשרה עשרה חכף בשקל הקדרש, כל זהוב הכהות עשרהים וטאה: (ו) עיין מנחות י' ב', מאמר רב פפא, לא טיבעיא קאמבר, לא מיבעיא צבור על מזבח הפניימי דלא אשכחן, אלא טיכעיא יחיד על מזבח החיצון דאשכחן גדרה אשכחן, ואילו יחיד על מזבח החיצון דאשכחן בנשייאים הוראות שע"ה היהת: (ו) עיין קרני אור בראשות הערכה ס"ח, מה שחררכתי לבאר הטקומות שבא ספר נפרד כמו אחד, ועיין תורה אור, להלן מלגי"ט טצער ט"י יה' שבhab שהויה זהחק קבוצעלרואל, כי לא יבאו מספר. א' אחד בוגפרד אם לא לאיזה זורן, בטולהורות שיתיה אחד וטובייר בטינוי, או שיתיה אחד אצל בעל הקרבן או שלא היה בעדרו בטויו וכן (מנלה ב"ח א') שאל ר"ע וכ"ז אם נאמר בבש' לשם נאסר אחר, מיוחר שבפירוש, עי"ש: יב) פ"י, שלא הזכיר בה אדם, והוא באילו מושקע בתהום שאין דרך האדם להשיג שיש שם קבר: יג) דקאה לרשי' וחלא זה קרבן נרבנה, ואין שיר להביא חטאיהם נרבנה אלא חוב לבן

## במדבר ז נsha

לא 61

**קָרְבָּנוֹ קָרְבָּנוֹ בְּשִׁבְעַיִם  
וּמֵאָה מֵשְׁקָלָה מִזְרָק אֶחָד בְּסִפְתָּה  
שְׁבָעִים שֶׁקְלָבְשָׁקְלָה הַקְדָּשָׁ  
שְׁנִיהם | מְלָאִים סְלָת בְּלוֹדָה  
בְּשָׁמָן לְמִנְחָה: כַּפְתָּה עֲשָׂרָה  
זְהָב מְלָאָה קְטָרָת: כָּא פָר אֶחָד בְּנֵי  
בָּקָר אַיִל אֶחָד בְּבִישׁ-אֶחָד בְּזִבְחָה  
שְׁנָתוֹ לְעַלְלה: כָּב שְׁעִיר-עָזָים אֶחָד**

רש"

הויל הקליב חמי המל לו מסה מפי תק"כ על סס נח סכתםיד טולות בן ח"ק  
ונב' ר' נholmeli לי סיקליינו כתה מלמען סנה סגנולה גולת  
לדגנילס לנך המל הקליב לה קרבנו וכאות המבול קודס טולדותיו כמו ספריקטי עז(\*)  
חספל יוזל צהום מסמעה הקליב לטען לוי היל וסיו ימי מהה ועקליס אנא לא(\*)  
סמליפי לגנולה נלטוה הקליב ידו(\*) ומשו לפיכך נהמאל מזוקה לי כסף ולט נהמאל  
הקליב סאי פטעמיס קככבל סאי לדביס מזוקה חד כהמאל נקערה לומל  
זהה להקליב סאי לנטיס למת סאי יודיעס  
בתוכה כה(\*) סגנומל ומגני יאנקל יודעי  
כינס לנטיס כה(\*) ולחמת סאס נחמו עליה  
לנטיס לנטיס קרבנות פללו בט(\*) וביסודו  
טל רבי מסה הדרבן מלחתה המל רבי פנחים  
בן יהיל נתנהל בן לוער האיזון עליה זו ט(\*)  
קרבנת בססת. מינן חומיותו בגימ' מתק'ל  
כינס שטומי טל הדרם הדרבן: שלשים  
ומאה משקלה. על סס סכתםיד טולות  
לקיים בטולס בן מהה וטלטיס סנה סיס  
סנומאל ויחי הדרם טלטיס ומלה סנה וולד  
בדמיתו ל) וגוי: מזוקה אחד בססת. גימ'  
מןחת יהודה

לכן פי' לכפר על קבר התהום טומאת ספק: י"ד) שהיה רדי  
ליוטר קרבנו וגוי' (לכן פי' שהוא חסר י"ד והוא הגזויו:  
טו) הפטטר הזה נמצא בסדרש אנגדה, ועיין בהערות  
ותקוניות להר"ח ר"ש באבר ו"ל טה שטהיר עז', והר"ח  
ר"א ברלינר (וכור לאברהה) כתוב, אפשר אריך להקדיט  
אמבר ר' פנהס בן יאיר נתנהל בן צוואר השיאן עצה וו"  
קדם, ביטודו יש ר"מ הדרשן מצאתי" והבעין בילוקט  
יראה שתניתות, "נתנהל בן צוואר השיאן עצה וו" שייכים  
עד לדברי הספריר, וחסרים בספריו של רט"ה, מתחיל עם הדבר  
שרשותי העתיק בגין מיסודו של רט"ה, ולבסוף, ובמאמר  
"קרבנת בססת": טז) בגין חם דברי רש"י בעצמו, ובמאמר  
טוסניר רומו על פי' בבראשית ו', ולא דברי רט"ח הב',  
באשר חשב חת' צונץ בספריו הנדול על דרישות היהודים.

עד

## אונקלום

סלאין בוה מתקלה  
טזרא א' חדר דכسط  
מתקלה שבאיון סלעין  
בשלשי קודשא פרוייז  
טין סלטא דפילא במשח  
למנחתא: יבזיבא חדא  
מתקל עשר סלעין היא  
דרהב מליא קטורת  
בוממייא: כא תור חד בר  
תורי דבר חד אמר חד  
בר שתה לערתא:  
גב צפיר בר אוין חד

## מקורי רש"

ב', כ"ב, פס"ז, ילקוט תפ"ד: כו) המכומל  
מ', י', המכומל ב', כ"ב, ספלי, במד"ר פ"ג ט"ז, מילוט  
ל讚, ילקוט תפ"ז מגנון חמר: בז) עיין ב"ר פע"ב  
ס', ילקוט תפ"ז: בח) יס"ה י"ב ל"ב: בט) ספלי ספ"י  
דר"כ וס"י ניוס כלות במד"ר פ"ב ט"ז קוית ל' יפס' למת  
רעני מורה פנדס לס"ז ילקוט תפ"ד: ל) ביל' ס' ג':  
ל\*) סס ו' נ': לא) מין קערת כסף על כלון ממלה בכם'  
י"ד י"ג: לא\*: גמד"ר פ"ג ו"ט: לב) במד"ר פ' י"ל,  
י': לב\*) מ' מרטם במד"ר פ"ג י"ג: לג) ביל' י"מ ו' :  
לד) מ' מרטם במד"ר פ"ג י"ג: לה) ביל' כ"ב י"ג:  
לו) מ' מרטם, במד"ר פ"ג י"ג: ל) ביל' ל' מ' :

## אונקלוס

לְחַטָּאתָה : כִּי גָּנְכֶת קֹדֶשׁ אֶת תּוֹרֵין תְּרֵין דָּבְרֵי חֲמָשָׁא גָּנְדי חֲמָשָׁא אָמְרֵין בְּנֵי שְׁנָא חֲמָשָׁא הַזֶּן קָרְבָּנוּ נְתָנָא בְּרֵץ צֹעַר : יְדִיבָּוּ מְאַתְּרֵתָה רְבָא לְבָנֵי זְבוּן אַלְיאָב בְּרֵץ חָלֵן : כִּי קָרְבָּנָה מְגַסְתָּא דְּבָסָף חֲדָא מָאָה וְתָלֵתָה יְזָנָן סְלָצָן הָתוֹת מְתָקֵן הַמְּזֹרְקָא חָדָד דְּבָסָף מְתָקָלה שְׁבָעָן סְלָעָן בְּסָלָעָן קֹדֶשׁ אֶת פְּרוּיחָנוּ מְלָן סְלָעָן אַפְּלָילָא בְּמִשְׁחָה לְמִנְחָתָה : כִּי בְּזָבָא חֲדָא מְתָקֵל עַשֶּׂר סְלָעָן הִיא דְּדָבָר מְלָיאָה קְטוּרָה בְּפָסְטִיא : יְתוֹר חָדָד בְּרֵץ תּוֹרֵין דָּבָר סְדָר אָמָר חָדָד בְּרֵץ שְׁתָה לְעַלְתָּה : כִּיחְצָפֵיר פְּרֻעָוֹן חָדָד לְחַטָּאתָה : יְטַוְּלָנְכֶת קֹדֶשׁ אֶת תּוֹרֵין תְּרֵין דָּבְרֵי חֲמָשָׁא גָּנְדי חֲמָשָׁא אָמְרֵין בְּנֵי שְׁנָא חֲמָשָׁא הַזֶּן קָרְבָּנוּ אַלְיאָב בְּרֵץ חָלֵן : לְבָזָא רְבִיעָה רְבָא לְבָנֵי רְאוּבָן אַלְיאָצָר בְּרֵץ

## במדבר ז נושא

62

לְחַטָּאתָה : כִּי וְלוֹזֶבֶחֶת הַשְּׁלָמִים בְּקָרְבָּן שְׁנִים אַיִלָּם חֲמָשָׁה עַתְּדִים חֲמָשָׁה כְּבָשָׂים בְּנִירְשָׁנָה חֲמָשָׁה זֶה קָרְבָּן נְתָנָא בְּנִירְצָוָעָר : פֶּסֶד בְּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נְשִׁיאָה לְבָנֵי זְבוּן אַלְיאָב בְּנִירְחָלָן : בָּה קָרְבָּנוּ קְעָרָתִ-פְּסָף אַחֲת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מְשָׁקָלָה מְזֹרְקָן אַחֲרָל בְּסָף שְׁבָעִים שְׁקָל בְּשִׁקְלָל הַקְּדָשָׁה שְׁנִיהם | מְלָאִים סְלָת בְּלוּלָה בְּשָׁמְן לְמִנְחָה : טְבָפָ אַחֲת עִשְּׂרָה זְהָב מְלָאָה קְטָרָת : טְבָפָ אַחֲרָל בְּנִירְבָּרָא אַיִל אַחֲרָבְשִׁיאָתָר בְּנִירְשָׁנָתָו לְעַלְהָה : כָּה שְׁעִירְ-עָזָים אַחֲרָל לְחַטָּאת : כֶּט וְלוֹזֶבֶחֶת הַשְּׁלָמִים בְּקָרְבָּן שְׁנִים אַיִלָּם חֲמָשָׁה עַתְּדִים חֲמָשָׁה כְּבָשָׂים בְּנִירְשָׁנָה חֲמָשָׁה זֶה קָרְבָּן אַלְיאָב בְּנִירְחָלָן : פֶּל בְּיּוֹם הַרְבִּיעִי

רש"י

לכפל על מליכת יוסף לה) שנחמל לו ומחס סדרות בכתובין על שם חמדתו ושפטו טער עויס לט) : (כג) ولوזבוח כתובין על הארץ ט). עד כהן מיסודה שלמים בקר שנים. וכך ונידן סל ר"מ כדיןן: (כד) ביום השלישי סכתמו סלוס אין ישלול להניכס סבבומים ט) : נשיא וכו'. בזוס הסליסי סיק נטיה המקראית אלים עתודיב בבשיבות. כי מיניהם כנגד לבני זבולון וכן כלס אגדל נתנהול שנחמל לו כסניס ולוייס וישראלים וכנגד טורס נגיון סקליג נתנהול נופל לחדריו כל' לומר נטיה כתוביס. סלט ממזיות כנגד חמזה חומשיין ישכך לפי סככל לפי סככל קומו וCKERנטו וCKERל

מקורי רש"י

לח) מ' הוועט, וככמ"ז סס נצינוי לפון: לט) גימ' ל"ז ל"ט: ט) מ' הוועט, גמ"ר פ"ג, כ': ט\*) גמ"ר פ"ג,

נשׁיא לבני ראובן אליזור בנו  
שְׂדִיאוֹר : לא קרבנו קערת-פסוף  
אתה שלשים ומאה משקלת  
מורך אחד פסוף שבעים שקל  
בשקל הקדש שנייהם או מלאים  
סלת בלולת בשמן למנה :  
לב פטאת עשרה זהב מלאה  
קטרת : נג פר אחד בז' בקר איל  
אחד בבש-אחד בז' שנתו לעלה :  
לד שעיר-עדים אחד לחטאת :  
לה ורובה השלמים בקר שניים  
אילים חמשה עתרים חמשה  
כברושים בני-שנה חמשה וזה קרבן  
אליזור בז' שדיוד : פ לו ביום  
החמשי נשׁיא לבני שמעון  
שלמי אל בז' צורי ישדי : לו קרבן  
קערת-פסוף אתה שלשים ומאה  
משקלת מורך אחד פסוף שבעים  
שקל בשקל הקדש שנייהם  
מלאים סלת بلולת בשמן  
למנה : לה פטאת עשרה זהב  
מלאה קטרת : לט פר אחד בז'  
בקר איל אחד בבש-אחד בז'

אונקלות

שְׁדִיאָר : לֹא קָרַב בְּגַת  
מְגַסְתָּא דְכַסְתָּה תְּרָא נְאָה  
וְתְלֵתִין סְלִיעִין וְתֹזֶה  
סְתָקְלָה מְזֻרְקָא חֲרָה  
דְכַסְתָּה מְתָקְלָה שְׁבָעִין  
סְלִיעִין בְּסְלִיעִי קְוָדְשָׁא  
פְּרוּיְהָוָן מְלָנוּ סְלִתָּה  
דְפִילָא בְמַשְׁחָה לְמַנְחָתָא  
לְבָבָא תְּרָא מְתָקָל  
עִשְׂרָה סְלִיעִין הִיא דְדַהֲבָ  
מְלִיאָה קְטוּרָה בְּוּסְמִיאָ  
לְגַתְוָרָה חֲרָדָה בְּרַוְיִידָר  
חֲדָה אָמַר חֲדָה בְּרַוְיִידָר  
לְעַלְתָּה : יְדֵי צְפִיר בְּרַעְזִין  
חֲדָה לְחַטָּאתָה : לְהַוְלָנְכָסָת  
קְוָדְשָׁא תְּוָרִין פְּרוּיָה  
דְכְרִי חַמְשָׁא גְּדוּיָה חַמְשָׁא  
אַמְרִין בְּנֵי שְׁנָא חַמְשָׁא  
דִין קָרְבָּן אַלְיָצָר בְּרַ  
שְׁדִיאָר : לוּ בְּיוֹסָם  
חַמְשָׁאָה רְבָא ? בְּנֵי  
שְׁמַעוֹן שְׁלֹמִיאָל בְּרַ  
צְרִישָׁדִי : לוּ קָרְבָּנָה  
מְגַסְתָּא דְכַסְתָּה תְּרָא מְאָה  
וְתְלֵתִין סְלִיעִין וְתֹזֶה  
סְתָקְלָה מְזֻרְקָא חֲרָה  
דְכַסְתָּה מְתָקְלָה שְׁבָעִין  
סְלִיעִין בְּסְלִיעִי קְוָדְשָׁא  
פְּרוּיְהָוָן מְלָנוּ סְלִתָּה  
דְפִילָא בְמַשְׁחָה לְמַנְחָתָא  
לְהַבָּבָא תְּרָא מְתָקָל  
עִשְׂרָה סְלִיעִין הִיא דְדַהֲבָ  
מְלִיאָה קְטוּרָה בְּוּסְמִיאָ  
לְגַתְוָרָה חֲרָדָה בְּרַוְיִידָר  
חֲדָה אָמַר חֲדָה בְּרַוְיִידָר

לעַלְתָּא: ט צְפִיר בֶּר עַזִּין  
חֶדְלָתָא: ט חֶטְאָתָא: ט אַוְנְכָסָת  
קְוִידָשָׁא תּוֹרִין תּוֹרִין דְּכָרִי  
חַמְשָׁא נְגָדִי חַמְשָׁא אֲמָרִין  
בְּנֵי שְׁנָא חַמְשָׁא דִין קְרָבָנו:  
שְׁלָמִיאָל בֶּר צְוִירִישָׂדִי:  
מְבָבְיוֹםָא שְׁתִיחָא הָרְבָא  
לְכָנִי נְדָר אַלְיָסָף בֶּר  
דְּעוֹאָל: ט גְּרָבָנָה  
מְגַסְתָּא דְּכָסָף חֶדְלָתָמָה  
וְתְּלָתִינוּ סְלָעִין הָוָה  
סְתָקָלָה מְתָקָלה שְׁבָעִין  
סְלָעִין בְּסָלָעִי קְוִידָשָׁא  
תְּרוֹנוֹי הָוּן מְלוֹן סְלָתָא  
דְּפִילָא בְּמִשְׁחָלְמָנָחָתָא:  
סְדָר בְּזִיכָא חֶדְלָא מְתָקָל  
עַשְׂרָה סְלָעִין הָיָה דְּרָהָב  
מְלִיאָה קְטוּרָת בְּסָמְטָא:  
מְהֻתוֹר חֶדְלָבָר תּוֹרִי דְּכָר  
סְדָר אָמָר סְדָר בֶּר שְׁתָה  
לעַלְתָּא: ט צְפִיר בֶּר עַזִּין  
סְדָר חֶטְאָתָא: ט אַוְנְכָסָת  
קְוִידָשָׁא תּוֹרִין תּוֹרִין דְּכָרִי  
חַמְשָׁא נְגָדִי חַמְשָׁא אֲמָרִין  
בְּנֵי שְׁנָא חַמְשָׁא דִין קְרָבָנו:  
אַלְיָסָף בֶּר דְּעוֹאָל:  
מְבָבְיוֹםָא שְׁבִיעָה רְבָא

**שְׁנָתָו לְעַלְתָּה: ט שְׁעִירִי עַזִּים אַחֲרָ  
לְחֶטְאָתָ: מָא וְלַזְבָּחָה הַשְּׁלָמִים  
בְּקָרְבָּנָה שְׁנִים אַיִלָּם חַמְשָׁה עַתְּדִים  
חַמְשָׁה כְּבָשִׂים בְּנִירִשָּׂנָה חַמְשָׁה  
זְהָה קְרָבָנו שְׁלָמִיאָל בְּזִיכְרוּרִישָׂדִי:  
פְּשֵׁשִׁי מְבָבְיוֹם הַשְּׁשִׁי נְשִׂיאָ לְבָנִי  
גָּדָר אַלְיָסָף בְּזִיכְרוּוֹאָל: מְגָרָבָנו  
קְעָרָתִכְסָף אַחֲרָת שְׁלָשִׁים וּמִאָה  
מְשִׁקְלָה מְזֹרָק אַחֲרָת פְּסָף שְׁבָעִים  
שְׁקָל בְּשָׁקָל הַקָּדָשׁ שְׁנִיהם |  
מְלָאִים סְלָת בְּשָׁקָל בְּשָׁמְנוֹן  
לְמִנְחָה: ט דְּבָת אַחֲרָת עַשְׂרָה זְהָב  
מְלָאָה קְטָרָת: טה פְּרָר אַחֲרָת בְּזִיכְרָ  
בְּקָרְבָּנָה אַיִל אַחֲרָת פְּבִישִׁי-אַחֲרָת בְּזִיכְרָ  
שְׁנָתָו לְעַלְתָּה: ט שְׁעִירִי עַזִּים אַחֲרָ  
לְחֶטְאָתָ: ט וְלַזְבָּחָה הַשְּׁלָמִים בְּקָרְ  
שְׁנִים אַיִלָּם חַמְשָׁה עַתְּדִים חַמְשָׁה  
כְּבָשִׂים בְּנִירִשָּׂנָה חַמְשָׁה זְהָה קְרָבָנו  
**אַלְיָסָף בְּזִיכְרָ דְּעוֹאָל: פְּמָה בְּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נְשִׂיאָ לְבָנִי אַפְרִים****

### אבן עוזרא

ביהר הנשיים הקרייב כי אחו דרך קזרה (יט), כי בשבת הקרייבו, והיא הוראת שעה (כל) וכן לנגלגולותם במספר ראוון ושטעון לבדים (כ) ויש אמריות כי היום הוא שביעי להנחת ובן רבום: מה ביום השביעי. יש אמריות המובה (ככ), והסתיחסים אמרו (ככ) כי לא יהל אור

שםרוג כעמו לתר נמפיקות: (יט) כי כנבר נוכר זה למعلن מס נסניש לרוחסוניס וסמן כתוג עליו: (כ) עיין (למפלג ט יט, וככלהורי מות לה): (כל) הפטמי סכוון קרבן ימול קורת צפה סיטה: (ככ) ודלנו יוס וגנתה: (ככ) כוונתו לענן ולקראלייס:

**אֲלֵישָׁמָע בְּנוֹעַמִּיהָוֶד:** טט קְרֵבָנּוּ  
**כְּעַרְתִּיבָסְתַּת אֲחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה**  
**מִשְׁקָלָה מִזְרָק אֶחָד בָּסְתַּת שְׁבָעִים**  
**שְׁקָל בְּשְׁקָל הַקָּדָשׁ שְׁנִיהם |**  
**מְלָאִים סְלָת בְּלוּלָה בְּשָׁמְנָן**  
**לְמִנְחָה: י. כָּפָא אֲחַת עַשְׂרָה זָהָב**  
**מְלָאָה קְטָרָת: נא פָּר אֶחָד בְּזִיּ**  
**בָּקָר אַיִל אֶחָד כְּבָשִׁי-אֶחָד בְּזִיּ**  
**שְׁנָתוֹ רָעֵלָה: נב שְׂעִיר-עַזִּים אֶחָד**  
**לְחַטָּאת: גג וְלֹזֶבֶת הַשְׁלָמִים בָּקָר**  
**שְׁנִים אַיִלִים חַמְשָׁה עֲתָדִים חַמְשָׁה**  
**כְּבָשִׁים בְּנֵי-שְׁנָה חַמְשָׁה זֶה קְרֵבָנּוּ**  
**אֲלֵישָׁמָע בְּנוֹעַמִּיהָוֶד: פ נד בְּיּוּם**  
**הַשְׁמִינִי נִשְׁיא לְבָנִים נְשָׁה גְּמַלִּיאָל**  
**בְּנוֹרְפָּדָה-צָור: נה קְרֵבָנּוּ כְּעַרְתָּה-**  
**בָּסְתַּת אֲחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָה**

**אבן עוזרא**

הייטים בחנכת הבית (כו) בעבר יום עינוי  
 זהה לא יוועל (כל) כי לא יתכן שלא יהיה  
 נשפט בין יונה (כט) : נא פר אחד בן בקר . קטן כתו  
 שבת בין שנים עשר יום , והנכון בעיני כי  
 הוא אכפירוש השני (כל) בעבר זבח השלטים (כה) וזה עד וכל  
 בן יום השבעי בהקפת יריחו (כו) , וכן ז' בקר זבח השלטים עשרים וארבעה פרים (ס'

**יהל אור**

שלמה נתת הקיו מה פמן וננו' טכנת ימים וטכנת  
 ימים לירכעה עטול יוס (מ"ל ה סה) דעחו שלם כי  
 רלוופים : (כח) נטעו יוס לככפורים טהיה כתוך  
 החרבנה טール יוס , ולעתה מה , ו"ל שלגנו יוס קפטי  
 מפני עינוי נטט , ועין כפי' מה' ו"ל (טמות מ, כ)  
 וכנייהורי סס : (כט) שהו קפן נטעו מלת כן :  
 (ל) וכו. למרנו סנס : (ל') ויחמר על המין ועל  
 כptrט וכולג וכרים ונקבות :  
 והשלטים

**אונקלוס**

**לְבָנִים אָפָרִים אֲלֵישָׁמָע בְּרַעֲמָה :** טט קְרֵבָנּוּ  
**טְנַסְתָּא דְכָסְפָחָרָא מָאָה**  
**וְתָלָתָה זֶה סְלָעִין דָּוָה**  
**מִתְקִילָה מִזְרָקָא חָדָה**  
**דְכָסְפָת מִתְקִילָה שְׁבָעַיִן**  
**סְלָעִין בְּסְלָעִי קְוֹדְשָׁא**  
**פְרֻוִיהָוּן סְלָעִין סְלָעִף אָ**  
**דְפִילָא בְמִשְׁחָלְמִנְחָתָא:**  
**ג. בְּזִיכָא חָדָא מִתְקִילָה**  
**עַשֶּׂר סְלָעִין הֵיא דְרַתְבָּ**  
**מְלָיָא קְטוּרָת בּוּסְמִיאָ:**  
**נָא תּוֹר חָדָבְרָתְוּרִי דְבָרָ**  
**חָדָא אָמָר חָדָבְרָתְשָׁה**  
**לְעַלְתָא : נְבָצְפִיר בְּרָ**  
**עַזְיָן חָדָל הַחֲטָאתָא :**  
**גְוֹלְגָבָת קְוֹדְשָׁא תּוֹרִין**  
**תְרִין דְבָרִי חַמְשָׁא נְדִיִּי**  
**הַמְשָׁא אָמְרִין בְּגִי שְׁנָא**  
**חַמְשָׁא דִין קְרֵבָנוּ אֲלֵישָׁמָע**  
**בְּרָעַמִּיהָוֶד : יד בְּיוֹמָא**  
**תְמִינָא הַרְבָּא ? בְּגִינִמְנָשָׁה**  
**גְמַלְיָאל בְּרָפְדָה-צָור :**  
**גְהַ קְרֵבָנּוּ מִגְסָתָא דְכָסְפָת**  
**חָדָא מָאָה וְתָלָתִין סְלָעִין**  
**הָוָה מִתְקִילָה מִזְרָקָא חָדָה**

דְּכִסְפָּת מַתְקָלָה שֶׁבְּעֵין  
סְלָעִין בְּכָלְעִי קֹודְשָׁא  
תְּרוּיְהָן מְלָנוֹ סַ? תְּא  
דְּפִילָא בְּמַשְׁחָלְמַנְחָתָא:  
סַבְּזִיבָא חֲדָא מַתְקָל  
עִשְּׂרָה סְלָעִין הִיא דְּרַהַב  
מְלָיָא קְטוּרָת בְּסִסְמִיא:  
סַבְּזִיבָא חֲדָר בְּרַתְוָרִי דְּכָר  
חֲדָר אָמַר חֲדָר בְּרַ שְׁתָה  
לְעַלְתָּא: נַחַצְפִּיר בְּרַעֲיוֹן  
חֲדָר לְחַטָּאתָא: נַטְוַלְגַּבְסָת  
קֹודְשָׁא תּוֹרִין תּוֹרִין דְּכָרִי  
חַמְשָׁא גְּדִי חַמְשָׁא  
אָמְרִין בְּנֵי שְׁנָא חַמְשָׁא  
דִּין קְרַבָּן גְּמַלְיָאָל בְּרַ  
פְּדַחַצְזָר: סַבְּזִיבָא  
תְּשִׁיעָה רְבָא לְבָנִי  
בְּנִימָן אֲבִיהָן בְּרַגְדָּעַנִי:  
סַבְּזִיבָא מְגַסְּחָא דְּכִסְפָּת  
חֲדָא טָהָוְתָלְתָיְנוּ סַבְּזִיבָא  
תְּוֹהָה מַתְקָלָה מְוֻרְקָא חֲדָר  
דְּכִסְפָּת מַתְקָלָה שֶׁבְּעֵין  
סְלָעִין בְּסָלָעִי קֹודְשָׁא  
תְּרוּיְהָן מְלָנוֹ סַבְּזִיבָא  
דְּפִילָא בְּמַשְׁחָלְמַנְחָתָא:  
סַבְּזִיבָא חֲדָא מַתְקָל  
עִשְּׂרָה סְלָעִין הִיא דְּרַהַב  
מְלָיָא קְטוּרָת בְּסִסְמִיא:  
סַבְּזִיבָא חֲדָר בְּרַתְוָרִי דְּכָר  
חֲדָר אָמַר חֲדָר בְּרַ שְׁתָה  
לְעַלְתָּא: סַדְצִפְפִּיר בְּרַעֲיוֹן  
חֲדָר לְחַטָּאתָא: סַהְגַּבְסָת  
קֹודְשָׁא תּוֹרִין תּוֹרִין  
דְּכָרִי חַמְשָׁא גְּדִי חַמְשָׁא

**אֵלֶם חַמְשָׁה  
מִשְׁחָה וְהַקְרָבָן**

מִזְרָק אֶחָד פֶּסֶת שְׁבָעִים שְׁקָל  
בְּשֶׂקֶל הַקָּדוֹשׁ שְׁנֵיָהֶם וּמְלָאִים  
סְלִתָּה בְּלוֹנָה בְּשֶׁמֶן לְמַנְחָה: נִפְגַּפְתָּ  
אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב מְלָאָה קְטָרָתָה:  
נִפְגַּפְתָּ פָּר אֶחָד בְּנוּבָּקָר אַיִל אֶחָד  
כְּבֶשׂ-אֶחָד בְּנוּבָּשָׂנָתָו לְעַלָּה:  
נְחַ שְׁעִיר-עַזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:  
נְטַ וְלֹזֶבֶת הַשְׁלָמִים בָּקָר שְׁנֵיָם  
אַיִלָּם חַמְשָׁה עַתְּדִים חַמְשָׁה  
כְּבָשִׂים בְּנֵי-שְׁנָה חַמְשָׁה זָהָב  
גְּמַרְיָאֵל בְּנֵי-פְּדַחְצָוָר: פ ס בְּיּוּם  
הַתְּשִׁיעִי בְּשֵׁיא לְבָנִי בְּנֵי-מִן אָבִיהֵן  
בְּנֵי-גָּד עֲנֵי: ס א קְרָבָנוּ קְעָרָת-יְבָסֶף  
אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מְשֻׁקָּרָה  
מִזְרָק אֶחָד פֶּסֶת שְׁבָעִים שְׁקָל  
בְּשֶׂקֶל הַקָּדוֹשׁ שְׁנֵיָהֶם וּמְלָאִים  
סְלִתָּה בְּלוֹנָה בְּשֶׁמֶן לְמַנְחָה:  
סְבָב נִפְגַּפְתָּ אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב מְלָאָה  
קְטָרָתָה: ס ג פָּר אֶחָד בְּנוּבָּקָר אַיִל  
אֶחָד כְּבֶשׂ-אֶחָד בְּנוּבָּשָׂנָתָו לְעַלָּה:  
סְדַר שְׁעִיר-עַזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:  
סְהָ וְלֹזֶבֶת הַשְׁלָמִים בָּקָר שְׁנֵיָם  
עַתְּדִים חַמְשָׁה הַכְּבָשִׂים בְּנֵי-שְׁנָה חַ

אונקלז

אָבִיךְנָו בְּנוֹגָדָעָנִי : פ סיו בַּיּוּם  
הָעִשְׂרֵי נֶשְׁרָא לְבָנֵי דָן אֲחִיכְעֹזֶר  
בְּנוֹעַמְפִישָׁהָי : טו קְרָבָנוֹ קְעָרָתָה  
פְּסָף אֲחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאוֹה מִשְׁקָלָה  
מִזְרָק אֶחָד פְּסָף שְׁבָעִים שְׁקָלָב  
בְּשְׁקָל הַקָּדָשׁ שְׁנִיהם | מְלָאִים  
סְלָת בְּלוֹהָה בְּשְׁמָנוֹ לְמַנְחָה : סה פְּסָף  
אֲחַת עִשְׂרָה זְהָב מֵאוֹה קְטָרָתָה :  
טו פְּרָר אֶחָד בְּנוֹדְבָּכָר אַיִל אֶחָדר  
כְּבָשׂ-אֶחָדר בְּנוֹ-שְׁנָתוֹ לְעַלה :  
ע שְׁעִיר-עַזִּים אֶחָד לְחַטָּאת :  
עו וְלֹזֶבֶת הַשְׁלָמִים בָּקָר שְׁנִים  
אַיִלָּם חָמֵשָׁה עַתְּדִים חָמֵשָׁה  
כְּבָשִׂים בְּנוֹי-שְׁנָה חָמֵשָׁה זְהָבָנוֹ  
אֲחִיכְעֹזֶר בְּנוֹעַמְפִישָׁהָי : פ שְׁבָיעִי  
עַב בַּיּוּם עַשְׂתִּי עַשְׂרֵה יוֹם נֶשְׁרָא

אבן עזרא

(לט) : עב ביום עשתי עשר יום . כבר והוא סוד גדול (לד) ويאמר ר' יונה המפרי  
בארתי בספר טזוניים לטה השטנה וזה כי פירושו על שתי עשר , והתעט החשבון  
הטOPER (לכ) וטעם עשתי כטו עשتنותיו טה שהוא קודם טמו (לה) , והנה טעה שתי  
טעיות נדולות האחת , כי חשבון שנים עשר שילידו טחנותיו כאילו העשר הוליד (לג)

ייחל אוד

(לט) וכטולמים היו מן הוכרים: (לכ) פ"י מספר כי"ה: (לנ) וכן יתמלר (לחות) ומלת פצחי לפני דעתך מגוזרת יתפשט הגלים (יונה ה ו) ז"ז (פ"י, בכתוב אס נגמר, הולי יתפשט הגלים לנו" ופי' יפנה מהשכתו וכאנחתו חלינו, ויה"כ מליח מטה זוז גזע כפעל זהה לה נ"כ עניין כמחצנה) וחנחנו ידענו דעת ברורה, כי במספר תצאך ישלט כל החשכון, וכנה מסלה כמו מלוד ועשרים כמו צאים, כי הס שני טירות, וטלות מנאות בלטה, וככה עד תפעים, ובucedור כי סך חמונן קום עזרה, כי לה נוכל לומד חד עד הסלמת

במדבר ז נושא

## אונקלוס

אשר פגעייאל בר עברון:  
 עקרבנה מגטתא דכסת  
 חרא מאה ותלתיין סלעין  
 תהה מתקלה טורקה חד  
 דכסת מתקלה שביעין  
 סלעין בסלען קודשא  
 פרוייהון מלון סלתא  
 דפייא במשח לנטחתא:  
 יר בזיקה חרוא מתקל  
 עשר סלעין היא דדבב  
 טלייא קטוורת בוסמיא:  
 זה תור חד בר תורי דבר  
 חד אמר חד בר שתה  
 בעלהא: עץ פיר בר עזין  
 חד לחתאתה: עוגנבר  
 קודשא תוריון תריין  
 דכרי חמסאנדי חמסא  
 אמרין בני שני חמסא  
 הין קרבן פגעייאל בר  
 עברון: זה בזמא תרי  
 עשר יומא רבא לבני  
 נפתלי אחירע בר עינן:  
 יס קרבנה מגטתא דכסת  
 חרוא מאה ותלתיין סלעין  
 תהה מתקלה טורקה חד  
 דכסת מתקלה שביעין  
 סלעין בסלען קודשא  
 פרוייהון מלון סלתא  
 דפייא במשח לנטחתא:  
 יר בזיקה חרוא מתקל  
 עשר סלעין היא דדבב  
 קטוורת בוסמיא:  
 חד בר תורי דבר חד

לבני אשר פגעייאל בזעירון:  
 עז קרבנו קערת-כסוף אחת  
 שלשים ומאה משקלה מזрак  
 אחד כסוף שבעים שקל בשקל  
 הקדש שניהם מלאים סלת  
 בלולה בשמן למנה: עד כה  
 אחת עשרה זהב מלאה קטרת:  
 עה פר אחד בזרכר איל אחד  
 בבש-אחד בז-שנתו לעלה:  
 שע שער-עוזים אחד לחתאת:  
 שע ולובה השלמים בקר שניים  
 אילם חמשה עתדים חמשה  
 בבושים בנישנה חמשה זה קרבן  
 פגעייאל בזעירון: פ עה ביום  
 שנים עשר יום נישיא לבני נפתלי  
 אחירע בזעינן: עט קרבן קערת-  
 כסוף אחת שלשים ומאה  
 משקלה מזрак אחד כסוף שבעים  
 שקל בשקל הקדש שניהם  
 מלאים סלת בלולה בשמן  
 למנה: פ כה אחת עשרה זהב  
 מלאה קטרת: פא פר אחד בז-  
 בקר איל אחד בבש-אחד בז-

אונקלים

שָׁנְתֹו לְעַלְהָה: פֶב שְׂעִיר-עָזִים אֲחֵר  
לְחַטָאת: פֶג וְלִזְבָח הַשְׁלָמִים בְּקָרְבָן  
שְׁנִים אַלְמָ חַמְשָׁה עַתְדִים  
חַמְשָׁה פְּכָשִׁים בְּנִיר-שְׁנָה חַמְשָׁה  
וְהַקְרָבָנו אֲחִירָע בְּנִזְעִינָן: פֶד זָאתו  
חַנְכָת הַמִזְבֵח בְּיוֹם הַמִשְׁחָה אֲתָו  
מֵאַת גְּשִׁיאָי יִשְׂרָאֵל קָעָרָת כְּפָתָה  
שְׁתִים עַשְׂרָה מְזֻרְקִי-כָסָף שְׁנִים  
עַשְׂרָה כְפֹות זָהָב שְׁתִים עַשְׂרָה:  
פֶה שְׁלָשִׁים וּמְאֹה הַקָעָרָה הַאֲתָה

אָבִן עֹזֶרֶא

סלאו נholm נכהן פקליב נופל עליכן לsson זה נטיח לבני פלוני חוקו כיוס סיב פנסיה מקלייב לסקט פלוני: (פ"ד) ביום המשח אזו. צו כיוס סגנמץ פקליב טא) ומלא חני מקיים לחלי סגנמץ תחלף ווחיל כך פקליב. והוא חלי סגנמץ להחל זמן ולכך צו ללמד כיוס סגנמץ חלה נומל סגנמץ כיוס כסלו חומל כיוס מתקטו הותם טב) למדנו סגנמץ כיוס ומכו ת"ל כיוס סגנמץ חיטו כיוס סגנמץ פקליב: קערת בסוף שתים עשרה. כס כס טקטנדנו ולא חילע כס פסול טג): (פ"ה) שלשים וטאה הקערה האחת וגוי. מכך ת"ל לפני סגנומל

יהל אור

וונענעה בס ממצות המלערפים וכפaxes נופלייס על המספרים  
וישתמשו בחולון שהמספר שוכנותו נдол מחכינו טאל  
עליו כמו כן כמעלה, עד סכ"מ מספר י"ג, לפי  
שכמותהו יותר נдол מון עשרה מכמותו של מספר י"ח,  
או ג' נ"ב יותר עליון כמדרגה ממספר י"ט בכפוף  
ידעתו לר' יונה סי"ח עולה על י"ב: (לו) וכן הזכיר  
פס, וכם' נחות קרמיה, ופי', כי בכל מקום שנזכר  
כתוליה קשור בממלך זה לנו מורה על מי טאנותיו  
Փחותיס מעזרים כ"ה נומפיס על מספר זה, ח"כ  
מלת על כמספרים נופלת על רכונות המספר לה על  
משמעותו: (לה) וכן יחול (לות, יסוד מספר זס)  
והבנית כי **שְׁהִי סִימָן נִקְבָּה וְגַנְבָּה** כתוב **עֲשֵׂה** עשר  
עוולחן (לה"ח כה ימ) והוא לנו

מנחת יהודה

צד רפ"ט (?ל) יאחותלו על תחכמים הנ"ל מה שלא  
העירו שבל הדרושים בן קערת כסף עד פ' כ', נמצאים  
בנתר פ' י"ד י"ב, ויכול להיות שבעל המדרש שב  
כל

ל"ג פגנין עטתי עסלה, הוגעני לחת עשרה ומחמי  
הglm"ד להקל וגמרו עטתי, וכו' והכינוי מטהי על  
הזכר (דכ"ה יב יג, כד יג) כהשל בכינויו על  
הנקבה, וכן הכינוי הכה' ז"ל הפי' כוז מר' יונא  
(לחמות) וז"ל בס, חמר ר' יונא הבודק ז"ל כי טעם  
עתטי עסלה, מהצונן בכוון למטה מפניות עסרא'  
וכוון לחדר עסרא', כי הלחדר קולדס האסניט, וכןה הוה  
המספר למ"ד (פי' ולרמי עלה-שבי) כלהאר מליאנו וויקח  
גס כה' שאזogn המספר נמ"ד (פי' כי קרטז)  
לקח) ולת' חמל כלוס מרלוות רבות עיי"ס : (לו) וכן  
יהמאל נט' (יסוד מספר). וכןה טעה שהי טיעות  
גדולות הלחמת כי מספר סניות עסרא' יותר עליון על  
עשרה מהחת עסלה" ופי' רס"ס בס כי מלאות מטה

טקורי רשות

יב) : מא) ספרי , פס"ז ילקוט מס' ז : טב) ויקרא ז' ל"ז ,  
וכ"כ לפי גוסט ככ"י , ונל"ג היו כנגליסיס , כי לא נמלח  
מקורה נאנס מקוֹס ניּוֹס מפקוֹ מוֹתוֹ : טג) ספרי , ילקוט

## במדבר ז נושא

## אונקלוס

ושביעין דמזרקה חד כל  
בסוף טניא תריין אףין  
וארבעה מאה בסלע  
קדשא: טבויכי לדהבא  
תרתי עשרי טניון קתרת  
בוסטיא מתקין עשר  
סילעין היה מתקלא  
דבזיבא בסלע קודשא  
כפי דהוב בזיביא מאה  
ועשרין: טו כל תורי  
לעשרה תרי עשר תוריין  
דכריין תרי עשר אמרין  
בגוי שנא תרי עשר  
ומנחתהון וצפירי בר  
עוזן תרי עשר לחטא: א  
סח וכל תורי נבסת  
קדשא עשרין וארבעה  
תוריין הכרין שתו גדיין  
שתו אמרין בגוי שנא  
שתו דא חנכת פרבחא  
בתר דרביז יטה: סובד

**בפסח ושביעים המזrank האחד כל**  
**בפסח הכלים אףים וארבעה**  
**מאות במשקל הקדש: טו כפות**  
**זהב שיטים עשרה מלאות קתרת**  
**עשרה עשרה הכהן במשקל**  
**הקדש כל זהב הփנות עשרים**  
**ומאה: מפטר פו כל הפקדר לעלה**  
**שנים עשר פרים אילם שנים-**  
**עשר בבשים בני-שנה שנים עשר**  
**ומנחהם וצעיר עזים שנים עשר**  
**לחטא: פח ובל בקר וזבח**  
**השלמים עשרים וארבעה פרים**  
**אילם שישים עתדים שנים בבשים**  
**בני-שנה שנים שישים זאת הנחת המזrank אחרי**  
**המשיח אותו: פט ובבואה משה אל-אַהֲל מזעד**

## רשוי

אחד (ט) [ט]: פט וטעם ובבואה משה. קליס ומלה מסקלה ולוך פי' צהיין סקל  
יתכן שתחלה הדבר שהוא ויקרא אל טsha. קליס ומלה מסקלה כל כסף  
ככלים סקל (פרק פר): כל בסוף הכלים וגוי. למדך סיו כל מקדים מכוקים  
במסקלן טוקן חד חד וטוקן כוון כחד לג ריבת ולוך מינט מה): (פו) בפות  
זהב שתים עשרה. כמה נהור לפיה סגולמר כף חחת טסקה זכבר סיל זכבר  
ומסקלה טסקה קליס כל כסף הוא חייו חלה כף חחת סל כסף ומסקלה טסקה סקל  
זכבר וסקלי זכבר חיון מסקלס סוה לטל כסף תל כפות זכבר טל זכבר טו): (פט) ובבא

## אבן עזרא

מה סימלו בס: [ט] וסח' רס"ל בנהו לס' (יטו זכר, והנה רמי והוא דעת ר' יוסטר) כתוב טויס לדעת ג"כ טעל גליזון כי מילג לי' יונה) סיטה עשי טאר ערחל (פי' חס מלת עשתי  
קתרוס לסרומגע וסרלבג'ג כנמלה ת"י סמ' טרל נ"י. מורכחת מן ת"י. מרכחת מון ת"י. עלי ושותי טיה זריך נקיות זוכר  
כטב ר' אינה צעיר מלת עשתי מילו עד שתי, וט"כ עשני עשר על  
סידיך ותמל, כי לה נכונו דכריין. כי מלה נספר הוכרים, וטיה רמי לחיות זוכר עני טאר:  
(ט) עיין מהות נ"ג:

## מקורי רישוי

פטטו: טד) ספל: מה) ספל, במל"ר פ"ד י"ד, מילוט חגדה, כס"ז: טו) ספל, גמ"ר פ"ג י"ג,  
ילקוט

## במדבר ז נשא

**לֹרְבֶּר אֲתָּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־יְהוָה  
מִדְבֵּר אֶלְיוֹ מִעֵל הַכְּפָרָת אֲשֶׁר  
עַל־אַרְן הַעֲדָת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרָבִים  
וַיֹּדֶבֶר אֲלֵינוּ: פ פ פ**

קע"ז. עמוס ס"י עמינגב ס"י. ווֹסְטִירִין נְסֻפְתִּים וַיְסִי לִיטָּה קְפִידָה כְּסִי יְגִינָה:

## אבן עזרא

(ויקרא א, א) היה באשר נשלטה החנוכה (מ) וכל המדרדקדים אמרו, כי מדבר אליו מבני התפעל והתייז' מובלע (מל) [י], ולפי דעתו שהוא שם האועל, כמו חנה לא ידעתו דבר (ירטיה א, י) (מ), והט"ס תחת טן לטשפט מטה הלשון (מן) וטעם ויישמע שהוא לבדו היה שוטע הקול, ולא ישמענו כי שהוא באهل טועט מחוץ לפרקota, נס זה נכון, כי השם הוסיף בהרנשתו אוניו (מל), כאשר הוסיף בואר עינוי נער אליו (מל) וכן יונל הי את עינוי בלווע (לטטה כב, לא) (מו): וידבר אליו. בן היה טשפט הדבורה תפיד (מו): חסלת פרשה נשא

משה. צני כתובים סמכחים זה חט זה כה צלטי וככלייט ציניכס (מו) כטוב חדל הומך וידבר כי הלי מוחל מועד מה) וכוכן חוץ לפackets וכתוב חדל מומיך ודברתי חדל מל הכהמת (מש) כה זה וככלייט ציניכס מה חדל חדל מועד וסס שומע חדל פוקול פוגה מל הכהמת מבין צני הכלוביס, פוקול יולח מן הסמים לבין צני הכלוביס ומטס יה גה מוחל מועד: מדבר. כמו מתרבל כבודו כל מטה לומר כן מדרבל בינו לבין תלמו ומזה שומע מהלו י): וידבר אליו.

למעט חדל הילן מן כדבלות י) (נ): ויישמע את הקול. יכול קול נמוך יט) ת"ל מה: הקול כה פוקול פנדבלumo נמי נמי וכטמגינע לפתח קיה נפקק וליה כי יה חדל נא):

## חסלה פרשת נשא

## קרני אור

(מ) כתובים סמכחים טל כויהנ"עlein טן לך מקויס פלא"ע ע"כ, ומי מלהתי בטהרי יוד"ק סכגיל ג"כ דעת (מל) צינוני מתין החפעל ודנט כדל"ת להטרון תי"ו ר' יונכ טפי עד שני טסיים "וכבר פטרכו דבורי נמקה: ומפשטו מתרבל וכן דעת רט"י ז"ל וברל"ק ז"ל כיקלוק": (י) עיין ניל"מ מה צווען על רט"י ז"ל כוכ: (מכלול ח"מ בעור הפטמי): (מ) טיחם דו למ"ל ככל"ס וכרכמי לדבר: (מן) כי הוות כמ"ס ישם נמקוס מן: (מל) פ"י יטמע מה טלה יטמע פ"ס וולתו: (מה) כמ"ס ויפקח ד' מה עינוי הנער (מ"כ י, יז): (מו) ודעתו סכיה זה גמרחה הגנומה: (מו) טהיל"כ הוה מיזחן פכנל גלמר ווישמע מה הקול מדרבל מהלו:

## מנחת יהודה

## אונקלוס

עליל משה לטשפן זטנא  
לטלא עטאה ושמעו ית  
קילא דמתטיל עטאה  
טעלוי בפרתא די על  
ארזנא דסחורה מא בין  
תריין פרוביא זמתפאל  
אטאה: פ פ פ

## רש"י

## יהל אור

(מ) הטע"י צוירקה חדל מהה ג'כטב קודס: (מל) צינוני מתין החפעל ודנט כדל"ת להטרון תי"ו ר' יונכ טפי עד שני טסיים "וכבר פטרכו דבורי נמקה: ומפשטו מתרבל וכן דעת רט"י ז"ל וברל"ק ז"ל כיקלוק": (י) עיין ניל"מ מה צווען על רט"י ז"ל כוכ: (מכלול ח"מ בעור הפטמי): (מ) טיחם דו למ"ל ככל"ס וכרכמי לדבר: (מן) כי הוות כמ"ס ישם נמקוס מן: (מל) פ"י יטמע מה טלה יטמע פ"ס וולתו: (מה) כמ"ס ויפקח ד' מה עינוי הנער (מ"כ י, יז): (מו) ודעתו סכיה זה גמרחה הגנומה: (מו) טהיל"כ הוה מיזחן פכנל גלמר ווישמע מהלו הקול מדרבל מהלו:

## מקורי ריש"י

ולקוט חט"ז: (מו) ספמי, גמ"ר יט"ז יט: (מל) ויקמל כל זה מר"ט הרשות או טרש"י ז"ל, ו夷ין לטטה י"ב או מה' מ': (טט) סמות כ"כ כ"כ: (ב) גמ"ר פ"ז כ"מ: ב"ג) בוויל, הפ"ז צל מדרבל, אחר ויישמע את הקול, ככתבוב, ועיין אם לפקרא מה שהרחיב לבאר בות רעת הרצב"ט עט"י הנוטח שמצוותה בת"א, להשוותו עם פ"י הרצב"ז עי"ש: (טט) ור"ל אפלו מאותן הרבות שהוזכר בהם אהרן לכר טנלי שייחף טsha: (טט) עיין ספרי וריש ויקרא: